PROTOCOL
per a l'abordatge de la Violència Masclista a la Comarca del TARRAGONÈS
2015

Dades de l'edició

Primera edició: Abril 2015

El present Protocol està realitzat pel Consell Comarcal del Tarragonès per encàrrec del Institut Català de les Dones. Aquest document pretén ser una guia inicial per l'abordatge de la violència masclista a la Comarca del Tarragonès, que aplega les bones pràctiques així com els circuits i procediments a seguir en funció dels diferents nivells d'atenció a els dones afectades per la violència masclista.

ÍNDEX

PART I. MARC CONCEPTUAL

1. Breu descripció del Territori..... 6

2. Definició de conceptes..... 7

2.1 Violència i maltractament..... 7

2.2 Tipus de violències..... 10

2.3 Motius d'atenció i factors de risc..... 12

2.4 Indicadors de sospita..... 14

2.5 Nivells d'intervenció..... 16

3. Marc normatiu..... 18

3.1 Normativa internacional i europea..... 18

3.2 Normativa d'àmbit estatal..... 19

3.3 Normativa catalana..... 20

PART II. MARC APLICAT

4. La xarxa d'atenció a la Comarca del Tarragonès..... 23

4.1 Administracions i serveis implicats..... 24

4.2 Principis que han de regir les actuacions..... 25

4.3 Objectius generals del protocol d'atenció/actuació..... 25

5. Àmbits i circuits d'atenció/actuació..... 25

5.1 Estructura del document..... 27

5.2 Circuit integrat del protocol de violència..... 27

5.3 Mapa d'agents..... 31

6. ÀMBIT SOCIAL..... 32

Circuit Integrat de l'àrea social..... 35

Circuit específic de cada servei i fitxa..... 42

6.1 Ajuntament de Tarragona..... 43

6.1.1 EBAS Ajuntament de Tarragona..... 44

6.1.2 USIF..... 46

6.1.3 Servei d'Emergència..... 48

6.2 Ajuntament de Salou..... 51

6.2.1 Servei Bàsic d'Atenció Social..... 52

6.2.2 Servei d'Informació i assessorament a les Dones..... 54

6.2.3 Servei d'Atenció i acolliment d'urgències..... 57

6.3 Consell Comarcal del Tarragonès..... 60

6.3.1 EBAS Tarragonès..... 61

6.3.2 SIAD Tarragonès..... 63
6.3.3 Sistema de resposta urgent..... 65
6.4 Generalitat de Catalunya.....68
6.4.1 ICD..... 69
6.4.2 SIE..... 72
6.5 Subdelegació del Govern..... 75
6.6.1 Unitat Contra la Violència envers les dones..... 76
7. ÀMBIT SANITARI..... 79
Circuit específic de cada servei i fitxa..... 81
7.1 Intervenció Serveis Hospitalaris..... 82
7.2 Intervenció des dels Serveis Sanitaris d'Atenció Primària..... 87
7.3 Intervenció i Servei d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva..... 90 (ASSIR)
7.4 Intervenció Servei Drogodependències..... 93
7.5 Intervenció des dels Serveis de Salut mental (Institut Pere Mata)... 96
Circuit unificat dels diferents serveis sanitaris..... 104
8. ÀMBIT ENSENYAMENT..... 106
9. ÀMBIT COSSOS POLICIALS..... 112
Cossos policials. Violència masclista..... 115
9.1 Intervenció Policia Generalitat- Mossos d'Esquadra..... 116
9.2 Intervenció des de la Guàrdia Urbana i Policia Local..... 121
9.3 Intervenció des de la Guàrdia Municipal..... 125
9.4 Intervenció des de la Guàrdia Civil i Policia Nacional..... 129
10. ÀMBIT JUDICIAL..... 131
10.1 OAV (Oficina d'Atenció a la Víctima).....135
10.2 Jutjat de Violència sobre les Dones.....138
10.3 Ministeri Fiscal.....140
10.4 Forenses.....141
10.5 Col·legi d'Advocats de Tarragona.....142

PART III. ANNEXES

11. ANNEXES..... 145
11.1 Llei del dret de les dones a eradicar la violència masclista (5/2008) del 24 d'abril..... 146
11.2 Seguiment de l'aplicació del protocol..... 152

11.3 Agents i serveis participants..... 154

12. GLOSSARI..... 156

12.1 Abreviatures i noms complerts..... 157

PART I. MARC CONCEPTUAL

1. Breu descripció del territori

La comarca del Tarragonès, ubicada al terç meridional de la costa catalana, té una superfície de 318,90 km² que representa un 10% de l'àmbit del Pla i poc menys d'un 1% de la superfície total de Catalunya. El seu perímetre recorre aproximadament 168,18 km².

El Tarragonès comprèn actualment 22 municipis: Altafulla, Constantí, Creixell, La Canonja, El Catllar, El Morell, La Nou de Gaià, La Pobla de Mafumet, La Pobla de Montornès, Els Pallaresos, La Riera de Gaià, La Secuita, Perafort, Renau, Roda de Barà, Salomó, Salou, Tarragona, Torredembarra, Vespella de Gaià, Vilallonga del Camp i Vila-seca.

A Tarragona, la capital de comarca, hi trobem el Consell Comarcal, ens supramunicipal, que dóna suport en gestió i serveis preferentment als municipis menors de 20.000 habitants. La principal prioritat és donar suport als municipis, especialment als més petits i que disposen de menys recursos amb l'objectiu de cobrir les necessitats dels ciutadans de la Comarca.

L'Àrea Bàsica de Serveis Socials atén a totes les persones que necessiten informació, valoració, diagnòstic, orientació i intervenció tant a nivell individual, familiar com comunitari per fer front a situacions de necessitat personal bàsica. Durant l'any 2014, gairebé un 10% de la població de la comarca, 91.549 persones, ha fet ús dels serveis socials. El que es tradueix en 40.167 actuacions per atendre a 9.014 persones en situació de necessitat.

La població total de la comarca és de 250.306 habitants, l'any 2014, essent d'aquest total un 17,61% d'origen estranger. La taxa d'atur registrada es situa en el 19,88%, una taxa moderada tenint en compte que la taxa a nivell de Catalunya és del 19,90%, segons l'Estudi de Població Activa del 4rt trimestre de l'Observatori d'Empresa i Ocupació de la Generalitat (www.gencat.cat).

2. Definició de Conceptes

2.1 Violència i maltractament

L'Organització Mundial per la Salut proposa com a definició de violència la següent:

"L'ús deliberat de la força física o el poder, ja sigui en grau d'amenaça o efectiu, contra un/a mateix/a, una altra persona o un grup o comunitat, que causi o tingui moltes probabilitats de causar lesions, mort, danys psicològics, trastorns del desenvolupament o privacions".

Per començar, creiem necessari referir-nos a les dimensions i abast de la violència. Diferenciem tres tipus de violència segons qui sigui la persona que exerceix la violència:

a. *violència auto infringida*: autolesions i/o comportament suïcida.
b. *violència interpersonal*: familiar i/o comunitària.
c. *violència col·lectiva*: social, política i/o econòmica.

El present Protocol es situa en la dimensió de violència masclista, dirigida a la persona amb qui s'estableix un vincle afectiu, la parella. Continuant en l'exercici de definició del terme, entenem que en parlar de violència existeix un component d'intencionalitat per part de la persona o agent agressor vers la persona o persones agredides.

Definir aquesta intencionalitat és precisament un dels debats més complexos si tenim en compte que un episodi de violència:

- no és un fet aïllat i puntual en el temps.
- té un context, un entorn i uns antecedents en els quals es desenvolupa.
- és el resultat d'una no gestió d'un conflicte interpersonal (i per tant, un fracàs en la posada en pràctica de les capacitats i habilitats de les persones implicades per resoldre'l sense fer ús de la violència).

Tanmateix, entendre l'escenari complex en el qual es produeix l'episodi de violència no eximeix de l'obligació de reconèixer la responsabilitat de les parts implicades.

Per tant, partim de la idea que la violència és responsabilitat de la persona que la exerceix, no podent ser justificat cap acte de violència sota cap circumstància.
Centrant-nos ara en la violència dins l'àmbit de la parella hem de parlar necessàriament en termes de violència masclista, la qual s'entén per "*la violència que s'exerceix envers les dones, com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones, i que, produïda per mitjans físics, econòmics o psicològics, incloses les amenaces, intimidacions o coaccions, tingui com a resultat un dany o patiment*

físic, sexual o psicològic, tant si es produeix en l'àmbit públic com en el privat." (Art. 3 - Llei 5/2008).
La violència masclista és un fenomen **estructural** i **multicausal**, que no respon a trets singulars, sinó estructurals que parteixen de la forma de definir les identitats i relacions entre homes i dones. La violència no és un fi en sí mateix sinó un **instrument** de dominació i control social que perpetua i reprodueix el model patriarcal i de submissió femenina imperants en la nostra societat.

Per tant entenem que parlar de violència és parlar, com hem senyalat anteriorment, de **intencionalitat.**
Amb això aprofitem per introduir el concepte de **maltractament**, al qual ens referim quan parlem de l'acció o omissió d'acció que interfereix de forma negativa en la salut i el benestar físic o psíquic de la persona. En el maltractament també trobem aquest component d'intencionalitat.

En el camp que ens atén identificarem el maltractament com un sinònim de violència que inclou el factor de temporalitat caracteritzat per la reiteració de les accions en relació a les dones. Per tant, prenem en el context d'aplicació del present Protocol els termes violència i maltractament com a sinònims.

La **reiteració,** la **freqüència** i la **cronicitat** són també característiques comunes de la violència envers la dona.

Per conèixer el fenomen de la violència envers les dones dins el context d'una relació afectiva hem de conèixer el **cicle de la violència** (Leonor Walker,1979) ja que permet conèixer en quina fase es troba la persona que travessa per una situació de violència i per tant, conèixer als riscos als que s'até i les necessitats del moment amb l'objectiu d'afinar la intervenció que pot ajudar-la a sortir-se'n.

Aparició d'exigències extres en la relació sobre l'altre, legitimació de la relació desigual i atorgament de poder. Primeres escenes d'agressivitat. Aïllament de la víctima de l'entorn social. Fase cada cop més breu en el temps que dona pas a l'esclat de les altres.

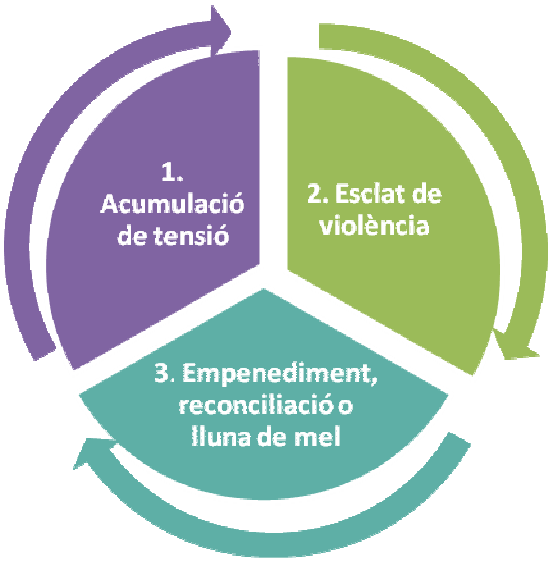

Descàrrega violenta de tota la tensió acumulada. Confusió de la víctima. Consciència per part de l'agressor de l'episodi violent. Psicosomatització, ansietat i depressió en la víctima. Moment de presa de decisions, demanda d'ajuda als serveis policials o sanitaris. La tendencia és que augmentin la freqüència d'episodis violents així com la seva intensitat.

Període de tranquilitat. Empenediment de l'agressor. Intensificació d'afecte i interès per la víctima. L'agressor busca aliances per recolzar el procés d'arrepentiment. Això dificulta que la víctima pugui prendre decisions i arribar a denunciar. Fase cada cop més breu amb tendència a desaparèixer.

Entenent que la violència apareix de forma molt variada en cada cas i no és possible establir un patró d'aparició i desenvolupament estricte, la teoria del cicle de la violència (Walker, 1989) es planteja com un model que intenta explicar el que succeeix en la majoria de casos en que es produeix violència dins el marc d'un vincle afectiu entre les dues persones (agressor-víctima). És important remarcar que no sempre es donen totes les fases del cicle, ja que la violència no és estrictament cíclica i pot aparèixer de forma sobtada. La duració de les fases no és regular i la tendència és que amb el temps s'escurcen fins al punt que la fase de reconciliació arribi a desaparèixer. Els episodis de maltractament amb violència física solen ser cada cop més intensos i perillosos, es produeix el que s'anomena escalada de violència.

Retornant a un nivell més macro conceptual, per comprendre el fenomen de la violència en aquest cas, s'ha de considerar necessàriament l'impacte que ha ocasionat la cultura patriarcal a la vida de les dones i dels homes, la qual ha assignat rols i establert estereotips d'acord amb el sistema de sexe-gènere.

La diversificació dels rols assignats i la valoració i distribució desigual dels recursos i oportunitats que se n'ha fet, així com la transmissió i assimilació del ideal d'amor romàntic ha possibilitat que siguin interioritzats per la societat fent que la violència masclista esdevingui un fenomen crònic i estructural.

Així, de forma paradoxal continua present el manteniment de papers assignats segons el sexe mentre que la transgressió (la violència) és corregida, puntualment, mitjançant un conjunt de mesures punitives (judicials-legals) que no contribueixen a canviar el problema d'arrel: el manteniment del sistema patriarcal i desigual.

2.2 Tipus de violències

En l'Art. 4 – Llei 5/2008, s'estableixen les següents formes de violència contra les dones, ja sigui exercida de forma puntual o reiterada:

Violència física: Comprèn qualsevol acte de força contra el cos d'una dona, així com qualsevol omissió de socors, intencionals o negligents, amb el resultat o el risc de produir-li una lesió física o un dany. Sol consistir en agressions físiques, com ara donar cops, pegar, tallar, punxar, cremar, etc. En aquesta forma de violència es presenten ocasions de màxim risc per a les dones, en les quals pot perillar la seva integritat física i poden patir risc de mort.

Violència psicològica: Comprèn tota conducta o omissió intencional que produeixi en una dona una desvaloració o un patiment, per mitjà d'amenaces, d'humiliació, de vexacions, d'exigència d'obediència o submissió, de coerció verbal, d'insults, d'aïllament o qualsevol altra limitació del seu àmbit de llibertat. L'abús sempre presenta un component de tipus psicològic i emocional que acompanya tota agressió de qualsevol tipus. Així mateix, els efectes de la violència són difícils de superar, ja que van minvant l'autoestima de la dona. Exemples: desvaloracions freqüents, gestos amenaçadors, conductes de restricció, conductes destructives, restricció econòmica, culpabilització sobre pròpies conductes violentes...

Violència sexual i abusos sexuals: Comprèn qualsevol acte de naturalesa sexual no consentit per les dones, inclosa l'exhibició, l'observació i la imposició, per mitjà de violència, d'intimidació, de prevalença o de manipulació emocional, de relacions sexuals, amb independència que la persona agressora pugui tenir amb la dona o la menor una relació conjugal, de parella, afectiva o de parentiu.

Violència econòmica: Consisteix en la privació intencionada i no justificada de recursos per al benestar físic o psicològic d'una dona i, si escau, de llurs filles o fills, i la limitació en la disposició dels recursos propis o compartits en l'àmbit familiar o de parella. Es tracta de l'establiment i el manteniment d'una dependència econòmica forçada. Es pot negar a la dona el dret a l'autonomia econòmica, a la cerca o l'acceptació de feines remunerades o a l'accés als mitjans de coneixement i formació per conèixer aquests drets.

Els diferents tipus de violències no són excloents sinó que solen produir-se de forma conjunta. La combinació més habitual és la violència física i sexual mentre que la violència psicològica és omnipresent i apareix conjuntament amb les anteriors. Alhora els àmbits on es pot exercir la violència queden recollits en els següents apartats:

1. ***Violència en l'àmbit de la parella:*** consisteix en la violència física, psicològica, sexual o econòmica exercida més habitualment contra una dona i perpetrada per l'home que n'és o n'ha estat el cònjuge o parella.
2. ***Violència en l'àmbit familiar:*** consisteix en la violència física, sexual, psicològica o econòmica exercida contra les dones i les menors d'edat en el si de la família i perpetrada per membres de la mateixa família, en el marc de les relacions afectives i dels lligams de l'entorn familiar. No s'hi inclou la violència exercida en l'àmbit de la parella, definida en l'apartat primer.
3. ***Violència en l'àmbit laboral:*** consisteix en la violència física, sexual o psicològica que es pot produir en el centre de treball i durant la jornada laboral, o fora del centre de treball i de l'horari laboral si té relació amb la feina, i que pot adoptar dues tipologies:
    a) *Assetjament per raó de sexe*: el constitueix un comportament no desitjat relacionat amb el sexe d'una persona en ocasió de l'accés al treball remunerat, la promoció en el lloc de treball, l'ocupació o la formació, que tingui com a propòsit o produeixi l'efecte d'atemptar contra la dignitat de les dones i de crear-los un entorn intimidador, hostil, degradant, humiliant o ofensiu.
    b) *Assetjament sexual:* el constitueix qualsevol comportament verbal, no verbal o físic no desitjat d'índole sexual que tingui com a objectiu o produeixi l'efecte d'atemptar contra la dignitat d'una dona o de crear-li un entorn intimidador, hostil, degradant, humiliant, ofensiu o molest.
4. ***Violència en l'àmbit social o comunitari:*** comprèn les manifestacions següents:
    a) *Agressions sexuals:* consisteixen en l'ús de la violència física i sexual exercida contra les dones i les menors d'edat que està determinada per l'ús premeditat del sexe com a arma per a demostrar poder i abusar-ne.
    b) *Assetjament sexual.*
    c) *Tràfic i explotació sexual de dones i nenes.*
    d) *Mutilació genital femenina o risc de patir-la.*

e) *Matrimonis forçats.*
f) *Violència derivada de conflictes armats.*
g) *Violència contra els drets sexuals i reproductius de les dones.*

5. ***Qualsevol altres formes anàlogues que lesionin o siguin susceptibles de lesionar la dignitat, la integritat o la llibertat de les dones.***

2.3 Motius d'atenció i factors de risc

Des dels serveis d'atenció públics es té l'obligació de identificar quan una situació està atemptant contra la llibertat i integritat física o psíquica de les persones.
Per tant, es parteix d'uns indicadors de risc que es detecten a partir d'una sèrie de característiques personals i de context que correlacionen amb l'aparició de violència. En el nostre cas, ens cenyirem a exposar els indicadors de risc pel col·lectiu de dones que és el que ens atén.

Parlem de factors de risc quan es detecta una o vàries característiques personals i/o de context que poden afavorir l'aparició del fenomen de violència o maltractament. És a dir, una sèrie de característiques associades a un increment de la probabilitat de que es produeixi un esdeveniment determinat, en el nostre cas, violència física, sexual o d'una altra naturalesa.

En el cas del col·lectiu de dones, entenent que la violència masclista té un caràcter instrumental de manteniment del poder masculí i de reproducció de la submissió femenina, hem de remarcar que el factor principal de risc per a poder parlar de violència masclista i de gènere és, precisament, el fet de ser dona.
Però la violència és un fet complex, i en aquesta complexitat rau la dificultat de predir per la seva determinació multicausal. No hi ha una raó única i exclusiva que justifiqui totalment (que expliqui en un sentit causal) un acte o un comportament violent.

La cerca de factors de risc en el context de la violència contra la parella, com és natural, ha estat objecte de nombrosos estudis sistemàtics des de fa molt temps. La majoria d'ells s'han concentrat en la identificació d'aquells factors que fan de l'home un possible agressor. Menys estudis s'han ocupat d'analitzar les variables associades a la victimització i la violència psicològica ja que partim que la investigació per prevenir i valorar el risc, és de tipus epidemiològica i criminològica.

Entre els factors de risc de violència contra les dones hem de distingir tres grups de criteris:

- *predicció del risc de violència en general* que quedaria recollit per: l' historial violent, edat, adaptació social feble, irritabilitat i impulsivitat, consum de drogues i alcohol.
- *violència contra les dones:* actituds de rol de gènere tradicionals, creences de superioritat masculina i tolerància cap a la violència, insatisfacció de parella, etc...
- *violència contra les parelles íntimes, com ara la violació o una història anterior d'abusos sexuals, els trencaments de mesures de seguretat de la dona, l'uxoricidi o les idees d'homicidi i/o suïcidi (Campbell, 1995; Dutton, 1995).*

A continuació s'exposa un resum de com es podrien organitzar els factors de risc en termes del Model de Dutton[1], 1995:

	Agressor	Víctima
Macrosistema	- Cultura - Valors socials - Ideologia - Creences socials	- Cultura - Valors socials - Ideologia - Creences socials
Exosistema	- Feina - Nivell educatiu - Estrès laboral/vital - Violència contra familiars - Ingressos econòmics - Detencions anteriors - Edat	- Feina - Nivell educatiu - Ingressos econòmics - Ajuda social - Edat
Microsistema	- Víctima infantil d'abusos - Rel. Sexuals forçades - Assetjament - Satisfacció parella - Control sobre parella - Maltractament animals - Gelosia - Abús emocional i/o verbal - Història d'agressió a la parella	- Satisfacció parella - Separació parella - Nombre/ presència de fills - Violència contra la parella
Ontogenetic	- Abús drogues il·lícites - Odi/hostilitat - Actituds disculpen violència - Ideologia tradicional en rols sexuals - Depressió - Abús de l'alcohol - Empatia	- Por - Embaràs - Odi/hostilitat - Abús drogues il·lícites - Actituds disculpen violència - Abús alcohol - Depressió.

[1] Taula extreta de la pàg. 15 del Document *d' Investigació: Adaptació de la S.A.R.A. avaluació de risc en la parella.*

A nivell **individual o ontogenètic** entendríem els factors corresponents a la història personal del individu. És a dir, característiques del desenvolupament personal que afecten a la resposta en el microsistema i augmenten la probabilitat de ser víctima o agressor.

El **microsistema** representaria el context immediat on es produeix la violència, generalment en l'entorn familiar (Heise,1998). L'**exosistema** correspondria a les estructures formals i informals (comunitat, l'àmbit laboral, reds socials, escola...) que contribueixen a mantenir la problemàtica de la violència envers les dones a través d'estereotips, prejudicis, creences....També s'inclourien en aquest context la (in)efectivitat de la llei, la falta de resposta per part d'institucions i el paper dels mitjans de comunicació al difondre models violents que normalitzen el fenomen.

Finalment, el **macrosistema** representa els valors culturals i la ideologia imperant en la nostra societat. Algunes creences culturals que fomenten i/o toleren la violència influeixen en el microsistema i l'exosistema legitimen l'ús de la violència i transmetent-se mitjançant els processos de socialització, com els rols assignats de gènere, distribució rígida i desigual, la força com a mitjà de resolució de conflictes i/o mites sobre la violència que revictimitzen la persona que l'ha sofert.

2.4 Indicadors de sospita

Quan la situació de violència es presenta al servei, observem tan sols la punta del iceberg que representa la situació de violència masclista.
Les escenes de violència van més enllà de la simptomatologia que podem observar i es remeten a comportaments concrets, patrons relacionals apresos i concepcions distorsionades de les relacions afectives i mancances personals anteriors.

Sovint, el primer contacte que tenen els i les professionals amb les possibles realitats de violència sol ser referent a problemàtiques derivades: necessitats econòmiques, dificultats amb els fills/es, separacions, psicosomatització, etc... Els i les professionals han de ser capaces d'identificar el rerefons d'aquestes situacions; hi ha una sèrie de situacions i conductes que es repeteixen en un gran nombre de casos i que, per aquest fet, la seva presència ens pot alertar sobre un possible maltractament.

Per això es proposen uns **indicadors genèrics**, que facilitin la tasca de detecció de situacions de violència des de qualsevol recurs o servei de la Xarxa.

Una bona identificació i detecció de casos des dels serveis a la comunitat pot fer-se a través de les mateixes activitats rutinàries del servei i en cada un dels nivells d'atenció a les persones. Per aquest motiu és fonamental que en la relació amb les

persones qualsevol professional adopti una actitud d'escolta activa i sigui sensible a identificar aquells aspectes (comentari, fet, etc...) que puguin induir a la sospita o evidència de que la persona està vivint o té la possibilitat propera de viure una situació de violència.

Tot seguit es presenta una síntesi d'alguns indicadors que ens poden fer sospitar d'una situació de maltractament. Tanmateix, igual que amb els factors de risc, cada servei en funció de les seves competències i nivell d'intervenció pot incorporar-ne de nous o desestimar-ne.

DONES
FÍSIC
-hematomes i contusions
- Esgarrapades i talls. Cremades
-Fractures i ferides
-Problemes ginecològics. Agressions sexuals
-Visites reiterades a serveis mèdics
-Problemes en l'embaràs, embarassos no desitjats o avortaments, parts prematurs i de baix pes
PSÍQUIC
-Sensació d'ofec, palpitacions, mareig, suors i tremolor
-Trastorn post-traumàtic
-Abús de substàncies (alcohol drogues, tabac, psicofàrmacs...)
-Estat d'ànim ansiós-depressiu
-Intents de suïcidi o desig manifest i reiterat de mort
-Pèrdua desig sexual
ENTORN
-Aïllament
-Dificultat per establir relacions socials
-Dependència econòmica
-Absentisme laboral
-Desconfiança, negativitat, agressivitat
-Trucades del cercle relacional alertant d'una situació de maltractament

2.5 Nivells d'intervenció

Atesa la complexitat del fenomen, cal establir un model de intervenció que contempli aquesta realitat i pugui donar resposta a les diferents necessitats per cada àmbit involucrat en la problemàtica al considerar-ho un fenomen estructural. Per tant, és vital prendre de referència un model d'anàlisi que permeti marcar les línies d'actuació en els contextos cultural, social, familiar i individual que donen continuïtat a la problemàtica de la violència masclista.

En el context cultural, cal desarticular els estereotips i creences de gènere que legitimen la violència i les relacions d'abús i submissió entre sexes, així com l'ús de la violència per la resolució de conflictes.
En l'àmbit social, cal intervenir en els dispositius que permeten la impunitat de les persones que exerceixen la violència i treballar per la tolerància zero a la violència masclista.

A nivell individual i familiar, facilitar l'atenció psicosocial necessària per la recuperació integral de les dones.

Els eixos sobre el que es dicten les accions necessàries per abordar la problemàtica són:

- **La Prevenció**

Entesa com el conjunt d'accions orientades a reduir la incidència del fenomen a partir de la reducció dels factors de risc. Prevenir evita normalitzar i relativitzar la problemàtica especialment amb els col·lectius més joves i incidir en l'estructura i la cronicitat del problema. Un dels objectius de la prevenció és sensibilitzar la ciutadania, i especialment les dones, per tal que cap forma de violència no sigui justificada ni tolerada. S'entén la *sensibilització* com el conjunt d'accions pedagògiques i comunicatives que tenen per objectiu generar canvis i modificacions a l'imaginari social que permetin avançar cap a l'eradicació de la violència masclista.

- **La Detecció**

S'entén per la posada en funcionament de diferents instruments teòrics i tècnics que permetin identificar i fer visible el problema de la violència masclista, tant si apareix de manera precoç com si es tracta d'una violència crònica.

- **Atenció**

S'entén pel conjunt d'accions destinades a una persona per tal que superi tant les situacions d'abús com les conseqüències en els contextos personals, familiars i socials. Els equips professionals han de facilitar una atenció de qualitat que situï les dones en el centre de l'atenció, per tal de potenciar les seves habilitats personals, i evitar la victimització secundària.

- **Recuperació**

S'entén per recuperació l'etapa del cicle personal i social on es restableixen els àmbits danyats a causa de les situacions de violència. Aquest procés es duu a terme amb l'acompanyament d'una persona o d'un equip professional, i la seva durada es relaciona amb el dany patit, la cronicitat de l'abús i la capacitat de resiliència de cadascuna de les persones afectades.

En l'Annex *(pàg.144)* es visualitzen els serveis i organismes que s'activen en funció dels nivells i eixos de intervenció a la comarca del Tarragonès.

3. Marc normatiu

Les normatives internacional, europea, estatal i nacional han desenvolupat un conjunt ampli de drets i mesures per eradicar la violència envers les dones. La inclusió del concepte de violència contra les dones en l'àmbit de les Nacions Unides i de la Unió Europea ha transformat la forma d'entendre la problemàtica tant en el terreny internacional com estatal.

3.1 Normativa internacional i europea

Evolució de la normativa i legislació per l'eradicació de la violència envers les dones:

-L'Assemblea General de les Nacions Unides va proclamar l'any 1975 l'Any Internacional de la Dona i va iniciar l'aprovació de diversos instruments internacionals per garantir els drets de les dones. Entre els més importants cal destacar la I Conferència Mundial sobre la Dona, 1975 i la Convenció sobre l'eliminació de totes les formes de discriminació contra la dona (CEDAW de 1979). Aquesta convenció esdevé la peça clau per eradicar la violència de gènere.

-Conferència dels Drets Humans de Viena de 1993, que va proclamar els drets humans de les dones i de les nenes com a part integral dels drets humans universals.

-La Declaració de Nacions Unides sobre l'eliminació de la violència contra la dona, proclamada el desembre de 1993, reconeix per primera vegada que la violència contra les dones constitueix una violació dels drets humans i llibertat fonamentals i incideix en les actituds tradicionals que perpetuen les funcions estereotipades i donen peu a les pràctiques que impliquen violència.

Cal destacar la **Declaració de Beijing**, de 1995

sorgida de la IV Conferència Mundial sobre les dones, consolida el compromís d'analitzar i eliminar la violència de gènere i fa quedar patent que suposa un obstacle per la igualtat, el desenvolupament i la pau, ja que impedeix que les dones gaudeixin plenament dels seus drets humans i llibertats fonamentals ja que declara que ·la violència contra les dones és el resultat de històriques relacions de poder desigual entre homes i dones".

L'any 1997, l'ONU (Organització de les Nacions Unides) acorda elaborar un Pla d'acció contra la violència de gènere. Aquest mateix any, la Comissió Europea inclou la violència domèstica en el programa polític de la Unió Europea i es crea

l'**Observatori Europeu de Violència contra les Dones**, que serveix d'enllaç entre els països i proposa principis guia de bones pràctiques.

El 1999 es declara l'Any Europeu de Lluita contra la Violència de Gènere. L'any 2000 sorgeix la Marxa Mundial contra la pobresa i la violència contra les dones, com a conseqüència de la Marxa de Dones que es va realitzar al Quebec l'any 1975.

El 2002, la Resolució del Consell d'Europa insta als Estats membres a elaborar estratègies d'intervenció col·lectiva en l'àmbit local, de forma que hi hagi una coordinació entre les diverses institucions i es mobilitzin els recursos humans i financers per combatre la violència domèstica. Finalment, el **Tractat d'Amsterdam** consagra com a objectiu i dret fonamental de la Unió Europea el principi d'igualtat entre ambdós sexes i incorpora la perspectiva de gènere en totes les seves actuacions comunitàries.

3.2. Normativa d'àmbit estatal

Espanya ha ratificat aquests tractats internacionals i, a partir de la Constitució Espanyola de 1978, es recullen els principis d'igualtat i no discriminació per raó de sexe.

Al 2004, s'aprova **la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere.** Aquesta llei constitueix la primera llei integral d'Europa d'aquestes característiques, la qual abraça tant els aspectes preventius, educatius, socials, assistencials i d'atenció posterior a les víctimes, com la normativa civil que incideix en l'àmbit familiar o de convivència on principalment es produeixen les agressions, així com el principi de subsidiarietat en les administracions públiques. És a dir que parteix de la base que la violència de gènere s'ha de tractar transversalment ja que afecta a tots els sectors Igualment s'aborda amb decisió la resposta punitiva que han de rebre totes les manifestacions de violència que aquesta Llei regula.

Altres disposicions normatives:

El 2003, s'aproven: la **Llei orgànica 11/2003, de 29 de setembre,** de seguretat ciutadana, violència domèstica i integració social dels estrangers**; la Llei orgànica 15/2003, de 25 de novembre, de reforma del Codi penal , i Reial decret 55/2004**, pel qual es crea un registre central per a la protecció de les víctimes de la violència domèstica. Totes tres normes han complementat amb posterioritat la Llei 27/2003.

La Llei **27/2003, de 31 de juliol, reguladora de l'ordre de protecció de les**

víctimes de violència domèstica. Aquesta llei ha suposat una nova fita en les mesures adoptades pels poders públics per a l'eradicació d'aquest problema tan complex. Comporta la regulació de mesures cautelars especialíssimes sense cap antecedent en l'ordenament jurídic penal espanyol, mesures que han de permetre als poders públics l'accés a la detecció de determinades conductes per eradicar la violència domèstica en totes les seves manifestacions i davant totes les víctimes, directes o indirectes.

També constitueix un fet important la creació de **l'Observatori Estatal de Violència sobre la Dona (OEVM),** com una de les novetats de la **Llei orgànica 1/2004**, de mesures de protecció integral que s'ocupa de l'assessorament, l'avaluació, la col·laboració institucional, l'elaboració d'informes, estudis i propostes d'actuació en matèria de violència de gènere.

3.3 Normativa catalana

Amb la reforma de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya a través de la Llei orgànica 6/2206, del 19 de juliol, es fa referència als drets de les dones i estableix: "totes les dones tenen dret al lliure desenvolupament de llur personalitat i capacitat personal, i a viure amb dignitat, seguretat i autonomia, lliures d'explotació, maltractament i tota mena de discriminació".

La **Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista** incorpora la definició jurídica de violència masclista com a la violència que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones. Recull alhora, les formes d'exercir-la i els àmbits en què es pot produir i els mitjans per a identificar-la, així com els instruments d'intervenció integral de les administracions públiques davant les situacions de violència masclista

També recull els mecanismes de coordinació de recursos i serveis públics per a l'atenció, l'assistència, la protecció, la recuperació i la reparació de les dones que han patit o pateixen violència masclista, en l'àmbit territorial de Catalunya, així com els drets d'aquestes dones per a la restitució del seu projecte de vida. Finalment, la Llei preveu actuacions en els àmbits de la recerca, la formació, la sensibilització i la prevenció i detecció en matèria de violència masclista.

Altres disposicions normatives:

Resolució JUI/3338/2003 del Departament de Justícia i Interior, de 30 d'octubre, per la qual es dóna publicitat a l'Acord de Govern de la Generalitat de Catalunya de 21 d'octubre de 2003, pel qual s'estableix que les oficines d'Atenció a la Víctima del Delicte del Departament de Justícia constitueixin els punts de coordinació de les ordres de protecció de les víctimes de violència domèstica.

Programa per a l'abordatge integral de les violències contra les dones. L'objectiu és establir un conjunt de mesures que afavoreixin la prevenció i l'eradicació de la violència, aportin l'atenció necessària a les dones que l'hagin patida i evitin la reincidència de persones agressores. El programa és un dels eixos del Pla d'acció i desenvolupament de les polítiques de dones a Catalunya (2005-2007).

Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials de Catalunya. La nova llei de serveis socials encamina els serveis socials cap a la seva universalització, tot assegurant els drets socials a tota la població.

Protocol marc per a una intervenció coordinada contra la violència masclista (2009). Generalitat de Catalunya. El document és el resultat del treball de diferents departaments de la Generalitat amb la finalitat d'establir una base sòlida, a partir de la qual es pugui donar una resposta unificada, coordinada i adequada als diferents problemes derivats de la violència masclista. Així doncs, millorar qualitativament la resposta davant d'aquest fenomen i evitar alhora la victimització secundària.

El Protocol Marc esdevé el model tècnic i metodològic de referència del Govern de la Generalitat de Catalunya per a l'elaboració dels protocols i circuits específics que s'han de desenvolupar. En l'àmbit local, alguns municipis de Catalunya han elaborat plans o programes específics contra la violència masclista. D'altra banda, molts Ajuntaments, bé individualment, o bé agrupant-se a través de Consells Comarcals, han signat acords amb entitats i institucions per tal d'assolir, en alguns casos, un circuit d'actuació contra la violència masclista; en d'altres, un circuit de mesures urgents i, finalment, en alguns municipis, un circuit amb un protocol d'actuació.

PART II. MARC APLICAT

4. La Xarxa d'Atenció a la Comarca del Tarragonès

Les situacions de maltractament són molt complexes i multicausals. D'aquí les dificultats d'intervenció, que generalment implica la participació de professionals de diferents àmbits: policial, sanitari, judicial, social ... Sobretot en moments d'urgència, actuem més d'un professional alhora.
És per això que hem de preveure un treball coordinat i conjunt que faci més efectiva la intervenció global i evitar la victimització secundària i patiment afegit a la víctima i als seus fills. Fruït de l'experiència professional, els protocols intenten garantitzar una intervenció més fluïda, ràpida i efectiva, estandaritzant així la manera de treball. D'aquí la importància de treballar amb protocols i en xarxa. Definim aquests conceptes:

Els protocols[2] d'actuació són plans d'acció que tenen com a finalitat aconseguir una intervenció coordinada davant de situacions de conflicte. S'elaboren des dels diferents àmbits i s'adrecen a les institucions públiques i a la comunitat professional implicada.

Cada protocol és, per al col·lectiu de professionals, un instrument de treball amb assessorament i informació que inclou mesures, mecanismes de suport, coordinació i cooperació, recomanacions i propostes d'intervenció en diferents àmbits. Els protocols d'actuació defineixen les formalitats i la successió d'actes que s'han de seguir perquè siguin executats correctament.

Es pot dir que el **treball en xarxa**[3] "és el treball sistemàtic de col·laboració i complementació entre els recursos locals d'un àmbit territorial...." Consisteix en col·laborar de forma estable i sistemàtica, per evitar duplicitats, competència entre recursos, descoordinació i potenciar el treball en conjunt. És una manera d'evitar iniciar cada vegada contactes per intercanviar experiències, facilitant a les accions i iniciatives dels membres un efecte multiplicador.

La xarxa és la formada per tot el col·lectiu de professionals i organitzacions que, treballant conjuntament, desenvolupen una concepció comuna que els permet definir escenaris de futur, estratègies d'actuació i processos de col·laboració. Implica un

[2] Definició treta de la web del Departament de Benestar Social i Família. Protocols d'actuació.

[3] Font documental extreta de l'article: "treball socioeducatiu en xarxa. Lluis Ballester i Antonio Muñoz"

procés de construcció permanent. Es caracteritza com un sistema obert, basat en la valoració igualitària dels membres i en la reciprocitat.

Treballar en xarxa[4] vol dir: pensar, comunicar-nos i actuar conjuntament, compartint objectius i recursos, unificant capacitats i esforços, relacionant les nostres accions.

Per tal d'assolir l'encàrrec del ICD (Institut Català de les Dones) i tenint en compte les definicions anteriors, des del Consell Comarcal del Tarragonès, per tal d'elaborar el present Protocol, hem comptat amb tots els diferents serveis i proveïdors que poden participar, en algun dels diferents moments de la intervenció, en matèria de violència masclista. S'han realitzat reunions per àmbits: per l'operativitat de les mateixes, per poder recollir els circuits que cada entitat utilitza i per anar consensuant els circuits unificats, segons el context d'intervenció de cadascú.

Amb tot, i partint del Circuit Nacional per a una intervenció coordinada contra la violència masclista que publica l'ICD al Protocol Marc, s'elabora el Protocol global del Tarragonès, modificant-lo i adaptant-lo al territori. S'ha de tenir en compte la utilització d'un llenguatge comú i entenedor des de tots els àmbits implicats.

4.1 Administracions i serveis implicats

Els diferents àmbits (social, sanitari, judicial, educatiu, seguretat ciutadana, ...) tenen criteris propis i diferents entre ells per a distribuir el territori. Això fa que hi hagi diversitat tant en els proveïdors com en els agents participants. En total la nostra comarca, tal i com s'especifica al Mapa d'agents[5], comptem amb:

- Tres Àrees Bàsiques de Serveis Socials i tres administracions locals (majors de 20.000habitants), que inclouen un total de vint-i-dos ajuntaments.
- Tres partits judicials.
- Quatre proveïdors sanitaris.
- Als recursos policials hi ha cinc cossos de seguretat actius, tot i que les competències en violència masclista estan delegades en els Policia de la Generalitat-Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra.
- Per Ensenyament: Dos equips d'EAP.
- Tres ens locals.
- I els recursos especialitzats.

[4] Font: REDES Red europea de dialogo social. Treball en xarxa

[5] Veure Mapa d'agents pàg. 31 Al punt: àmbits i circuits d'atenció/actuació

4.2 Principis que han de regir les actuacions

1. *Responsabilitat pública:* Per part de l'administració local i de les entitats públiques participants han de poder garantir els mitjans econòmics per cobrir urgències, la coordinació i col·laboració del personal tècnic, així com assegurar els mitjans humans per la detecció, prevenció, atenció i recuperació de la dona i els seus fills.

2. *Globalitat:* Assegurar donar una resposta integral i transversal des dels diferents àmbits i contextos: salut, social, laboral, psicològica, ... i a les diferents necessitats personals, familiars i socials.

3. *Atenció holística de la violència*: Entenent-la com una atenció des del concepte més ampli de globalitat, donat que l'atenció des d'un tot supera a l'atenció realitzada en cada una de les parts.

4. *Atenció personalitzada i integral:* hem d'assegurar una atenció personalitzada mitjançant la valoració integral de la situació personal, familiar i comunitària.

5. *Autonomia:* El respecte de l'autonomia no és tan sols deixar decidir a la dona víctima de violència masclista, sinó informar-la, mostrar-li les alternatives existents, que se senti respectada en la decisió presa, etc.

6. *Coordinació:* fonamentar una actuació coordinada entre els diversos sistemes i agents que intervenen en l'atenció comarcal en situacions de violència masclista, amb la finalitat d'establir actuacions coherents i programes d'actuació conjunts.

4.3 Objectius generals del protocol d'atenció/actuació

Objectius pel que fa a aquest document:

El protocol pretén oferir una guia de mínims respecte a la interacció dels diferents serveis i les intervencions bàsiques a realitzar per tots els agents implicats, en la comarca del Tarragonès i en els casos de violència masclista, que serveixi per agilitzar les diferents actuacions i millorar les coordinacions entre professionals. Amb l'objectiu final de donar una millor qualitat d'atenció en aquest tipus de casos.

Pretén ser la base de partida per tal de millorar la pràctica del dia a dia. Amb un dinamisme que permeti consolidar les parts fortes del protocol i trobar-ne alternatives pels punts millorables.

Objectius pel que fa al tipus d'atenció:

1. Atenció personalitzada.
2. Agilitat en la intervenció: celeritat en les intervencions, per donar una adequada atenció i evitar la victimització secundaria.
3. Acompanyament i suport professional en tot el recorregut.
4. Garantir la seguretat.
5. Assistència integral. Participació professional dels diferents àmbits que puguin atendre tota complexitat de les formes de violència masclista.
6. Atendre des de la multidimensionalitat, (diferenciant-se de la multicausal), de la violència masclista.
7. Garantir la privacitat de les dades personals de les dones en situació de violència masclista i dels seus fills, d'acord amb la legislació vigent de protecció de dades, sense que aquesta entorpeixi la intervenció dels diferents agents.
8. La utilització d'un llenguatge entenedor per les afectades
9. Intentar que els documents i resolucions dirigides a les dones afectades també siguin accessible a elles.

Objectius institucionals:

a) Acord institucional per a la coordinació efectiva en l'atenció i prevenció de la violència. I la seva implicació i acompanyament a les decisions tècniques.

b) Possibilitar i coordinar els recursos adients per part de les institucions encarregades de l'atenció i protecció de les persones afectades, així com dels encarregats de planificar i dissenyar les actuacions en matèria de violència.

c) Utilitzar un llenguatge comú i entenedor entre tots els professionals.

d) Formació especialitzada i continuada dels professionals que intervenen.

5. Àmbits i circuits d'atenció/actuació

5.1 Estructura del document

Presentarem primer el Mapa d'agents del territori per tal de tenir una referència de tots els serveis i agents participants. A partir d'aquí anirem presentant el protocol general amb la seva explicació i concreció.

S'exposarà els protocols unificats i consensuats amb tots els participants, per després concretar el circuit que cada entitat utilitza en situacions de violència masclista. I finalment es concretarà l'explicació que cada entitat ens ha aportat del seu propi funcionament i les dades de localització i contacte amb cada servei.

5.2 Circuit integrat del protocol de violència comarcal

El *Circuit nacional per a una intervenció coordinada contra la violència masclista*[6], adaptat a la realitat territorial pròpia, és el punt de partida per integrar les actuacions dels diferents agents socials i serveis que formen part del grup de treball del Protocol de Violència Comarcal del Tarragonès.

Adjunt a continuació, es tracta d'un circuit que, tal com el defineix en la seva elaboració l'ICD "com a model consensuat facilita itineraris a partir d'una comprensió multicausal i integral de les diverses formes i àmbits en els quals es pot produir la violència masclista."[7]

Per altra banda, és un algoritme que s'estructura a partir dels quatre eixos considerats bàsics d'actuació –prevenció, detecció, atenció i recuperació-, representant de manera gràfica, i en les diferents fases, als diferents organismes i agents implicats i participants.

Els eixos de prevenció, detecció, atenció i recuperació, situats a la columna esquerra del document, permeten visualitzar les línies intervenció que de manera integral han de format part de les funcions dels diferents equips que intervenen en l'àmbit de la violència masclista a nivell comarcal.

Pel que fa a la prevenció, tots els equips representats a l'algoritme tenen el repte de promoure i/o desenvolupar a nivell comarcal accions de sensibilització i de prevenció, dutes a terme, bé de manera conjunta bé des del propi àmbit d'intervenció, i des de diferents estratègies informatives i formatives d'accés a la ciutadania i als agents socialitzadors, per tal de facilitar/contribuir la transformació social i cultural del model patriarcal que sustenta la legitimació de la violència masclista.

---

[5] i [7] Protocol Marc per a una intervenció coordinada contra la violència masclista. Generalitat de Catalunya.ICD

Amb la detecció es posen en funcionament els diferents serveis i recursos d'atenció i s'activen els mecanismes per reconèixer i identificar l'existència de situacions de violència masclista.

Hem de tenir en compte en aquest eix d'intervenció les diferents formes i àmbits -parella, familiar, laboral, social comunitari- en els quals es poden produir situacions de violència masclista, donat el caràcter estructural i la naturalesa multidimensional d'aquest fenomen. És per aquest motiu que l'eix de la detecció recull, no només, els serveis i recursos tècnics d'atenció directa en la seva funció d'orientació, atenció, derivació, recuperació, ... sinó també, aquelles altres de caràcter comunitari que poden contribuir en detectar i posar en coneixement de l'administració el coneixement de qualsevol situació de violència o de risc.

Per tal de reconèixer i identificar situacions de violència, els diferents equips, des de la seva vessant d'actuació, comptem amb indicadors i protocols de valoració de risc que faciliten la visualització i anàlisis de la problemàtica de la violència. Indicadors i protocols que, associats a cada situació serveixen de guia per dimensionar el perfil de característiques de cada cas, en un continuum on podem situar des d'una detecció precoç o incipient d'una situació de violència a la identificació d'una situació consumada.

La valoració de la situació detectada i de la situació de risc permet articular, per part dels diferents equips i des d'un treball coordinat, actuacions destinades a superar la situació de violència i les conseqüències en els contextos personals familiars i socials.

La coordinació entre els diferents serveis d'atenció esdevé, en qualsevol moment del procés, imprescindible per articular les respostes més adequades per cada cas, però, la considerem crucial quan es produeix una situació de caràcter urgent o quan es dóna la presència de menors en una situació de violència masclista.

Hem d'entendre la urgència o no urgència d'una situació des de la gravetat de la mateixa, gravetat entesa des de la intensitat o severitat del dany sofert o risc de patir-ne.

Si revisem l'algoritme en l'eix de l'atenció podem visualitzar els circuits d'interrelació entre els diferents agents. Tenint en compte que determinar la gravetat i/o urgència d'una situació no sempre és una tasca senzilla.

Davant d'una situació urgent hi ha un intervenció directa i immediata de recursos sanitaris, de seguretat i judicials, articulant-se a partir d'aquest primera actuació el "Protocol d'intervenció en atenció d'urgència" per part de la xarxa bàsica de serveis socials. Aquesta intervenció d'urgència té per objecte facilitar una resposta immediata d'atenció a les dones i, si s'escau, a les seves filles i fills, per facilitar acolliment d'urgències, atenció i recursos personals i socials que permetin una resolució de la situació de crisis, donant lloc, segons les circumstàncies del cas, a

facilitar acolliment temporal, de curta durada, per garantir-ne la seguretat personal.

Les situacions no urgents, gestionades des dels diferents equips d'intervenció generen un procés de treball amb la persona i de seguiment continu, caracteritzat per una presa de decisions que pot donar lloc a la derivació a la xarxa d'intervenció especialitzada.

La derivació es pot adreçar a diferents recursos depenent de la situació, serveis judicials, especialitzats o xarxa bàsica de serveis socials d'atenció primària, serveis que articularan processos d'acollida i d'intervenció.

Pel que fa als processos de recuperació, el conjunt dels diferents serveis ha d'articular el conjunt de mesures que contribueixen al restabliment dels àmbits danyats, mitjançant un treball d'acompanyament a la persona i des de les diferents funcions dels equips professionals, amb una durada que estarà relacionada amb el dany patit, la cronicitat de l'abús i la capacitat de resiliència de cadascuna de les persones afectades per la situació viscuda.

Tenint en compte que qualsevol protocol marc, com és ara el *Circuit nacional per a una intervenció coordinada contra la violència masclista*[8] requereix de processos de revisió i millora constant, de la interrelació entre els professionals i les professionals que participen i de l'aprofundiment en les sistemàtiques d'intervencions i estudis de casos, hem recollit a l'algoritme l'estructura organitzativa que ha de permetre el seguiment de l'aplicació del protocol i la millora contínua de la xarxa d'intervenció a nivell comarcal.

D'aquesta manera es pot observar en el peu del document la representació de:

- La *Mesa Institucional*, com a màxim òrgan de representació i decisió del Circuit Comarcal.

- La *Comissió Tècnica*, òrgan gestor del circuit.

- Els *Equips Comarcals*, formats pels representats en contacte directe o directament relacionats amb els recursos de la comarca.

La dinàmica relacional i funcional d'aquesta estructura d'organització ha de permetre una intervenció coordinada i un model unificat d'intervenció contra la violència masclista a la comarca del Tarragonès, dins la contextualització marc a Catalunya.

[8] El Circuït està inclòs està al Protocol Marc per a una intervenció coordinada contra la violència masclista. Generalitat de Catalunya. ICD

CIRCUIT COMARCAL PER A UNA INTERVENCIÓ COORDINADA CONTRA VIOLÈNCIA MASCLISTA

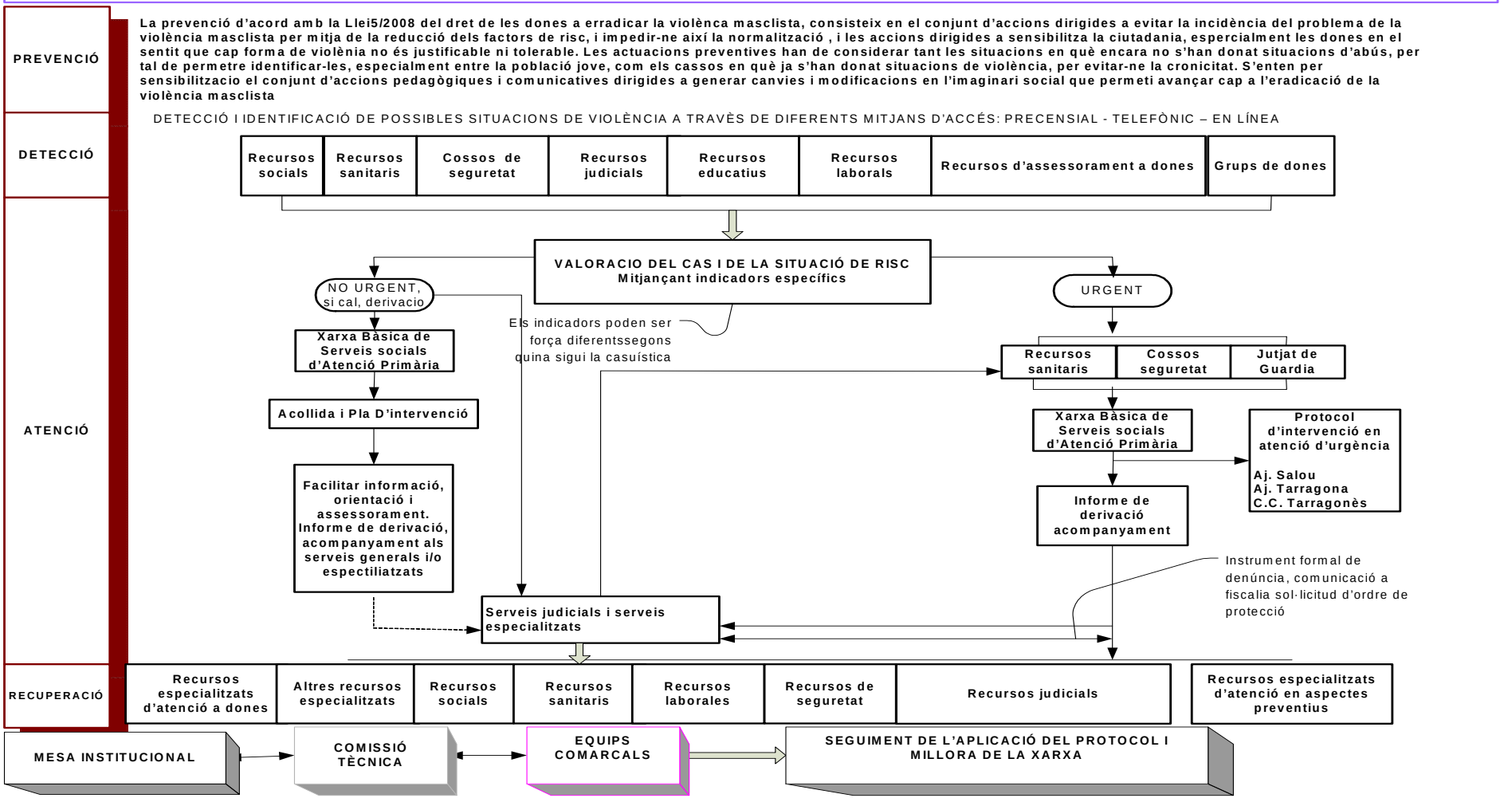

5.3 Mapa d'agents del territori

El mapa d'agents del territori recull tots els serveis i recursos de la comarca que intervenen, en primera instància o que poden intervenir de manera posterior, davant situacions de violència envers les dones i els seus fills i filles.

MAPA AGENTS DEL TERRITORI

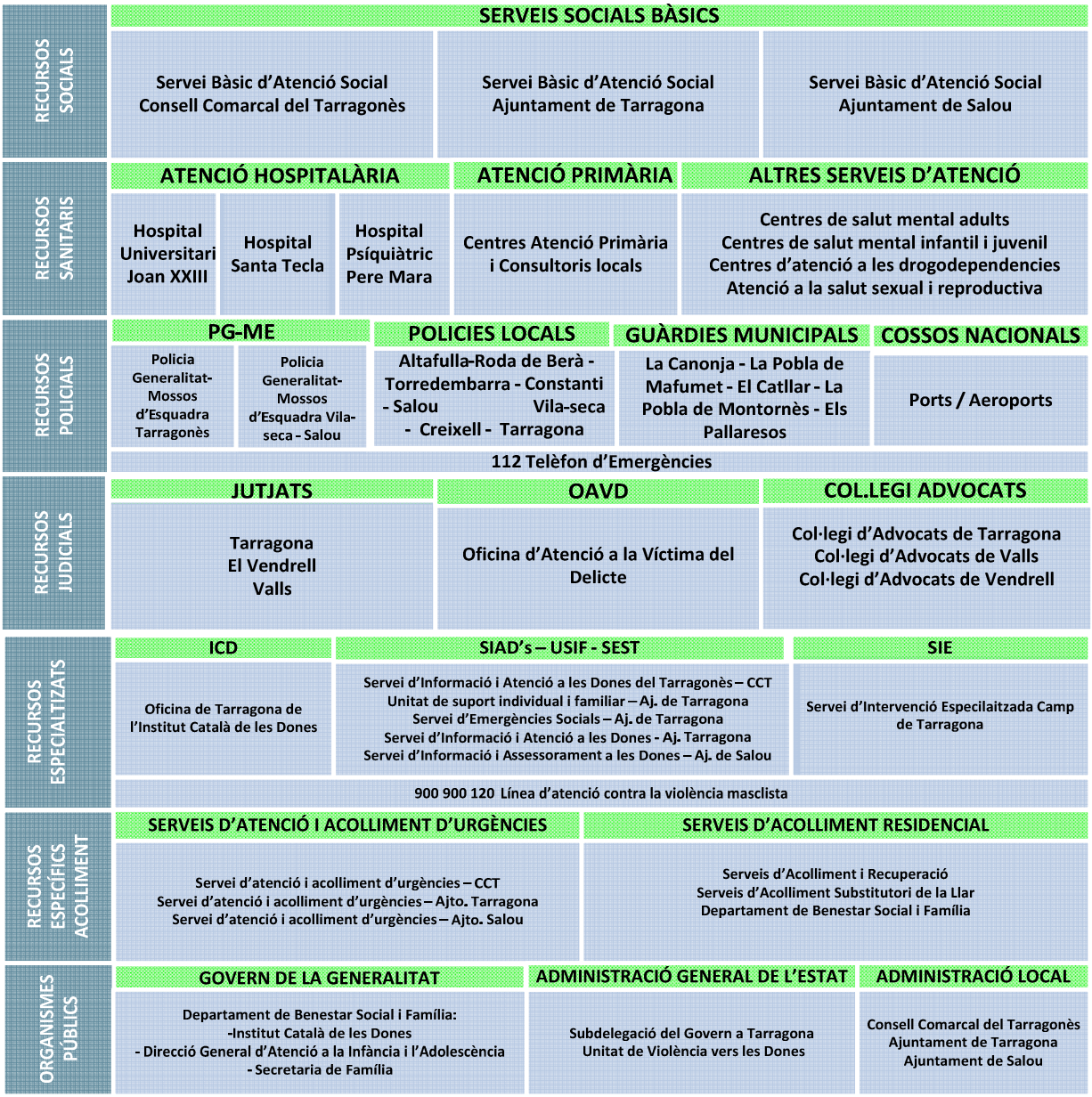

6. ÀMBIT SOCIAL

Àmbit social

DESCRIPCIÓ: Dins la comarca del Tarragonès els agents que intervenen des de l'Àmbit Social i de manera específica davant situacions de violència masclista s'estructuren, per una banda, en tres àrees bàsiques: Ajuntament de Tarragona, Ajuntament de Salou i Consell Comarcal del Tarragonès, ens que gestionen serveis socials bàsics i serveis socials especialitzats.

Per l'altra banda, l'Institut Català de les Dones, com a organisme del Govern que agrupa les politiques transversals de dones, compta amb una oficina des de la qual s'ofereixen serveis d'informació i orientació així com de derivació cap a les entitats i organismes que en són responsables.

Per últim, i pel que fa als serveis vinculats als processos de recuperació i reparació per a les dones que han patit o pateixen situació de violència i també als llurs filles i fills, a nivell territorial es compta amb un Servei d'Intervenció Especialitzada.

A continuació, i per tal de facilitar una visualització ràpida de la xarxa de serveis dins l'àmbit social, facilitem la relació de serveis i la seva dependència administrativa i de gestió, així com un quadre relatiu a la distribució de municipis de la comarca en relació a les àrees bàsiques de serveis socials.

Generalitat de Catalunya

Institut Català de les Dones (ICD), Oficina de Tarragona
Servei d'Intervenció Especialitzada en Violència Masclista (SIE)

Ajuntament de Tarragona

Servei d'Informació i Atenció a les Dones (Aj. Tarragona)
Institut Municipal de Serveis Socials (IMSS)
- Equips Bàsics de Serveis Socials
- Unitat de Suport Individual i Familiar (USIF)
- Servei d'emergències Socials (SEST)

Ajuntament de Salou

- Servei Bàsic d'Atenció Social / EBAS
- Servei d'Informació i Assessorament a les Dones (SIAD)
- Servei d'Atenció i Acolliment d'Urgències

Consell Comarcal del Tarragonès

Àrea Bàsica de Serveis Socials
- Equips Bàsics de Serveis Socials
- Servei d'informació i Atenció a les Dones (SIAD del Tarragonès)
- Sistema de Resposta Urgent

A continuació, exposem el circuit general d'intervenció des de l'àmbit social. Aquest inclou l'esquema general dels serveis dirigits a treballar les situacions de violència masclista, de les tres àrees bàsiques de la comarca. Posteriorment es defineix més concretament el circuit de cada servei, per tal de recollir les diferents peculiaritats.

Distribució dels municipis de la comarca en relació a l'àrea bàsica de serveis socials

ÀREES BÀSIQUES DE SERVEIS SOCIALS PER ORGANISMES GESTORS

Relació municipis Comarca del Tarragonès	ÀREA BÀSICA DEL TARRAGONÈS	ÀREA BÀSICA DE TARRAGONA	ÀREA BÀSICA DE SALOU
1. Altafulla	Altafulla	Ponent	Salou
2. Constantí	Constantí	Bonavista	
3. Creixell	Creixell	Camp Clar	
4. El Catllar	El Catllar	Torreforta	
5. El Morell	El Morell		
6. La Canonja	La Canonja	Tarragona	
7. La Nou de Gaià	La Nou de Gaià	Tarragona (part alta)	
8. La Pobla de Mafumet	La Pobla de Mafumet	Tarragona (part baixa)	
9. La Pobla de Montornès	La Pobla de Montornès		
10. La Riera de gaià	La Riera de gaià	Sant Pere i Sant Pau	
11. La Secuita	La Secuita		
12. Els Pallaresos	Els Pallaresos	Sant Salvador	
13. Perafort	Perafort		
14. Renau	Renau		
15. Roda de Barà	Roda de Barà		
16. Salomó	Salomó		
17. Salou	Torredembarra		
18. Tarragona	Vespella de Gaià		
19. Torredembarra	Vilallonga del Camp		
20. Vespella de Gaià	Vila-seca		
21. Vilallonga del Camp			
22. Vila-seca			

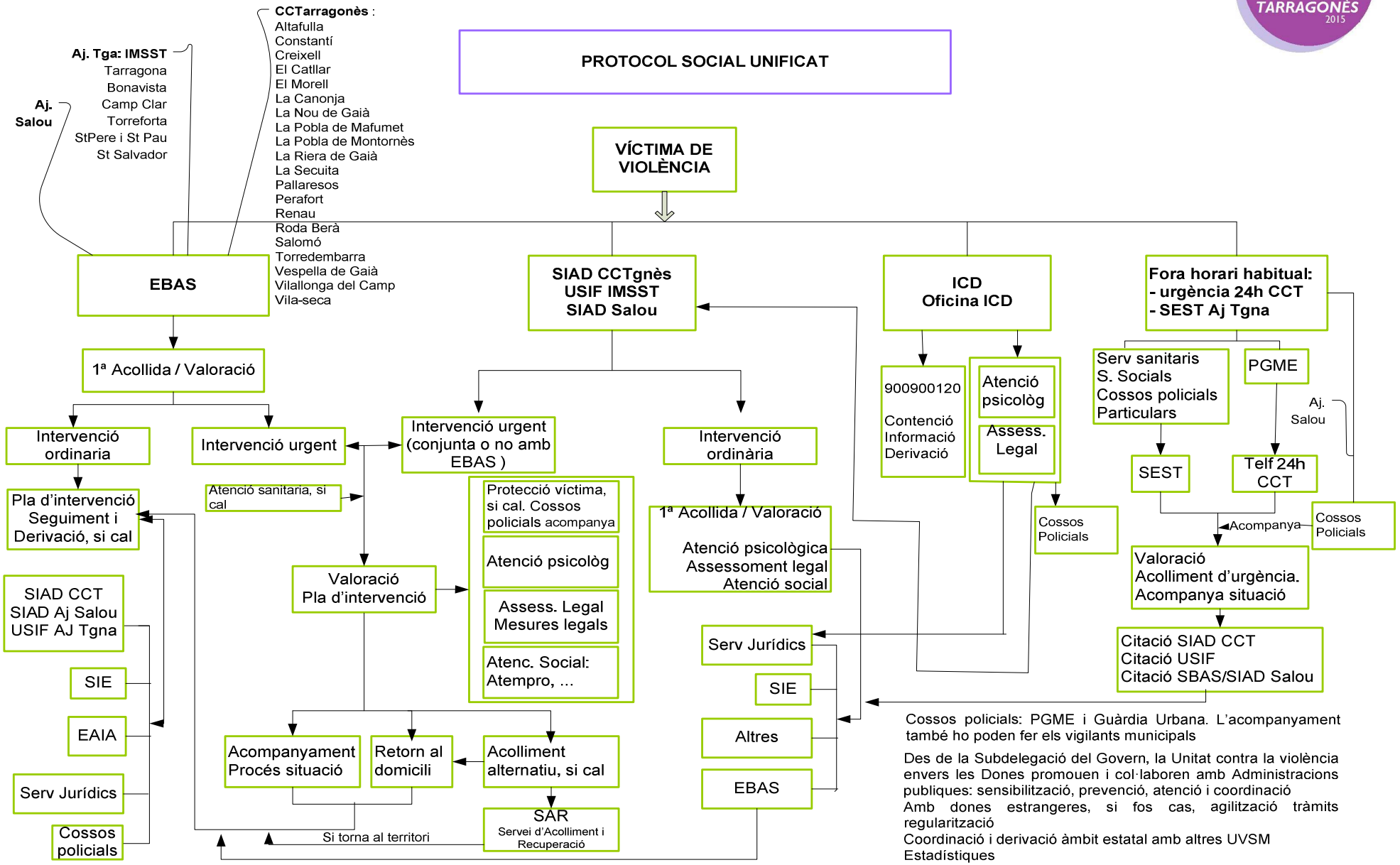
PROTOCOL SOCIAL UNIFICAT
CCTarragonès :
Altafulla
Constantí
Creixell
El Catllar
El Morell
La Canonja
La Nou de Gaià
La Pobla de Mafumet
La Pobla de Montornès
La Riera de Gaià
La Secuita
Pallaresos
Perafort
Renau
Roda Berà
Salomó
Torredembarra
Vespella de Gaià
Vilallonga del Camp
Vila-seca
Aj. Tga: IMSST
Tarragona
Bonavista
Camp Clar
Torreforta
StPere i St Pau
St Salvador
Aj. Salou
VÍCTIMA DE VIOLÈNCIA
EBAS
SIAD CCTgnès
USIF IMSST
SIAD Salou
ICD
Oficina ICD
Fora horari habitual:
- urgència 24h CCT
- SEST Aj Tgna
1ª Acollida / Valoració
Intervenció ordinaria
Intervenció urgent
Intervenció urgent (conjunta o no amb EBAS)
Intervenció ordinària
900900120
Contenció
Informació
Derivació
Atenció psicològ
Assess. Legal
Serv sanitaris
S. Socials
Cossos policials
Particulars
PGME
Aj. Salou
SEST
Telf 24h CCT
Cossos Policials
Acompanya
Pla d'intervenció
Seguiment i
Derivació, si cal
Atenció sanitaria, si cal
Protecció víctima, si cal. Cossos policials acompanya
Atenció psicològ
Assess. Legal
Mesures legals
Atenc. Social:
Atempro, ...
1ª Acollida / Valoració
Atenció psicològica
Assesoment legal
Atenció social
Cossos Policials
Valoració
Acolliment d'urgència.
Acompanya situació
SIAD CCT
SIAD Aj Salou
USIF AJ Tgna
Valoració
Pla d'intervenció
Serv Jurídics
SIE
Altres
EBAS
Citació SIAD CCT
Citació USIF
Citació SBAS/SIAD Salou
SIE
EAIA
Serv Jurídics
Cossos policials
Acompanyament
Procés situació
Retorn al domicili
Acolliment alternatiu, si cal
SAR
Servei d'Acolliment i Recuperació
Si torna al territori
Cossos policials: PGME i Guàrdia Urbana. L'acompanyament també ho poden fer els vigilants municipals
Des de la Subdelegació del Govern, la Unitat contra la violència envers les Dones promouen i col·laboren amb Administracions publiques: sensibilització, prevenció, atenció i coordinació
Amb dones estrangeres, si fos cas, agilització tràmits regularització
Coordinació i derivació àmbit estatal amb altres UVSM
Estadístiques

CIRCUIT INTEGRAT DE L'ÀREA SOCIAL

El circuit integrat de l'Àrea Social recull les actuacions que es porten a terme des dels serveis socials bàsics i serveis socials especialitzats que atenen en primera instància les situacions de violència masclista, així com les coordinacions/relacions que s'estableixen entre els diferents recursos i serveis del territori.

Aquest circuit integrat no conté l'especificitat d'actuació de cada recurs de caràcter social, detall a l'apartat de circuits específics, sinó que té per objectiu facilitar una visió integrada dels diferents agents que intervenen.

1. Si la víctima de violència masclista arriba mitjançant els serveis socials d'atenció primària (Equips bàsics d'atenció social, EBAS):

Quan es detecta una situació de possible violència masclista, ja sigui durant la primera acollida: quan es coneix a la dona; o en el decurs d'una intervenció anterior, que sorgeix la demanda o la sospita d'una possible situació de violència, caldrà valorar, primer de tot, la gravetat de la situació. Des d'aquesta referència iniciarem la intervenció, tenint en compte també la voluntat, consciència i el 'tempo' de la dona.

Si la situació no és d'urgència, s'iniciarà un treball amb la Dona de conscienciació i ajuda, per tal que pugui decidir què vol fer, realitzant una intervenció planificada en el temps, juntament amb els serveis especialitzats (SIAD - USIF, i/o SIE).

Si existeixen fills o filles, s'ha de poder valorar els efectes de la relació de parella vers ells. En cas que els menors mostrin indicadors de patiment i que la situació perduri en el temps sense canvis, tot i el treball de serveis socials d'atenció primària, es podrà derivar a l'equip especialitzat d'infància, sense deixar de treballar amb la dona.

En cas que la Dona vulgui denunciar, se la pot derivar o bé al jutjat, o als cossos policials corresponents (Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra[9] o Guàrdia Urbana, en el seu cas).

En cas que la situació sigui urgent[10], normalment des de l'EBAS es posen en contacte amb serveis especialitzats de la pròpia organització, per tal de valorar i realitzar la intervenció conjuntament. Si la dona necessita d'atenció sanitària serà derivada als serveis corresponents. Es proporcionarà l'atenció legal (segons convingui, acompanyats o no per l'equip tècnic del jutjat) psicològica i social necessàries. Si ho necessita i no té una alternativa pròpia, un tècnic valorarà la conveniència de proposar-li un allotjament alternatiu a la llar, per la dona i els seus

[9] Policia de la Generalitat Mossos d'Esquadra, en endavant PG-ME

[10] Tal i com definim al punt 2 Hem d'entendre la urgència o no urgència d'una situació des de la gravetat de la mateixa, gravetat entesa des de la intensitat o severitat del dany sofert o risc de patir-ne.

fills/es si els tingués, acompanyats pels cossos policials corresponents (PG-ME, Guàrdia Urbana, Vigilants municipals). Recurs que es mantindria mentre duri la situació d'urgència i existeixi perill contra la integritat física de la dona, alhora que s'estudia la necessitat d'ingrés en casa d'acolliment o el retorn al propi domicili, amb les mesures legals i de protecció aprovades.

Si torna al territori d'origen sempre es derivarà a l'EBAS, per continuar amb un seguiment com a intervenció ordinària.

2. Si la víctima de violència masclista arriba mitjançant el Servei d'informació i atenció a les Dones en municipis d'actuació del Consell Comarcal del Tarragonès (SIAD CCT); Servei d'informació i assessorament a les Dones (SIAD Salou); Unitat de suport individual i familiar (USIF) Tarragona.

La dona, a aquest segon servei, pot arribar directament o mitjançant la derivació d'altres professionals de la xarxa. Al ser serveis d'atenció a la dona, la demanda pot ser directament d'una situació de violència o d'altres relacionades amb família i/o parella (separació, ...). Un cop es detecta la possibilitat d'haver-hi una situació de violència es valorarà la gravetat de la situació i s'ofereix atenció social, psicològica i assessorament legal.

En les intervencions no urgents, es dóna la informació necessària (assessorament legal, atenció psicològica i orientació social específica) i si es valora que s'ha de fer un tractament més concret i perllongat en el temps, respecta a la problemàtica de violència masclista, es pot derivar al servei d'Intervenció especialitzada (SIE). Quan la Dona està disposada a posar denúncia ho podrà fer mitjançant els serveis judicials o mitjançant la els cossos de seguretat corresponents. Es derivarà a l'EBAS per tal que puguin fer seguiment, segons el pla de treball establert i segons les necessitats.

Si la situació és urgent, i segons les necessitats de la dona, la intervenció la poden fer des del propi servei, en coordinació amb altres administracions (Justícia, cossos policials, sanitari si fos el cas, ...), o, a més, conjuntament amb l'EBAS. A partir d'aquí, la intervenció és igual a la detallada en l'apartat d'urgència del punt anterior.

3. Si la víctima de violència masclista arriba mitjançant l'Institut Català de les Dones (ICD) o l'Oficina de l'ICD de Tarragona:

L'atenció a la víctima de violència per part de l'ICD és dur a terme a partir de dues vies d'actuació, la línia d'atenció telefònica (900900120) o mitjançant una atenció directa a través de la seves oficines d'atenció i des d'una funció d'assessorament i derivació a altres serveis.

Tant des de la línia d'atenció telefònica com a través de l'oficina d'atenció s'activen tant actuacions de caràcter urgent com de caràcter ordinari.

Aquestes actuacions contemplem a banda de l'assessorament especialitzat de caràcter psicològic o jurídic, la derivació a altres serveis i recursos.

Tot dependent del perfil d'urgència i de necessitats de la víctima de violència, des de l'Oficina de l'ICD a Tarragona s'activa la derivació a recursos de caràcter social, com ara les EBAS o els SIAD o SIE, o bé cossos policials o jurídics, dins un procés de treball integrat...

L'ICD ofereix informació a les dones i a les entitats de dones sobre qualsevol matèria que les afecti i, en especial, a les dones que pateixen o han patit una situació de violència. Per tant, és una via de detecció de situacions de violència envers les dones i de derivació a altres serveis.

L'ICD ofereix una línia d'atenció a les dones en situació de violència a través del telèfon 900 900 120, que funciona les 24 hores del dia i tots els dies de l'any. A través d'aquesta línia es pot parlar amb diferents professionals: advocades, psicòlogues, etc. Que atenen les consultes de forma especialitzada i personalitzada i poden contactar amb serveis d'emergència si és necessari.

Al ser un servei d'informació i assessorament. Quan hi ha una sospita fonamentada es contacta amb els serveis municipals o comarcal per tal d'activar el protocol corresponent. Tant en els casos de sospita fonamentada com en aquells de risc alt, indecisió per part de la víctima en la resolució de la violència i/o evidencia.

Des de l'oficina d'informació de l'ICD s'ofereixen dos serveis especialitzats:

El serveis d'atenció psicològica , per orientar i assessorar les dones en un moment puntal del seu procés i orientar-les a altres recursos si és necessari.

El Servei d'Assessorament jurídic, per orientar i assessorar les dones sobre assumptes jurídics del seu interès, principalment separacions, custòdies d'infants, incompliments de pensions i règims de visites, agressions sexuals i violència contra les dones .

Aquest servei també inicia els tràmits per a l'obtenció de serveis jurídics gratuïts per a totes les qüestions jurídiques sobre les quals les dones necessitin obtenir una defensa dels seus drets.

4. Si la víctima de violència masclista arriba mitjançant els serveis d'urgència de cada organització.

Els diferents serveis d'urgències de la Comarca del Tarragonès entren en funcionament fóra de l'horari habitual (15:00 – 08:00 i festius). Cada entitat té el seu propi funcionament:

Quan la dona víctima de violència masclista està empadronada en uns dels **municipis d'actuació del Consell Comarcal del Tarragonès**[11] (CCT), el servei d'urgència serà activat únicament pels PG-ME mitjançant un telèfon mòbil. La tècnica valorarà, prioritzant la protecció de la dona, el possible ingrés en un allotjament alternatiu, tenint en compte:

- el risc de la Dona, i dels seus fills o filles, de patir una agressió o un risc greu cap a la seva integritat (física, psicològica i/o sexual);

- els recursos personals i/o la xarxa social que la dona disposi per accedir-hi a un recurs alternatiu propi, altres que es considerin...Durant aquest procés se'ls acompanyarà i es realitzarà una contenció emocional.

Si es considera que la dona no necessita de l'allotjament alternatiu, se la citarà al SIAD del CCT en l'horari habitual. En cas d'ingrés, la dona, i en el cas els seus fills i filles, seran acompanyats pels PG-ME (prèviament, si fos el cas, se l'acompanyaria al centre hospitalari). Al dia següent del ingrés (en cas de ser festiu) la dona seria visitada per un tècnic del servei d'urgències del CCT en l'allotjament on estigui ingressada.

En aquesta visita es realitza:

- Una contenció de la situació més immediata.
- Suport psicològic.
- Informació social.

El primer dia laborable se la citarà al SIAD del CCT i, un cop atesa la urgència:

- S'iniciarà una atenció des del SIAD amb el corresponent pla de treball,
- Es realitzaran la corresponent tramitació i assessorament de recursos (ATENPRO[12], assessorament de la tramitació de la RAI , ...
- Gestions dels serveis necessaris (sol·licitud de serveis d'acolliment residencial per a dones en situació de violència masclista i per als seus fills i filles, quan sigui necessari i amb l'acceptació de la dona, ...).

Si la persona viu al **terme municipal de Tarragona**. Fora de l'horari habitual, la dona serà atesa de mitjançant el servei d'emergències de Tarragona (SEST): de 17h a 24h.

[11] Veure quadrant pàg 34 divisió del territori de les àrees bàsiques segons municipis

[12] ATENPRO: Servicio telefónico de Atención y Protección para víctimas de la violencia de género. Se basa en la utilización de tecnologías de comunicación telefónica móvil y de telelocalización.

En tots els casos d'atenció a les dones i als seus fills i filles, víctimes de violència masclista, es segueix el següent procediment:

1.Primera acollida i atenció social immediata.

2.Informació, orientació, assessorament tramitació de les prestacions i recursos socials per atendre les necessitats bàsiques individuals i familiars.

3.Allotjament d'urgència en places hoteleres.

4.Allotjament al pis d'emergència social per a dones i als seus fills i filles , víctimes de violència masclista.

5.Contenció emocional i acompanyament durant la intervenció, al centre sanitari, a cossos de seguretat, i als jutjats.

6.Tramitació de la sol·licitud del Servei d'acolliment i Recuperació, quan la dona decideix marxar fora del municipi i es valora tècnicament com el recurs més idoni per la seva protecció.

7.Tramitació i seguiment de totes les dones usuàries del servei ATENPRO del municipi.

5.Administració General de l'Estat. Subdelegació del govern a Tarragona. Unitat de violència vers les dones.

Integrades en les Subdelegacions del Govern, les ***Unitats contra la Violència envers les Dones*** promouen i col·laboren amb les diferents Administracions Públiques e Institucions en la sensibilització, prevenció i coordinació de les actuacions en el seguiment i protecció de les víctimes de violència de gènere. Així com altres tasques encomanades per la Delegació del Govern per a la Violència de Gènere.

S'identifiquen dos tipologies de perfils de dones per a les quals, des d'aquestes unitats, es pot facilitar un major suport al treball en xarxa: dones estrangeres, en situació d'irregularitat o no (i el seu expedient administratiu) i gestió de RAI.

Malgrat que Catalunya té les competències transferides, les Unitats realitzen el seguiment del funcionament dels recursos estatals en el territori (àmbit competencial provincial: Tarragona):

- Servei telefònic 016 derivat al telèfon 900.900.120;
- Servei ATENPRO, Sistema de Seguiment per mitjans telemàtics de les mesures d'allunyament en l'àmbit de violència de gènere, Ocupació i RAI, Estrangeria etc.
- Porten la estadística en relació a les víctimes mortals per violència masclista, informant a nivell estatal.

- Des de la subdelegació, s'informa a la Delegació del Govern contra la Violència envers la Dona, del registre que es porta a terme des d'aquesta Unitat quan es produeix una situació de violència amb resultat de mort o amb hospitalitzacions greus. És la informació que s'utilitza des del Ministeri per les estadístiques de víctimes de violència de gènere, butlletins mensuals i memòries anuals.
- També s'encarreguen de traspassar als cossos policials que pertoca, aquells casos que canvien de comunitat autònoma

6.Servei d'intervenció especialitzada en violència masclista (SIE)

El SIE no és un servei d'urgències, en el cas de detectar una situació urgent, sigui o no necessari l'acolliment d'urgències o temporal, el SIE activarà els protocols d'urgències establerts a la comarca que correspongui. Les vies d'accés al servei són, per accés directe o per derivació professional. En aquest últim cas és necessari que prèviament el/la professional enviï un informe de derivació al servei.

La demanda es canalitza a través de les professionals d'acollida. Com a criteri, en general, es procura que aquesta primera atenció es faci dins dels 5 primers dies laborals en que la dona fa la demanda.

Un cop realitzada la valoració inicial, tenint en compte la voluntat de la dona, la necessitat i l'adequació de la intervenció al moment de la dona i dels seus fills i filles, podran intervenir altres professionals del SIE per treballar la recuperació de la situació de la violència viscuda (psicòloga de dones, psicòloga infantil, educadores socials, treballadora social, advocada). La intervenció amb les dones i amb els seus fills i filles pot ser individual o grupal.

Tanmateix, si es creu convenient, es realitza un treball conjunt coordinat amb altres serveis de la xarxa d'atenció, CSMA, EBAS, CSMIJ.

CIRCUIT ESPECÍFIC DE CADA SERVEI I FITXA

AJUNTAMENT DE TARRAGONA:

- Equips bàsics de serveis socials
- Unitat de suport individual i familiar
- Serveis d'emergències socials

AJUNTAMENT DE SALOU:

- Servei Bàsic d'Atenció Social
- Servei d'Informació i Assessorament a les Dones (SIAD)
- Servei d'Atenció i Acolliment d'Urgències

CONSELL COMARCAL DEL TARRAGONÈS:

- Equips Bàsics de Serveis Socials
- Unitat de Suport Individual i Familiar
- Serveis d'Emergències Socials

GENERALITAT DE CATALUNYA:

- Institut Català de les Dones (ICD), Oficina de Tarragona
- Servei d'Informació Especialitzada en Violència Masclista (SIE)

SUBDELEGACIÓ DEL GOVERN

6.1 Ajuntament de Tarragona

- **EBSS**
- **USIF**
- **SEST**

EBAS - AJUNTAMENT DE TARRAGONA

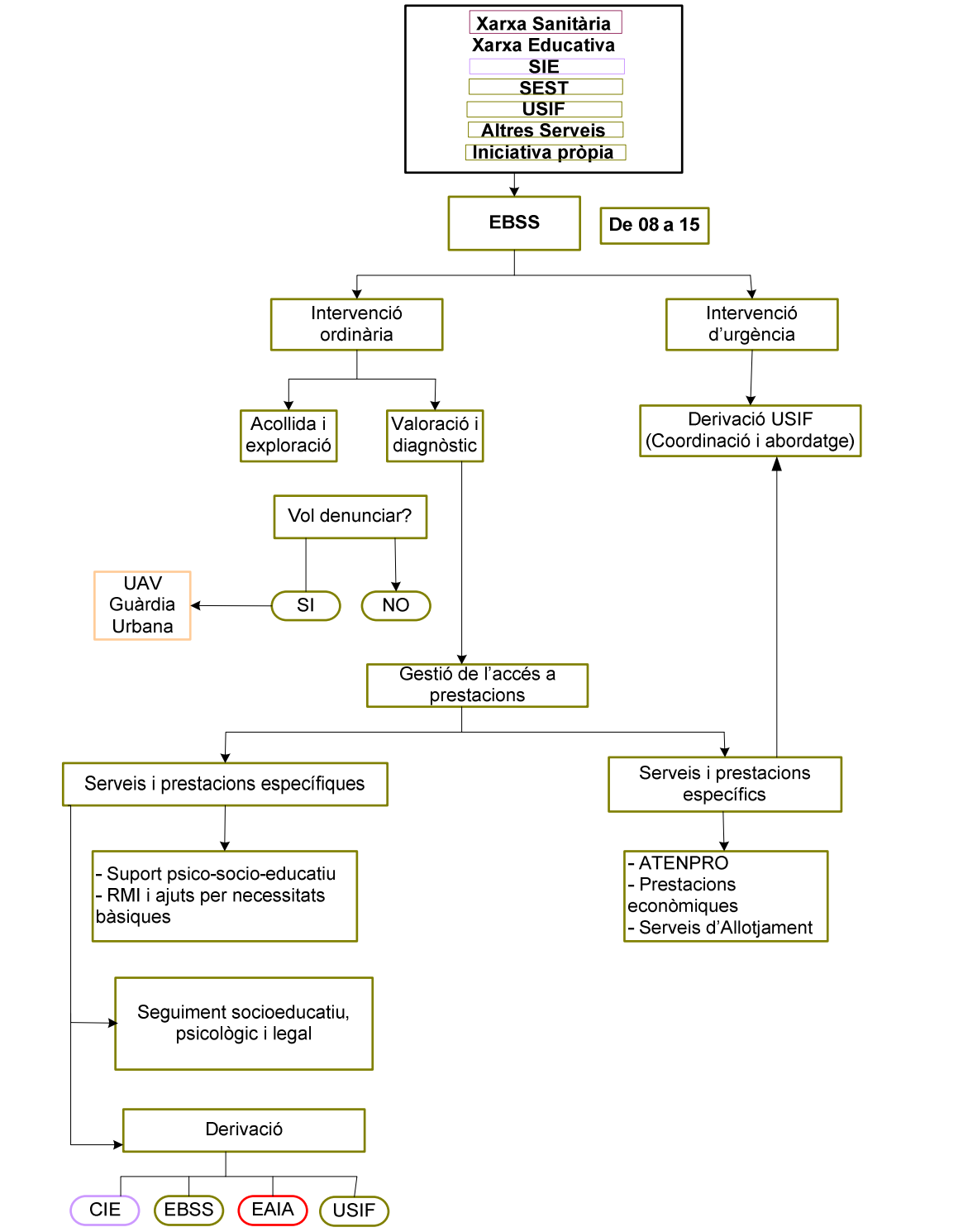

SEST: Servei d'emergències socials de tarragona
USIF: Unitat suport individual i familiar
EBSS: Equips bàsics de serveis socials
EAIA: Equip d'Assessorament infància i Adolèscencia

ATENPRO: Servei telefònic d'Atenció i Protecció per Víctimes de gènere
CIE: Centre d'intervenció especialitzada
UAV: Unitat d'Atenció a la Víctima

6.1.1 FITXA: Equips bàsics de serveis socials de l'Ajuntament de Tarragona (EBAS)

Els equips bàsics de serveis socials de l'Ajuntament de Tarragona estan distribuïts per zones o barris, fet que dóna cobertura a tota la ciutat. Com a organismes implicats en la problemàtica de la violència masclista, poden actuar en totes les fases: prevenció, detecció, intervenció i seguiment.

El protocol específic que cal seguir és: primera acollida, valoració i estudi de la situació, informació general de les possibilitats existents i derivació a la USIF (Unitat de Suport Individual i Familiar).

Durant tot el procés, la intervenció dels equips de Serveis socials preveu:

- Atenció personalitzada.
- Estudi i valoració de la situació.
- Informació general del procés.
- Acompanyament general del procés.
- Gestió de l'accés a les prestacions del servei i econòmiques adients a cada cas.
- Coordinació i derivació als serveis, centres i entitats especialitzades.

ORGANITZACIÓ:

Horari d'atenció: de 9 a 14 hores, de dilluns a divendres

Cr. Riu Francoli, 65-67 Torreforta

Telèfon: 977 550 086

Fax: 977 550 072

Correu:imsst.tgna@tarragona.cat

USIF - AJUNTAMENT DE TARRAGONA

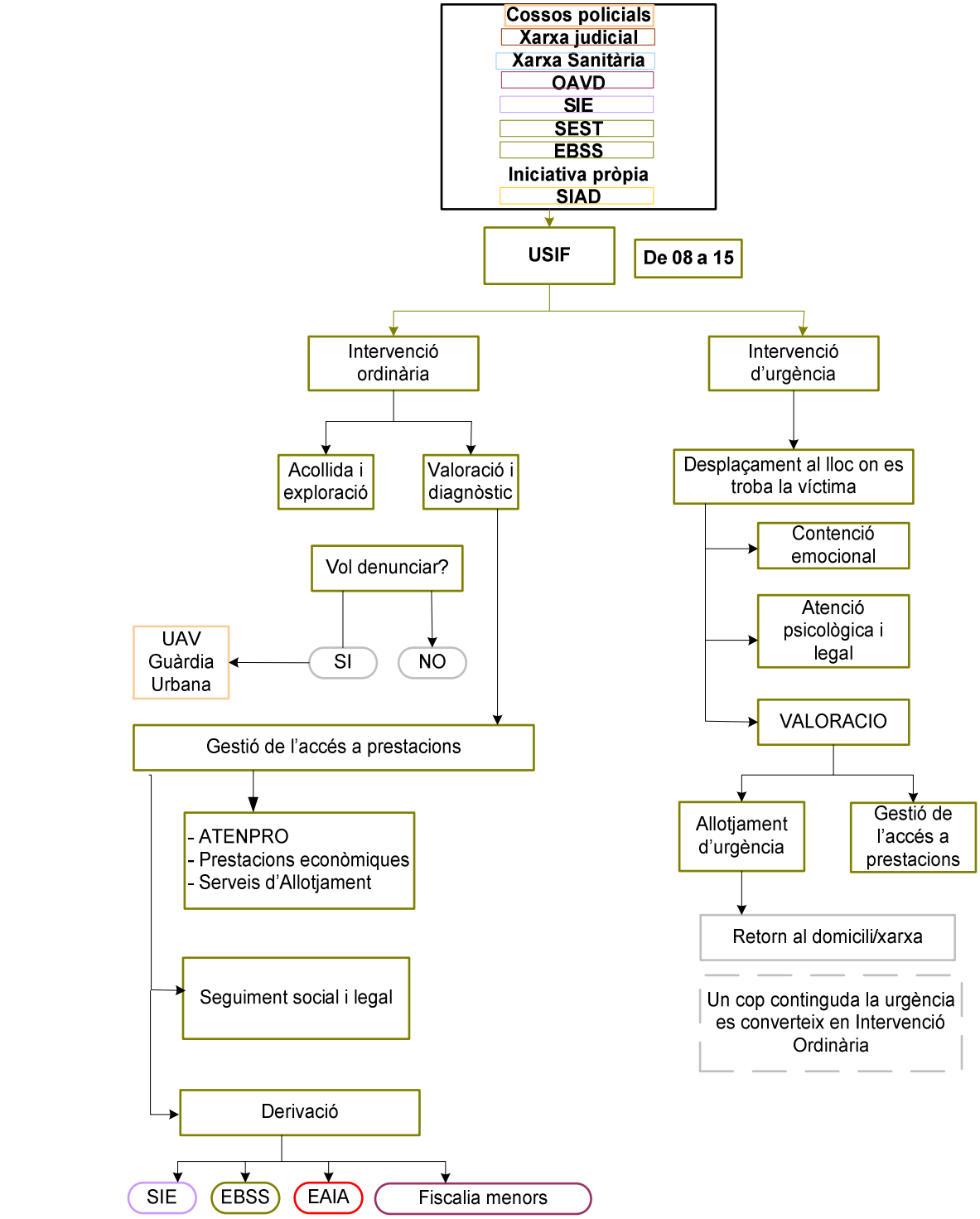

SEST: Servei d'emergències socials de tarragona	ATENPRO: Servei telefònic d'Atenció i Protecció per Víctimes de gènere
USIF: Unitat suport individual i familiar	OAVID: Oficina d'atenció a la víctima del delicte
EBSS: Equips bàsics de serveis socials	SIE: Servei d'intervenció especialitzada
EAIA: Equip d'Assessorament infància i Adolèscencia	UAV: Unitat d'Atenció a la Víctima

6.1.2 FITXA: Unitat de suport individual i familiar de l'Ajuntament de Tarragona (USIF)

La demanda d'activació d'aquesta unitat, la pot realitzar directament la dona o qualsevol servei o institució que intervenen en l'atenció a víctimes de violència.

Quan es requereix allotjament d'urgència, l'USIF intervé en horari de 8 a 15h, sempre que resulti inviable el retorn al seu domicili o a la seva xarxa social o familiar.

En tots els casos d'atenció a les dones víctimes amb violència amb fills/es o sense es garanteix les prestacions següents:

- Atenció social i legal.
- Abordatge de la situació de risc.
- Coordinació amb els diferents serveis implicats.
- Elaboració del Pla d'intervenció social.
- Tramitació de prestacions de servei i prestacions econòmiques.
- Derivació al SIE.
- Seguiment del seu procés personal i familiar.

ORGANITZACIÓ:

Horari d'atenció: de 8.30 a 15 hores, de dilluns a divendres

Està ubicat al Centre Cívic de Torreforta

Plaça del Tarragonès, s/n

Telèfon: 977 550 229 o 977 550 235

SERVEI D'EMERGÈNCIA DE TARRAGONA (SEST) - AJUNTAMENT DE TARRAGONA

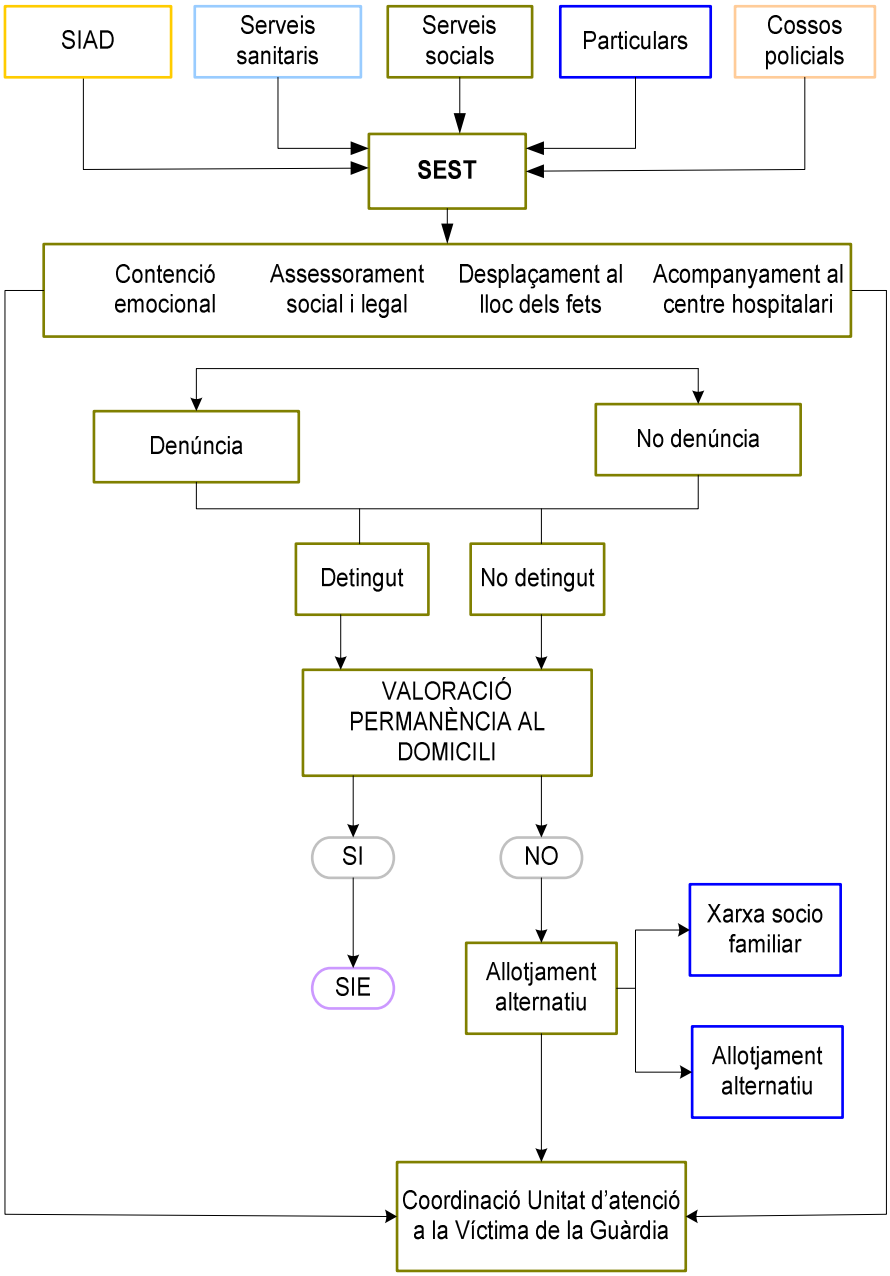

SIAD: Servei d'Informació i Atenció a les Dones
SEST: Servei d'emergències socials de tarragona
USIF: Unitat suport individual i familiar
SIE: Servei d'intervenció especialitzada

6.1.3 FITXA: **Servei d'emergències socials**

L'actuació del servei s'activa a partir de:

- La demanda de la dona víctima de violència.
- La derivació dels serveis sanitaris (trucada de l'hospital o CAP).
- La derivació dels Equips Bàsics de Serveis Socials (EBSS) o dels serveis especialitzats com la Unitat de Suport Individual i Familiar (USIF).
- La derivació dels cossos de seguretat.
- La demanda o la informació d'un particular o d'un familiar.

La dona víctima de violència amb fills/es quan requereix l'ajut d'aquest servei, ja sigui de forma presencial a les dependències del servei, telefònicament o pel desplaçament del servei al lloc on es troba la víctima, se li proporcionarà:

- Contenció emocional, amb acollida i escolta de la persona o persones afectades (dona, fills/es, altres...).
- Assessorament social i legal.
- Acompanyament al centre hospitalari en cas de necessitat assistència mèdica.

Juntament amb la dona es valorarà la seva situació de risc, i es decidirà quin és el recurs d'allotjament més adients (retorn al domicili, xarxa social o familiar, necessitat d'un allotjament d'urgències...). Finalitzada l'atenció s'informarà a l'EBSS de zona i a la USIF per tal de garantir la continuïtat de l'actuació.

ORGANITZACIÓ:

Horari d'atenció i Ubicació:

SEST MATI: de 8H a 15H. al Centre Cívic de Torreforta

Plaça Tarragonès s/n

Tel: 977 55 02 29 / 977 55 02 35

SEST TARDA – NIT : de 17h a 24h. A la Comissaria de la Guàrdia Urbana

c/ Arquebisbe Josep Pont i Gol , 8.

Tel: 977 24 03 45

Directori de Serveis IMSST

ÀREA BÀSICA DE TARRAGONA.
Serveis actuants al protocol d'actuació en situacions de violència masclista

IMSST Referencia EBSS	SEST	USIF	EAIA
Adreça: Cr. Riu Francolí, 65-67 Telèfon: 977 550 086 Fax: 977 550 072 Correu: imsst.tgna@tarragona.cat Horari: De dilluns a divendres de 9 a 14 h	Adreça matí: 8-15 Centre Cívic de Torreforta Plaça del Tarragonès, s/n 43006 Tarragona Telèfon: 977.550.229 977.550.235 Correu: usif@tarragona.cat Adreça tarda, De 17-24: Comissaria Guàrdia Urbana C/Arquebisbe Josep i Gol, 8 Telèfon: 977.240.345	Adreça: Centre cívic de Torreforta Plaça del Tarragonès, s/n 43006 Tarragona Telèfon: 977 550 229 977 550 235 Correu electrònic: usif@tarragona.cat Horari d'atenció al públic: de 9 a 14 h	Adreça: Llar d'Infants "La Taronja" Campclar 43006 Tarragona Telèfon: 977 550 220 Fax: 977 550 892 Correu electrònic: eaiatgna@tinet.org Horari d'atenció al públic: de 9 a 14 h

6.2 Ajuntament de Salou[13]:

- **Servei Bàsic d'Atenció Social/EBAS**
- **Servei d'Informació i Assessorament a les Dones (SIAD)**
- **Servei d'Atenció i Acolliment d'Urgències.**

[13] El protocol de l'Ajuntament de Salou: pendent de la seva aprovació definitiva.

EBAS – AJUNTAMENT DE SALOU

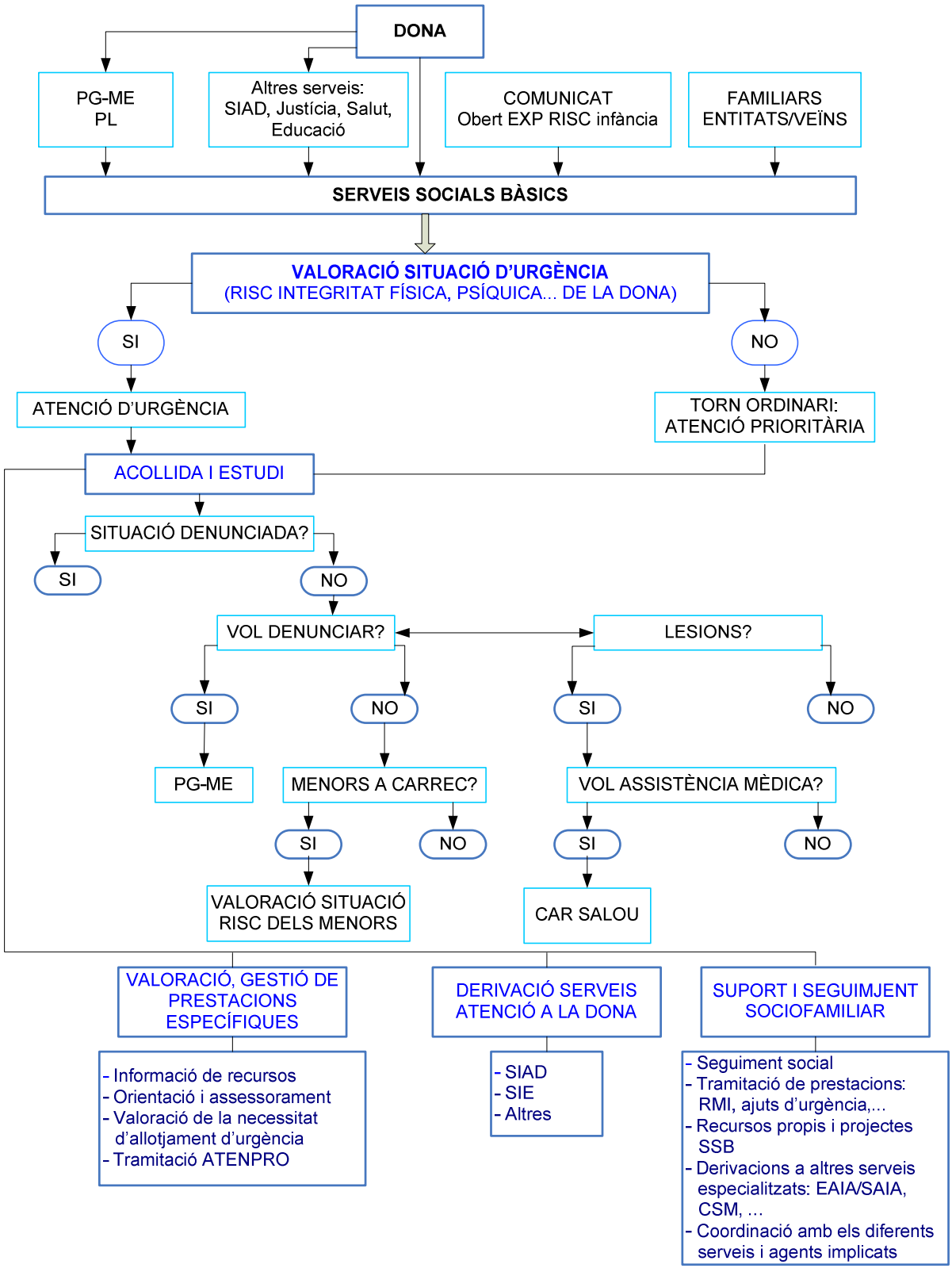

6.2.1 FITXA: Servei Bàsic d'Atenció Social

El **Servei Bàsic d'Atenció Social (SBAS)** de Salou és prestat per un equip tècnic, l'Equip Bàsic d'Atenció Social (EBAS), que està integrat per treballadors/treballadores socials i educadors/educadores socials. Les actuacions que realitza l'EBAS respecte a l'abordatge de les situacions de violència masclista, es divideixen en quatre eixos principals: prevenció, detecció, atenció i recuperació.

-Prevenció des de la intervenció individual i familiar, amb actuacions socioeducatives, d'informació, de suport, de sensibilització, etc.

-Detecció d' indicadors físics i psicològics en la dona i de l'entorn, per identificar la possible situació de violència que pateix la dona, i poder oferir-li ajuda i intervenir-hi professionalment.

-L'Atenció directa, per part de l'EBAS a la dona víctima d'una situació de violència masclista i als seus fills/filles, comprèn l'acollida, i l'estudi i valoració de la problemàtica de maltractament i de la situació sociofamiliar, així, com el disseny d'un pla d'intervenció social. S'informa i s'assessora a la dona sobre els seus drets i els serveis disponibles, i sobre les possibles vies de resolució de la situació de violència. Es realitza la tramitació dels recursos i prestacions específiques a què pot accedir, i la derivació i coordinació amb la resta de serveis i agents que intervenen en el procés d'atenció.

-Al llarg del procés de recuperació l'EBAS proporciona suport i seguiment de la situació sociofamiliar de la dona. Promou l'accés als recursos econòmics i socials, i activa mesures que puguin contribuir al restabliment dels aspectes danyats per la situació de violència viscuda.

ORGANITZACIÓ:

Adreça: C. Ebre, 11-A 43840 Salou

Horari del servei: de 8 a 15hores de dilluns a divendres.

Horari d'atenció al públic: dilluns i dimecres de 10 a 14 hores, i divendres de 10 a 13 hores.

Telèfon: 977 309 205

Fax: 97739233

Adreça electrònica: serveissocials@salou.cat

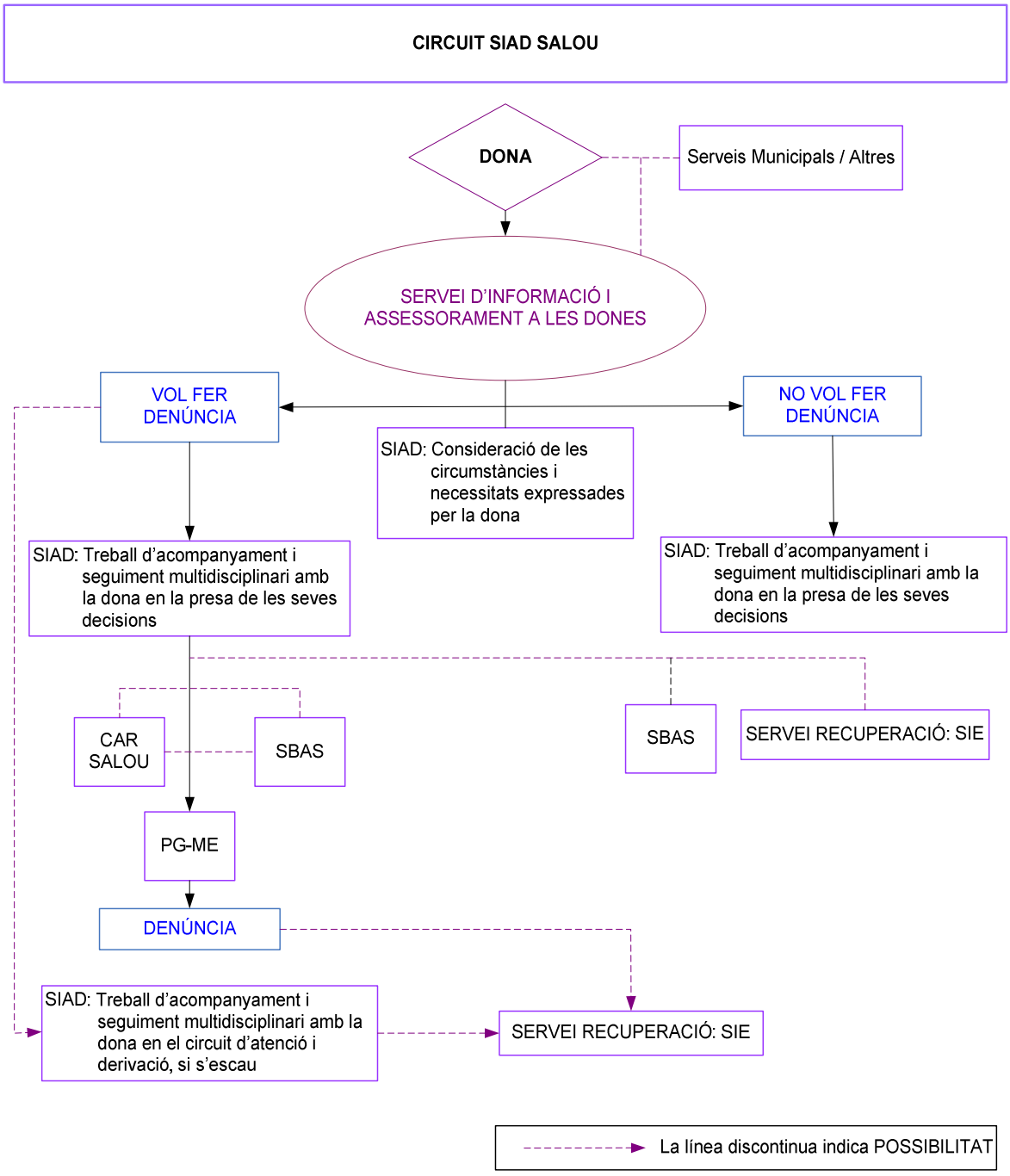
CIRCUIT SIAD SALOU
DONA
Serveis Municipals / Altres
SERVEI D'INFORMACIÓ I ASSESSORAMENT A LES DONES
VOL FER DENÚNCIA
NO VOL FER DENÚNCIA
SIAD: Consideració de les circumstàncies i necessitats expressades per la dona
SIAD: Treball d'acompanyament i seguiment multidisciplinari amb la dona en la presa de les seves decisions
SIAD: Treball d'acompanyament i seguiment multidisciplinari amb la dona en la presa de les seves decisions
CAR SALOU
SBAS
SBAS
SERVEI RECUPERACIÓ: SIE
PG-ME
DENÚNCIA
SIAD: Treball d'acompanyament i seguiment multidisciplinari amb la dona en el circuit d'atenció i derivació, si s'escau
SERVEI RECUPERACIÓ: SIE
La línea discontinua indica POSSIBILITAT

6.2.2 FITXA: Servei d'Informació i Assessorament a les Dones SIAD

El servei d'informació i assessorament a les dones (SIAD) és un servei públic que ofereix a les dones informació, orientació i assessorament en tots aquells aspectes relacionats amb la seva vida: àmbit laboral, social, personal, familiar i altres. Fa especial atenció a la detecció de la violència masclista, i estableix els mecanismes d'informació i derivació als serveis especialitzats. Està conformat per un equip multidisciplinar: treballador/a social, psicòleg/a, jurista, dinamitzador/a sociocultural i administrativa.

El servei en els casos en que les dones pateixen violència masclista **s'inicia:**

- Per demanda de les dones de forma presencial, per contacte telefònic o mitjançant correu electrònic de les dones al SIAD a l'atenció individualitzada, ja sigui per iniciativa pròpia i/o derivació d'altre servei com l'EBAS, PG-ME (GAV), Policia Local, CAR Salut,....

- Per assistència de les dones al SIAD a les activitats formatives.

Tant el primer com en el segon supòsit, es dóna cita a les dones per a la **Primera Acollida** , que en tots els casos són ateses, com a molt, a una setmana vista, en funció de la urgència expressada per les dones. A on se les informa dels seus drets i de les obligacions del servei. I en cas de voluntat expressa de la dona s'activa el circuit de **Serveis Socials** i **Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra**, i paral·lelament es realitza la valoració tècnica i de forma consensuada amb la interessada se li ofereix/dóna atenció des de l'**Assessorament Jurídic** i **l'Atenció Psicològica**.

Un cop iniciada l'atenció a les dones des del servei s'ofereix:

- Informació i suport per part de totes les professionals del SIAD a les dones que procedeixen a la denúncia. I coordinació i seguiment (telefònic, mitjançant correu electrònic) amb els serveis que s'activin dins del pla d'intervenció, com poden ser Serveis socials, PG-ME, CAR Salou,...

- Acompanyament a les dones per al reconeixement i conscienciació de la violència que estan patint: mitjançant l'atenció psicològica i la informació detallada a nivell jurídic. I en coordinació amb els serveis com l'EBAS per a informar-la dels recursos que es poden activar i amb el CAR Salut , si s'escau. Respectant el temps de les dones per a la presa de decisions i prenent les mesures de seguretat oportunes per preservar la seva integritat física, amb la possibilitat d'iniciar des del SIAD el tràmit de la denúncia si així es considera necessari tècnicament.

- Des de l'atenció psicològica es procedeix a la detecció de les possibles situacions de violències i avaluar la conveniència de la necessitat d'atenció especialitzada, tot

establint les derivacions de seguiment pertinents. I orientació i assessorament presencial respecte tot allò relacionat amb el benestar emocional de les dones.

- Des de l'assessorament jurídic es realitza l'atenció presencial de les dones que necessiten assessorament legal; detecció de possibles situacions de violències i establiment de les derivacions i seguiment pertinents; orientacions a dones que han iniciat procediments legals; informació sobre la justícia gratuïta; seguiment i assessorament, si s'escau, en el procediment judicial.

Respecte a la fase de recuperació les accions previstes des del SIAD Salou són:

- Derivacions acordades amb les dones al SIE Tarragona i /o participació de les dones a les activitats dirigides per la psicòloga del SIAD: Taller d'higiene Mental, Taller d'Equilibri Emocional, Taller d'Intel·ligència Emocional i Taller d'Habilitats personals per a la recerca de feina. O d'altres activitats o recursos del territori considerats adients per al procés de recuperació.

ORGANITZACIÓ:

Adreça: C. Ebre, 11 43840 Salou
Horari del SIAD: dilluns de 13h. a 18h. i de dimarts a divendres de 9h. a 14h.
Horari d'atenció al públic: dilluns de 15h. a 18h. de dimarts a divendres de 10h. a 13h. Dimecres està tancat al públic.
Telèfon: 977 309 206
Fax: 977 309 242
Adreça electrònica: siadones@salou.cat

SERVEI D'ATENCIÓ I ACOLLIMENT D'URGÈNCIES

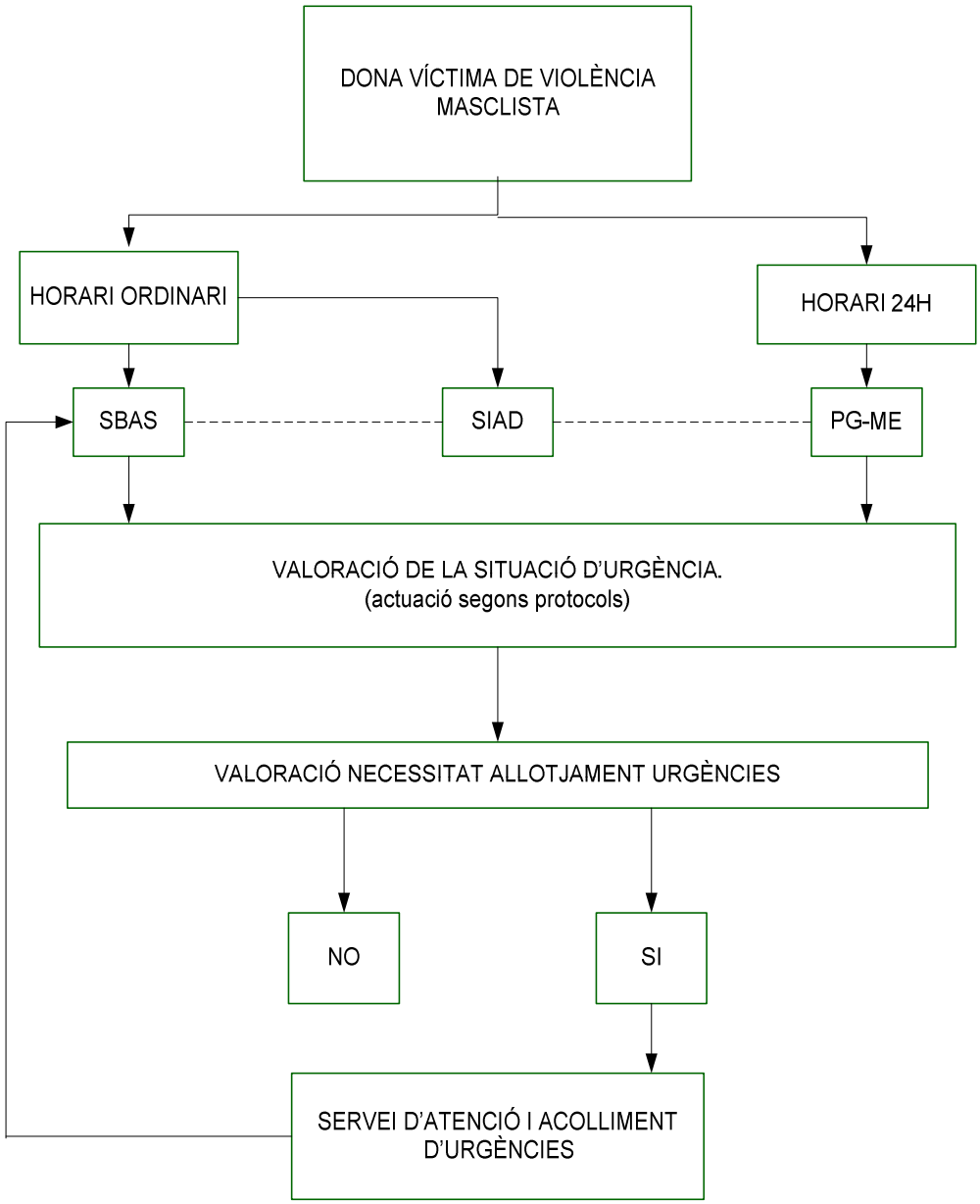

6.2.3 FITXA: **Servei d'Atenció i Acolliment d'urgències**

Aquest servei ofereix un espai d'acollida immediat i temporal, davant de situacions d'urgència per a dones del municipi que són o han estat víctimes de violència masclista i, si cal, també per als seus fills i filles, per tal de garantir-ne la seguretat. L'accés al servei es realitza pels següents canals:

- En horari ordinari, de dilluns a divendres de 8 a 15 hores:

    -Servei Bàsic d'Atenció Social de Salou

- Horari 24 hores:

    -Policia Generalitat-Mossos d'Esquadra. Comissaria de Salou - Vila-seca.

-Prestacions bàsiques del servei:

- Allotjament d'urgència en un espai que vetlla per la integritat i seguretat física de la dona i fills/filles a càrrec.
- Contenció i suport emocional.
- Atenció i assessorament social.
- Acompanyament , quan s'escaigui, de gestions que hagi de realitzar la dona durant la seva estada al servei.
- Treball coordinat amb la xarxa de recursos i serveis del territori.

ORGANITZACIÓ:

Servei d'atenció 24 hores.

Directori de Serveis Ajuntament de Salou

ÀREA BÀSICA DE SALOU.

Serveis que poden intervenir davant de situacions de violència masclista

Aj. Salou Referencia EBAS	SIAD	Servei d'Atenció i Acolliment d'Urgències
Adreça: C. Ebre, 11-A 43840 Salou Telèfon: 977 309 205 Fax: 977 309 233 Correu: serveissocials@salou.cat Horari: De dilluns a divendres de 8 a 15 h Horari d'atenció al públic: dilluns i dimecres, de 10 a 14h, i divendres, de 10 a 13h	Adreça C. Ebre, 11 43840 Salou Telèfon: 977 309 206 Fax: 977 309 242 Correu: siadones@salou.cat Horari: De dilluns a divendres de 9 a 14 h Horari d'atenció al públic: dilluns de 15.30h a 18h., dimarts i divendres de 10h a 13h.	Només accés per PG-ME Salou-Vilaseca i/o SBAS Horari: 24 hores

6.3 Consell Comarcal del Tarragonès:

- **Equips Bàsics de Serveis Socials**
- **SIAD, Servei d'Informació i Atenció a les Dones del Tarragonès**
- **Sistema de resposta urgent per a dones que es troben en situació de violència i per als seus fills i filles**

EBAS – CONSELL COMARCAL DEL TARRAGONÈS

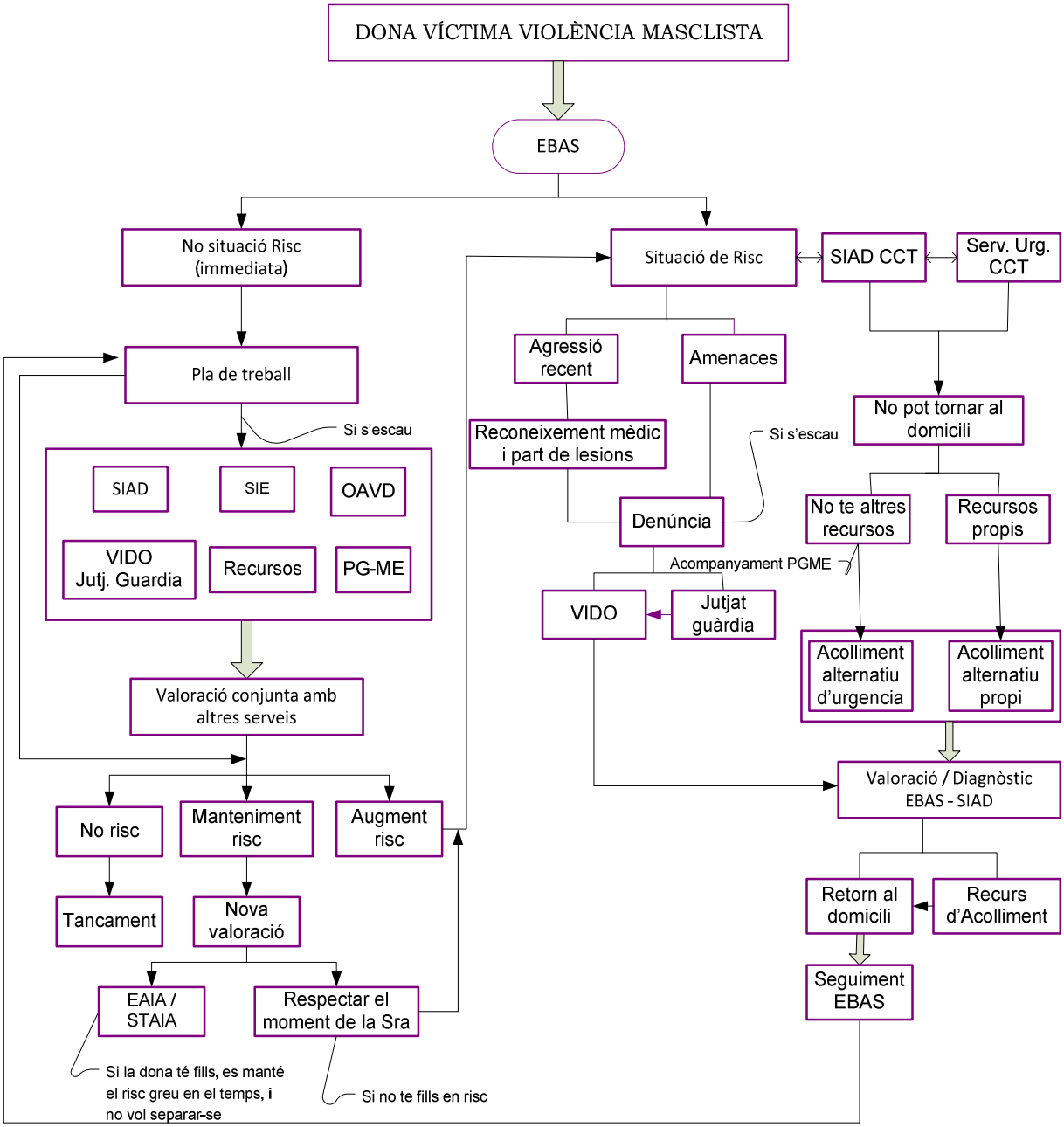

6.3.1 FITXA: Àrea Bàsica de Serveis Socials del Tarragonès

L'**Àrea Bàsica de Serveis Socials del Tarragonès**, està zonificada en unitats bàsiques d'atenció social primària que donen atenció directa a tots els municipis de la comarca, desplaçant-se al nucli dels mateixos (excepte Salou i Tarragona) .

Els serveis d'atenció social primària, en els casos de violència masclista, poden estar presents en qualsevol de les fases de prevenció, detecció, intervenció i seguiment. Sempre en coordinació amb la resta de serveis específics de violència del Consell (SIAD i resposta urgent 24h). Una de les funcions principals serà la detecció i la valoració de la urgència, per tal de realitzar una correcta derivació i treball conjunt amb els serveis derivats.

SIAD i EBAS gestionen els recursos necessaris per les persones que pateixin de violència masclista: ATENPRO, sol·licituds per ingrés en recursos residencials, altres.

En general, durant tot el procés, la intervenció dels equips de Serveis socials preveu:

- Atenció personalitzada, atenent la persona víctima de violència masclista com a situació de necessitat social més immediata i contribuint a la prevenció.
- Estudi i valoració de la situació.
- Derivació i reforçament de la tasca dels serveis especialitzats.
- Coordinació amb els diferents serveis, tenint una visió global de la situació.
- Acompanyament i assessorament dels diferents moments que es pugui trobar.
- La gestió dels serveis i recursos econòmics adequats a la necessitat.

ORGANITZACIÓ:
Consell Comarcal del Tarragonès

Horari d'atenció: de 8 a 14 hores, de dilluns a divendres
L'accés a les EBAS: agafant hora directament al municipi.
Des del Consell comarcal poden informar dels dies i horaris d'atenció, segons el municipi on es visqui.

Cr. Les Coques, 3. 43003 Tarragona
Telèfon: 977 244500
Fax: 977 212457
atencióprimaria@tarragones.cat

PROTOCOL SIAD PER L'ABORDATGE DE LA VIOLÈNCIA MASCLISTA

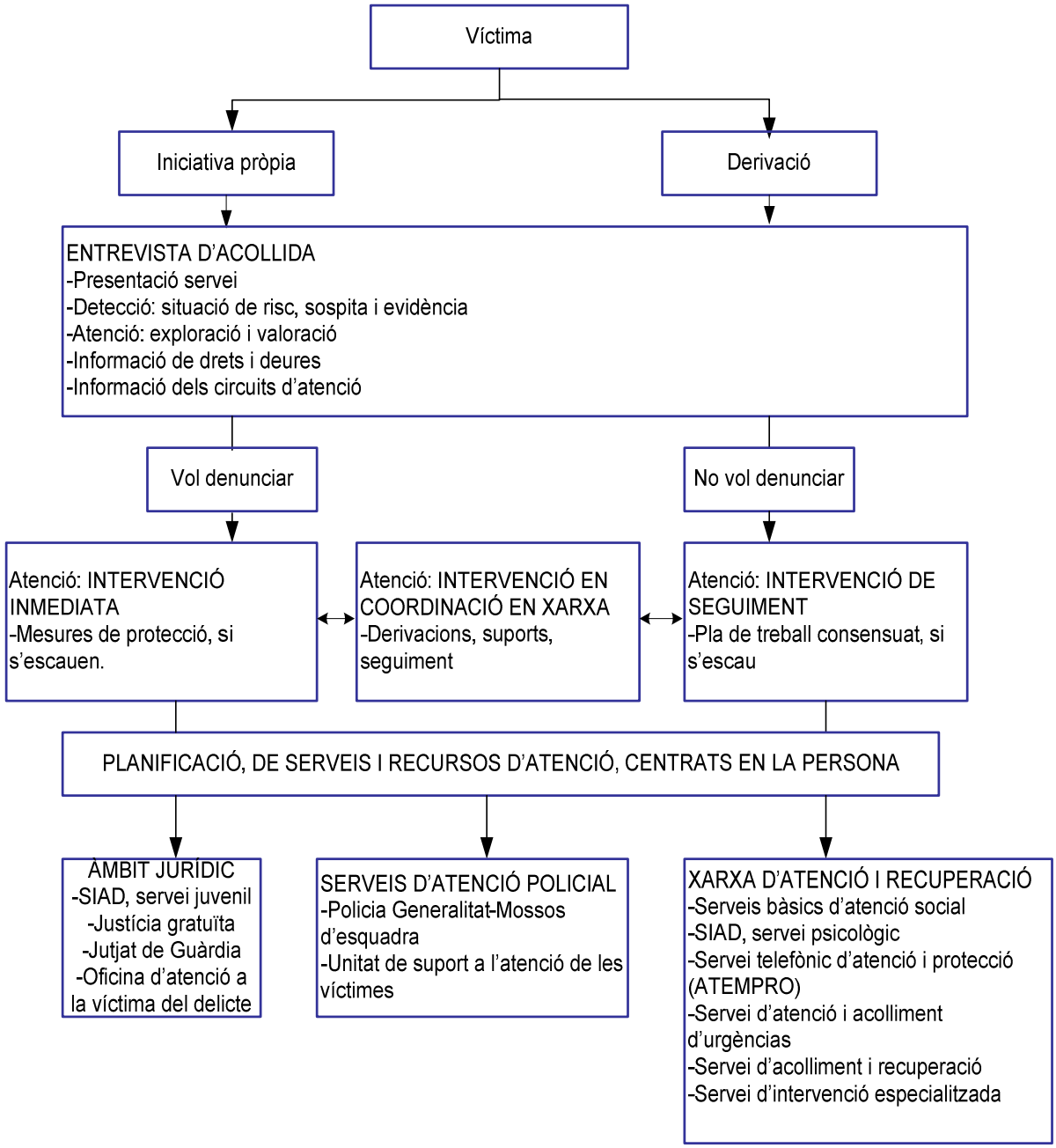

6.3.2 FITXA: SIAD, Servei d'Informació i Atenció a les Dones del Tarragonès

Es tracta d'un servei d'informació i atenció en relació amb l'exercici dels drets de les dones en tots els àmbits relacionats amb la seva vida: laboral, social, personal, familiar i d'altres. De manera específica assessora les dones en situacions de violència masclista orientant i facilitant una primera atenció en coordinació amb els recursos i agents d'atenció del circuit comarcal de violència masclista, donant sortida a les diverses situacions que plantegin les usuàries, proporcionant per altra banda, una atenció i assessorament jurídic i psicològic especialitzat.

S'adreça a totes les dones dels municipis adscrits al Consell Comarcal del Tarragonès, com a servei social especialitzat. L'accés al servei és pot dur a terme tant de manera directa a iniciativa de la dona, mitjançant derivació dels equips bàsics de serveis socials del CCT o per orientació de qualsevol altre servei o recurs del territori que vinculat en atenció a la dones, detecti un perfil de necessitats susceptible de derivació als serveis del SIAD, tant des de la seva vessant de violència masclista com sobre qualsevol altre àmbit relacionat amb la seva vida.

ORGANITZACIÓ:

Horari:
-De dilluns a divendres de 09'00 a 14'00h
-Per accedir als serveis d'assessorament jurídic i suport psicològic cal demanar cita prèvia.
Dades de contacte:
Telèfon: 977 244 506
C/ les Coques, núm. 3
43003 Tarragona
siad@tarragones.org

CONSELL COMARCAL DEL TARRAGONÈS **SISTEMA DE RESPOSTA URGENT 24H**

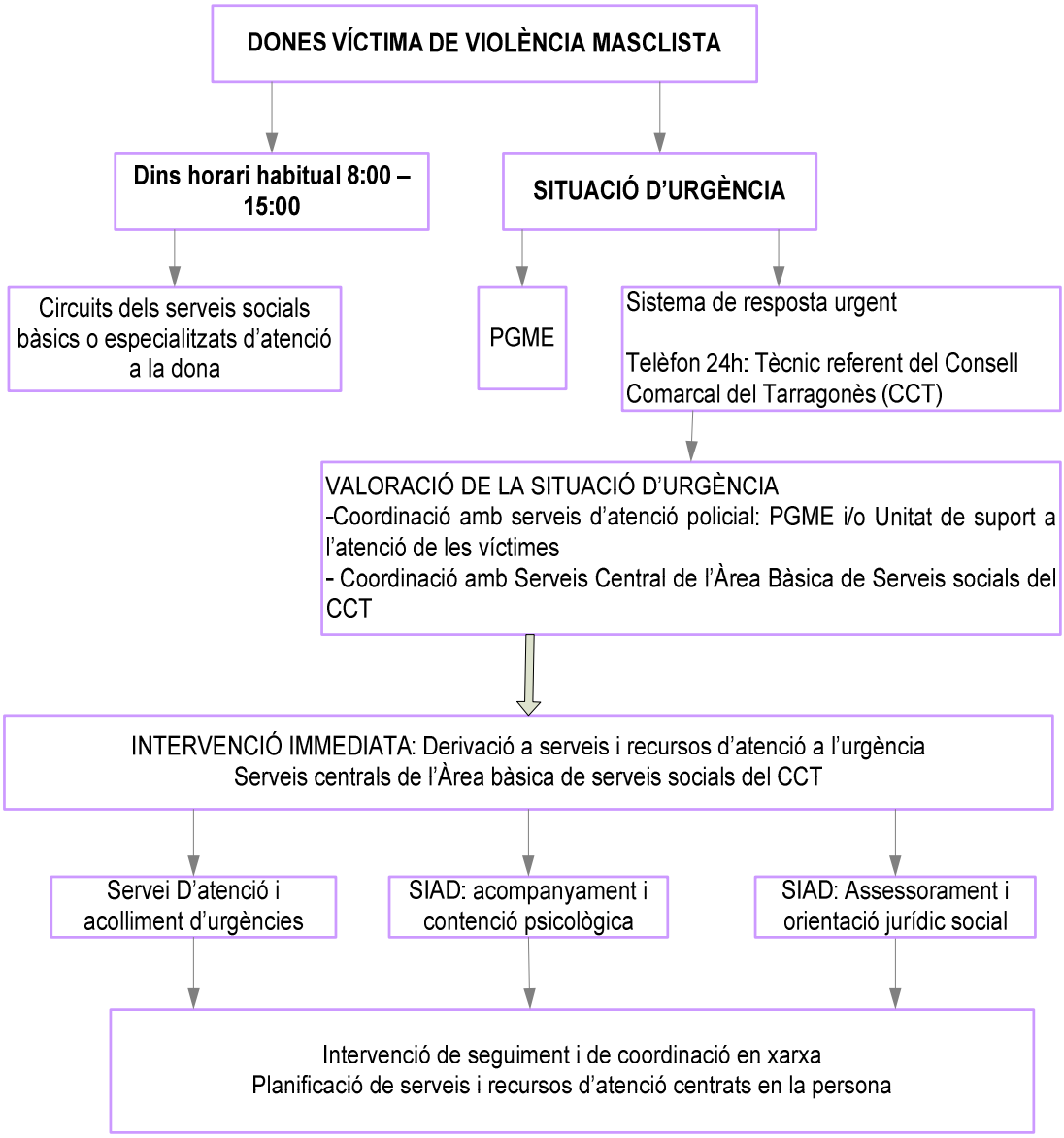

PGME: Policia de la Generalitat, Mossos d'Esquadra
CCT: Consell Comarcal del Tarragonès

6.3.3 FITXA: Sistema de resposta urgent per a dones que es troben en situació de violència i per als seus fills i filles

Es tracta d'un servei d'atenció les 24 hores del dia per a dones en situació d'emergència per violència masclista, oferint una resposta urgent i una atenció immediata fora dels horaris habituals. El servei és facilitat pels tècnics assignats (SIAD i SATAS) mitjançant torns de guàrdia, fora dels horaris d'atenció al públic, per tal de garantir l'atenció a l'usuària i als seus fills/lles. Aquest servei s'organitza en torns rotatius de 15 dies, segons calendari anual.

S'adreça a totes les dones dels municipis adscrits al Consell Comarcal del Tarragonès.

Des del servei s'ofereix una atenció i acolliment d'urgències a través d'un equip de professionals que facilita:

- Acolliment d'urgències per garantir un espai de seguretat i protecció.
- Suport psicològic.
- Assessorament jurídic.
- Atenció i assessorament social.
- Acompanyament en la situació d'emergència.

L'accés al servei es dur a terme només mitjançant els Cossos dels Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra

ORGANITZACIÓ:
Altres serveis d'interès 24 hores:
-Servei d'atenció permanent contra la violència masclista 900 900 120
-Telèfon d'informació i assessorament jurídic en matèria de violència de masclista 016
-Telèfon d'emergències: 112

Directori de Serveis Consell Comarcal del Tarragonès

ÀREA BÀSICA DEL TARRAGONÈS.
Serveis que poden intervenir davant de situacions de violència masclista

CCT Referencia EBSS	SIAD	Reposta Urgent 24h	EAIA
Adreça: C. Les Coques, 3 Telèfon: 977 24 45 00 Fax: 977 21 24 57 Correu: atencioprimaria@tarragones.cat Horari: De dilluns a divendres de 8 a 15 h	Adreça C. Les Coques, 3 Telèfon: 977 24 45 00 Fax: 977 21 24 57 Correu: siad@tarragones.cat Horari: De dilluns a divendres de 8 a 15 h	Adreça C. Les Coques, 3 CP: 43003 Només accés pels Mossos d'Esquadra	Adreça C. Les Coques, 3 CP: 43003 Telèfon: 977 24 45 00 Fax: 977 21 24 57 Correu: eaia@tarragones.cat Horari: De dilluns a divendres de 8 a 15 h

6.4 Generalitat de Catalunya

- **Institut Català de les Dones (ICD, Oficina de Tarragona)**
- **Servei d'Informació Especialitzada en Violència Masclista**

INSTITUT CATALÀ DE LES DONES

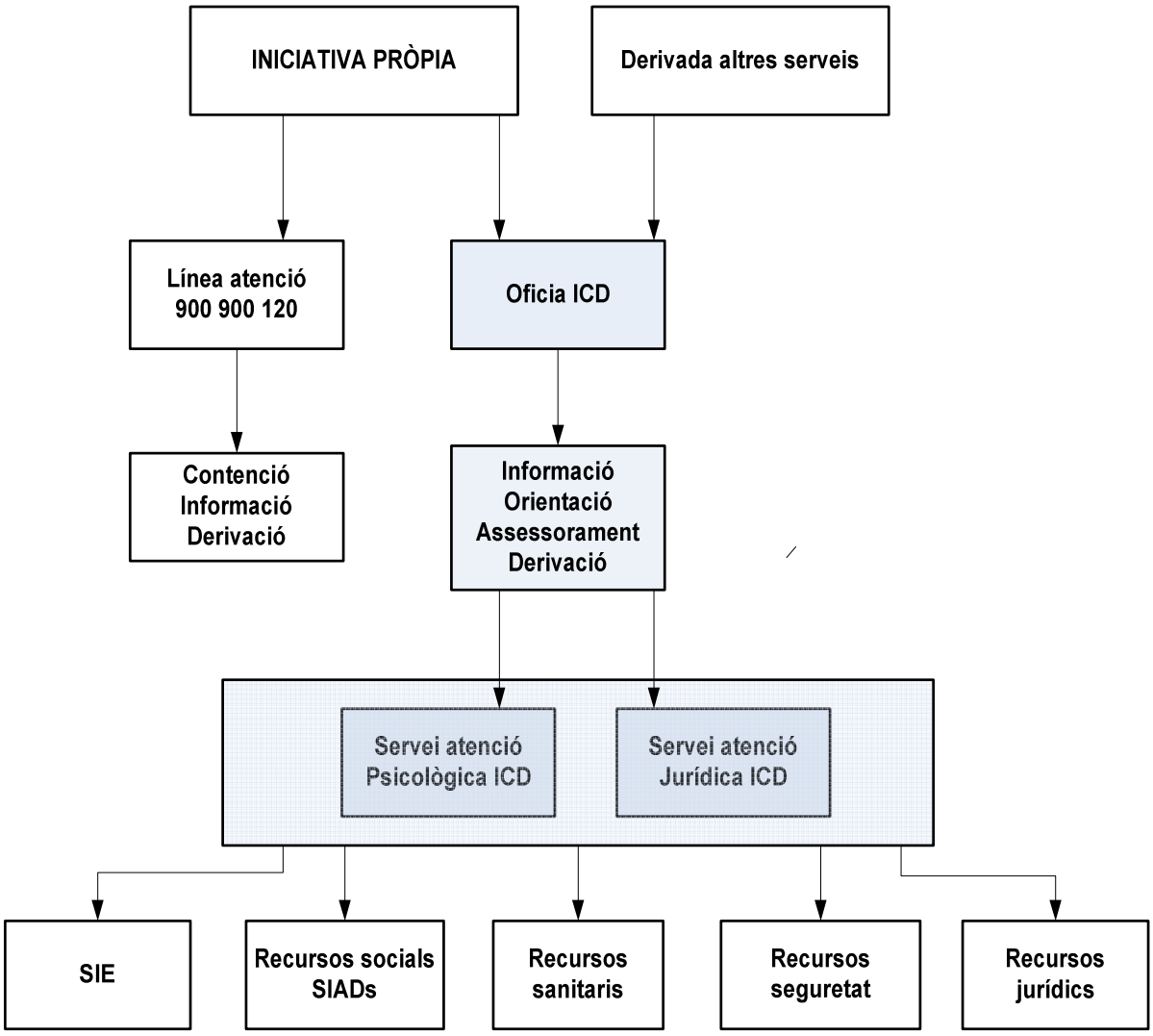

6.4.1 FITXA: Institut Català de les Dones (ICD), Oficina de Tarragona

L'ICD ofereix informació a les dones i a les entitats de dones sobre qualsevol matèria que les afecti i, en especial, a les dones que pateixen o han patit una situació de violència. Per tant, és una via de detecció de situacions de violència envers les dones i de derivació a altres serveis. L'ICD posa a disposició una línia d'atenció a les dones en situació de violència a través del telèfon 900 900 120, que funciona les 24 hores del dia i tots els dies de l'any. A través d'aquesta línia es pot parlar amb diferents professionals: advocades, psicòlogues, etc. Les consultes s'atenen de forma especialitzada i personalitzada i poden contactar amb serveis d'emergència si és necessari.

INTERVENCIÓ DES DEL SERVEI:

Al ser un servei d'informació i assessorament. Quan hi ha una sospita fonamentada es contacta amb els serveis municipals o comarcal per tal d'activar el protocol corresponent: en cas de sospita fonamentada, en cas de risc alt, indecisió per part de la víctima en la resolució de la situació de violència i/o evidència.

CIRCUIT D'ACTUACIÓ:

A Tarragona, des de l'oficina d'informació de l'ICD s'ofereixen dos serveis especialitzats:

El serveis d'atenció psicològica , per orientar i assessorar les dones en un moment puntal del seu procés i orientar-les a altres recursos si és necessari. . Per accedir a aquest servei cal demanar cita prèvia a l'oficina d'informació. (tel. 977 241 304)

El Servei d'assessorament jurídic, per orientar i assessorar les dones sobre assumptes jurídics del seu interès, principalment separacions, custòdies d'infants, incompliments de pensions i règims de visites, agressions sexuals i violència contra les dones.

Aquest servei també inicia els tràmits per a l'obtenció de serveis jurídics gratuïts per a totes les qüestions jurídiques sobre les quals les dones necessitin obtenir una defensa dels seus drets.

ORGANITZACIÓ:
CONTACTE:
Coordinació Territorial de l'Institut Català de les Dones
Carrer Sant Francesc, 3
43003- TARRAGONA
977241304
icd.tarragona@gencat.cat

HORARI:
De dilluns a divendres de 9 a 14 h
Servei jurídic : Dimarts de 16 a 19 h
Servei psicològic: Dilluns de 15:30 a 18:30 i divendres de 9 a 12:00

SERVEI D'INTERVENCIÓ ESPECIALITZADA VIOLÈNCIA MASCLISTA. SIE

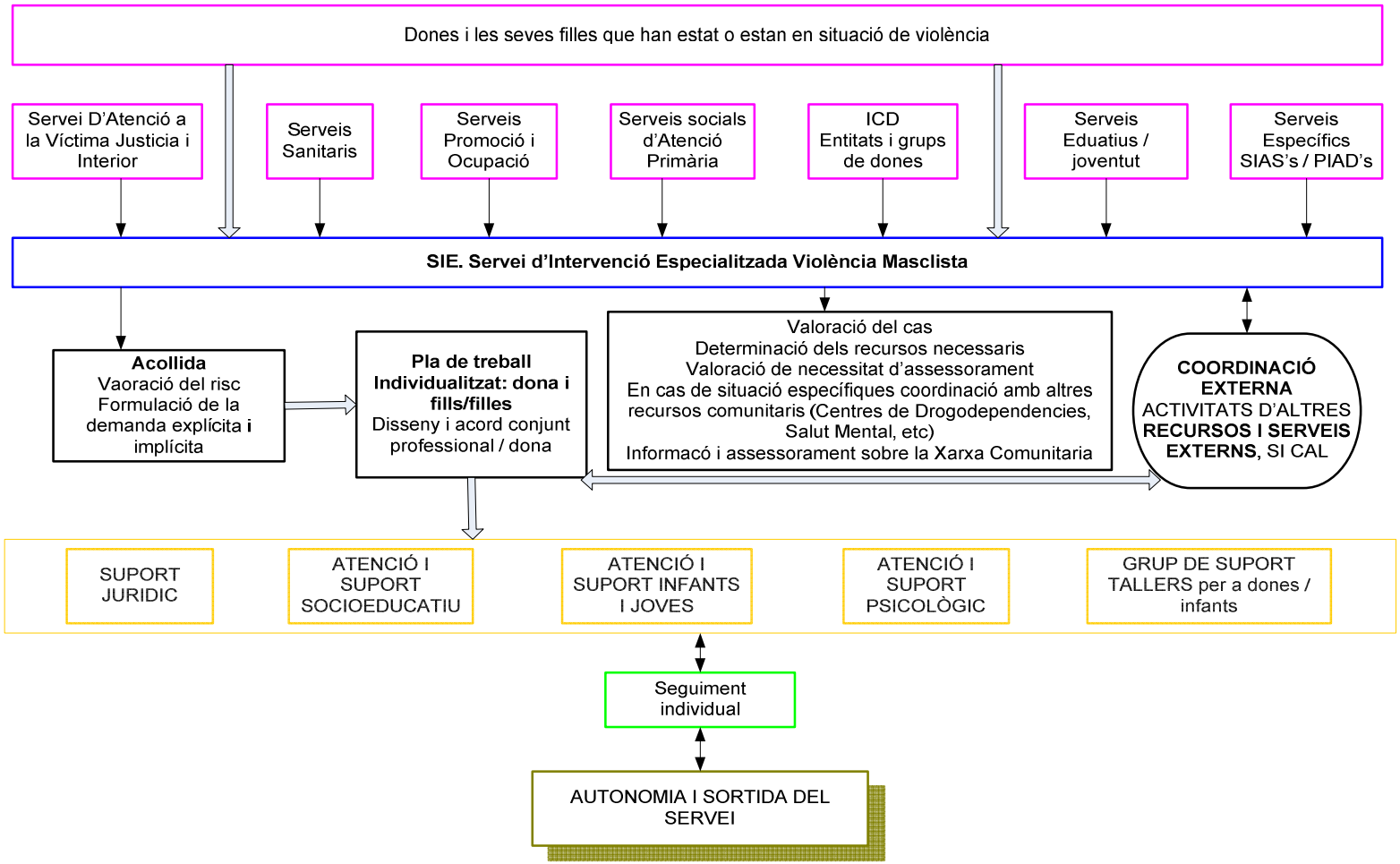

6.4.2 FITXA: Servei d'Intervenció Especialitzada en Violència Masclista

El SIE és un Servei públic especialitzat, de caràcter supramunicipal (atén a la població de tot el camp de Tarragona) (avarca tot el camp de Tarragona) especialitzat que ofereix atenció i recuperació a totes les dones i els seus fills/es afectats per processos de violència masclista per tal de facilitar la reparació del dany patit, tot proporcionant una atenció de qualitat i amb calidesa. El SIE està emmarcat com a servei especialitzat per la **Llei 5/2008** del 24 d'abril del dret de les dones a eradicar la violència masclista.

Els àmbits d'intervenció:

- Violència en les relacions de parella.
- Agressions sexuals.
- Assajament sexual i moral en els àmbits públics i privats.
- Pràctiques tradicionals i convencionals perjudicials per la salut i la sexualitat de les nenes i les dones.
- Explotació sexual.
- Dones en processos de victimització per altres causes (personals, socials i polítiques).

Objectius concrets pel que fa a l'atenció:

1.Proporcionar atenció social i terapèutica especialitzada i continua en relació al procés de violència viscut.

2.Adequar el model d'intervenció social, legal i terapèutic al procés de les dones que pateixen o han patit violència (tant per les dones com pels infants).

3.Treballar coordinadament amb serveis externs, atenent el procés específic de cadascuna de les dones i els seus fills/es.

4.Un altre objectiu del servei és potenciar els programes específics i integrals de prevenció, sensibilització i la implicació comunitària.

INTERVENCIÓ DES DEL SERVEI:

És funció del SIE treballar per a la **conscienciació** de la dona de la violència patida i acompanyar en el procés de presa de decisions en aquelles dones amb baixa conscienciació.

El SIE **no és un servei d'urgències**, en el cas de detectar una situació urgent, sigui o no necessari l'acolliment d'urgències o temporal, el SIE activarà els protocols d'urgències establerts a la comarca que correspongui. Al mateix temps, en cas de detectar una situació de risc per a la infància, s'activaran els protocols existents.

CIRCUIT D'ACTUACIÓ:

Les vies d'accés al servei són, per **accés directe o per derivació professional**. En aquest últim cas és necessari que prèviament el/la professional enviï un **informe** de derivació al servei (ANNEX 8). La demanda es canalitza a través de les o els professionals d'acollida . Com a criteri, en general, es procura que aquesta primera atenció es faci dins dels 5 primers dies laborals en que la dona fa la demanda.

Un cop realitzada la valoració inicial, tenint en compte la voluntat de la dona, la necessitat i l'adequació de la intervenció al moment de la dona i dels seus fills i filles, podran intervenir altres professionals del SIE per treballar la recuperació de la situació de la violència viscuda (psicòleg/a de dones, psicòleg/a infantil, educador/es socials, treballador/a social, advocada o advocat). La intervenció amb les dones i amb els seus fills i filles pot ser individual o grupal.

Tanmateix, si es creu convenient, es realitza un treball conjunt coordinat amb altres serveis de la xarxa d'atenció, CSMA, EBAS, CSMIJ...

ORGANITZACIÓ:

Servei d'Intervenció Especialitzada Tarragona
C/Cristòfol Colom 28, 1r. 43003 Tarragona
Tel: 977 92 04 06
Fax: 977 92 04 05
sieta.bsf@gencat.cat

HORARI:
De dilluns a divendres: 9 a 19:30h

6.5 Subdelegació del govern

- **Unitat contra la Violència envers les Dones de Tarragona**

Subdelegació del Govern

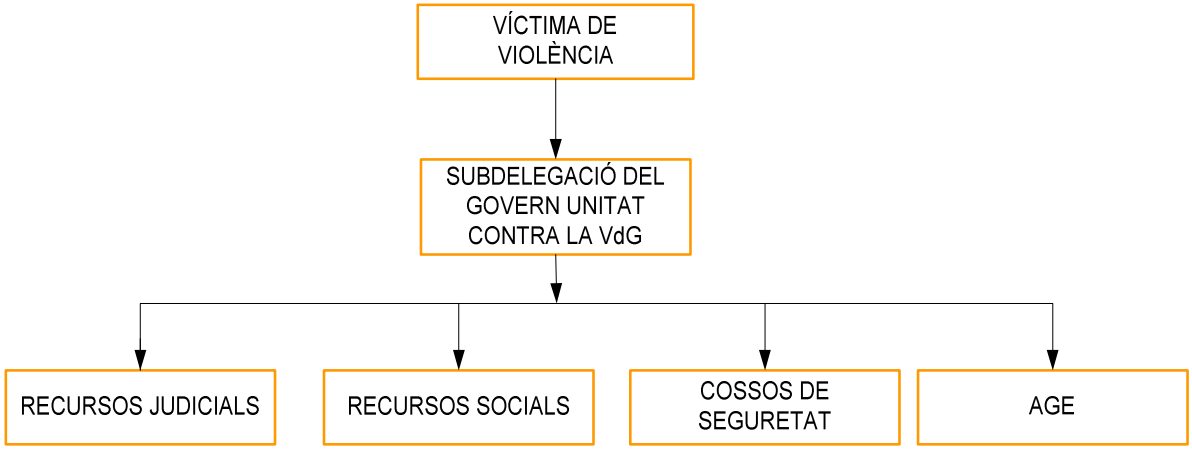

6.5.1 Unitats Contra la violència envers les dones

Dependència funcional del MINISTERI DE SANITAT, SERVEIS SOCIALS I IGUALTAT - Delegació del Govern per la Violència de Gènere.

Missió/ Descripció/ definició:

Integrades en les Subdelegacions del Govern, les Unitats contra la Violència envers les Dones promouen i col·laboren amb les diferents Administracions Públiques e Institucions en la sensibilització, prevenció i coordinació de les actuacions en el seguiment i protecció de les víctimes de violència de masclista. Així com altres tasques encomanades per la Delegació del Govern per a la Violència de Gènere*

(*) La Delegació del Govern: Instrucció conjunta interministerial de data 13.06.2013 funcions de les Unitats)

GUIA DE RECURSOS

PREVENCIÓ :

Impulsat per: Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat i Delegació del Govern per a la Violència de Gènere

- Telèfon d'informació i assessorament : 016
- Telèfon d'informació i assessorament per a persones amb discapacitat auditiva 900 116 016
- Servei de Teleassistència mòbil.
- Campanes publicitàries i guies de drets i campanyes de sensibilització.

Descripció: Participació en el Pla Nacional de Sensibilització i Prevenció de la Violència de Gènere *:

- Impartició de formació relacionada amb la sensibilització i prevenció en temes d'igualtat i la violència de gènere.
- Informació i derivació de casos de Violència de gènere.
- Informar sobre els drets de dones estrangeres que pateixen violència de gènere i intervenció, en el seu cas, per l'agilització dels tràmits que necessitin per la seva regularització.
- Seguiment i traspàs d'informació, en l'àmbit estatal, sobre casos que requereixen col·laboració per assegurar les Ordres de Protecció de les víctimes.

(*) Actuació portada a terme dintre de l'àmbit competencial d'actuació Estatal.

ATENCIÓ :

Impulsat per: Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat. Delegació del Govern per a la Violència de Gènere.

Descripció : Informació i derivació de dones víctimes de violència de gènere.

- Intervenció, en el seu cas, per l'agilització de tràmits de regularització i cobrament de prestacions que es derivin per a dones estrangeres víctimes de violència de gènere.
- Coordinació i col·laboració amb diferents departaments de la Generalitat de Catalunya en casos de violència de gènere.
- Coordinació i derivació de casos comuns, en l'àmbit estatal, amb altres UVSM de les diferents delegacions i subdelegacions del Govern .

ORGANITZACIÓ:

Adreça: Pl. Imperial Tarraco, 3
Codi Postal: 43005 Tarragona
Localitat: Tarragona
Telèfon: 977999161 / 977999000
Fax: 977999172/6
E-mail: unidades_violencia.tarragona@seap.minhap.es
Pàgina web: http://www.msssi.es

7. ÀMBIT SANITARI

Àmbit Sanitari

DESCRIPCIÓ:

L'atenció sanitària a la comarca del Tarragonès està integrada organitzativament dins la regió Sanitària del Camp de Tarragona. Es tracta d'una de les 7 regions del sistema sanitari català gestionades pel Servei Català de Salut (CatSalut).

El CatSalut és l'ens adscrit al Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya encarregat de garantir la prestació de serveis sanitaris de cobertura pública a la ciutadania. A l'àmbit sanitari, la comarca del Tarragonès te una territorialitat distribuïda en quatre proveïdors. Aquests són: GIP SS, ICS, Pere Mata i Xarxa Tecla.

Del conjunt de serveis que ofereix el CatSalut hem identificat els vinculats a possibles vies d'accés i/o identificació de dones víctimes de violència:

-Atenció primària de salut:

- Centre d'atenció primària (CAP) als diferents municipis de la comarca o consultoris locals

-Atenció hospitalària:

- Hospital Universitari de Tarragona Joan XXIII
- Hospital de Sant Pau i Santa Tecla

- Atenció a la salut mental. Institut Pere Mata

- Atenció a les drogodependències

- Centre d'atenció i seguiment a les drogodependències (CAS) Tarragona

- Atenció a la salut sexual i reproductora (ASSIR)

Mitjançant el link http://catsalut.gencat.cat/ca/ciutadania/centres-sanitaris/ podem identificar les adreces de qualsevol servei sanitari de la comarca i de Catalunya. La Guia d'ús dels serveis sanitaris públics CatSalut facilita informació sobre el funcionament general dels serveis i les prestacions del sistema sanitari i orientació per accedir-hi correctament i utilitzar-los de manera responsable. El link per consultar-ho és http://catsalut.gencat.cat/ca/ciutadania/acces-sistema-salut/guiadus/

CIRCUITS ESPECÍFIC DE CADA SERVEI I FITXA

Hospitals. Existeix un protocol que unifica les intervencions als diferents hospitals de referència:

- Hospital Universitari Joan XXIII
- Hospital Sant Pau i Santa Tecla

Serveis Sanitaris d'Atenció Primària. Existeix un protocol que unifica tots els ABSS i CAP.

- CAP – ABS de la comarca del Tarragonès

Servei ASSIR:

- Atenció a la salut sexual i reproductiva

Servei de Drogodependències:

- CAS Tarragona

Centre de Salut Mental:

- Institut Pere Mata

7.1 Intervenció des dels Serveis Hospitalaris

- **Hospital Universitari Joan XXIII**
- **Hospital de Sant Pau i Santa Tecla**

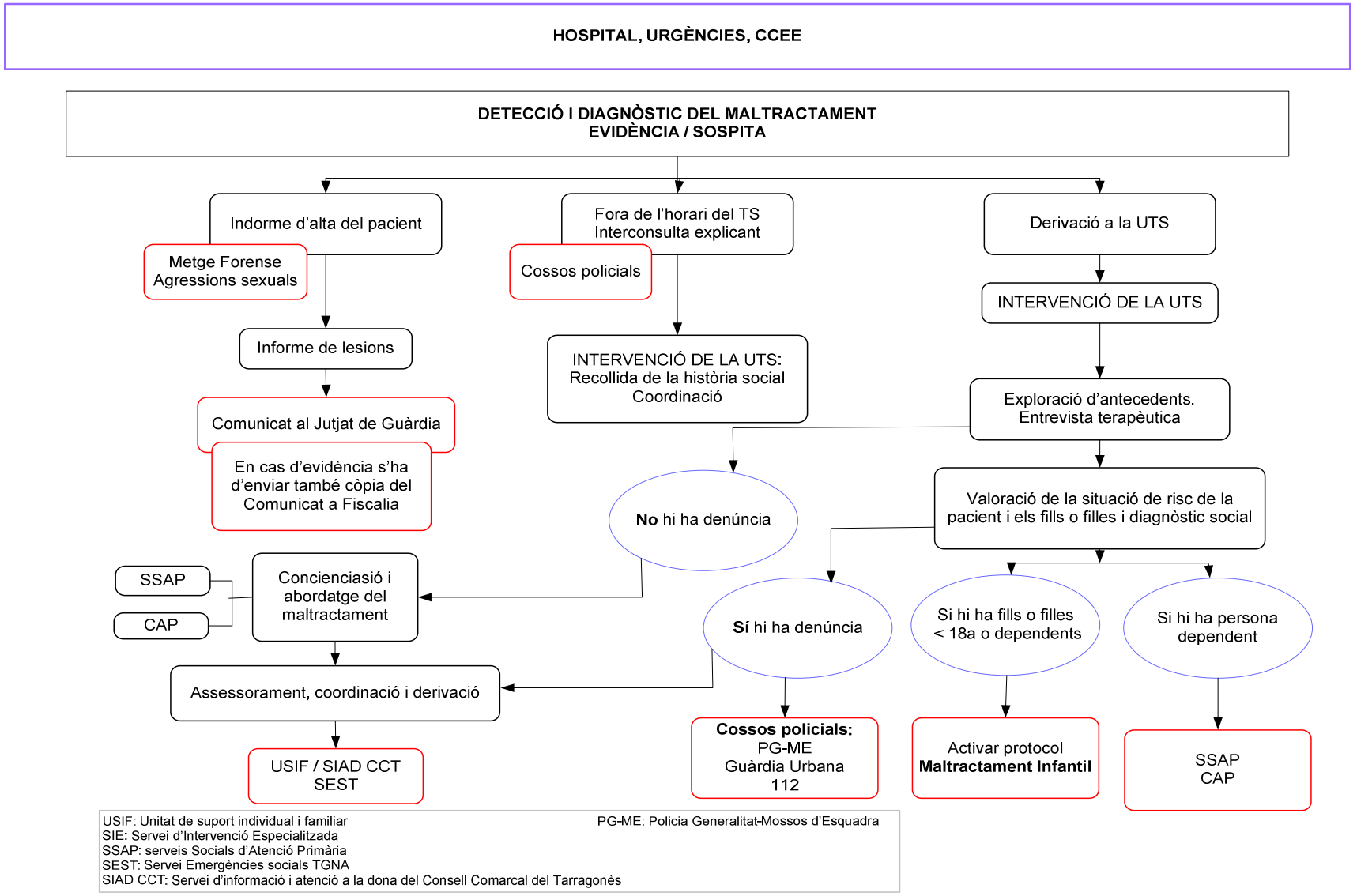
HOSPITAL, URGÈNCIES, CCEE
DETECCIÓ I DIAGNÒSTIC DEL MALTRACTAMENT
EVIDÈNCIA / SOSPITA
Indorme d'alta del pacient
Metge Forense
Agressions sexuals
Informe de lesions
Comunicat al Jutjat de Guàrdia
En cas d'evidència s'ha d'enviar també còpia del Comunicat a Fiscalia
Fora de l'horari del TS
Interconsulta explicant
Cossos policials
INTERVENCIÓ DE LA UTS:
Recollida de la història social
Coordinació
Derivació a la UTS
INTERVENCIÓ DE LA UTS
Exploració d'antecedents.
Entrevista terapèutica
Valoració de la situació de risc de la pacient i els fills o filles i diagnòstic social
No hi ha denúncia
Sí hi ha denúncia
Si hi ha fills o filles < 18a o dependents
Si hi ha persona dependent
SSAP
CAP
Concienciasió i abordatge del maltractament
Assessorament, coordinació i derivació
USIF / SIAD CCT
SEST
Cossos policials:
PG-ME
Guàrdia Urbana
112
Activar protocol
Maltractament Infantil
SSAP
CAP
USIF: Unitat de suport individual i familiar
SIE: Servei d'Intervenció Especialitzada
SSAP: serveis Socials d'Atenció Primària
SEST: Servei Emergències socials TGNA
SIAD CCT: Servei d'informació i atenció a la dona del Consell Comarcal del Tarragonès
PG-ME: Policia Generalitat-Mossos d'Esquadra

7.1 FITXA: Hospitals

A l'àmbit d'influència de la Comarca del Tarragonès es disposa de dos centres hospitalaris:

Hospital Universitari Joan XXIII de Tarragona, pertany a l' Institut Català de la Salut (ICS) i és l'hospital de referència altament especialitzat encarregat de donar cobertura a la població de la Regió Sanitària Camp de Tarragona i també, per a algunes especialitats terciàries, a la de Terres de l'Ebre.

Desenvolupa una destacada activitat docent, en el marc de la Universitat Rovira i Virgili, i de recerca mitjançant la seva participació en l'Institut d'Investigació sanitària Pere Virgili (IISPV).

Té la missió de proporcionar als ciutadans de la seva àrea la millor atenció sanitària, així com oferir docència i recerca i potenciar el desenvolupament dels seus professionals

L'Hospital de Sant Pau i Santa Tecla és un hospital general de grau mitjà que forma part del Consorci de Serveis Bàsics de Salut de la Xarxa Sanitària i Social de Santa Tecla (agrupació de diferents centres sanitaris i socials, repartits per les comarques del Tarragonès i el Baix Penedès, amb una població de referència de 180.000 habitants), integrat a la Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública de Catalunya (XHUP).

Té la missió de donar atenció i assistència sociosanitària a la comunitat, mitjançant una xarxa sanitària i social, integral i integrada, amb dispositius com

plementaris i de qualitat, sense ànim de lucre i respectuosa amb la nostra història de compromís al servei dels ciutadans.

L'atenció hospitalària

La intervenció dels serveis sanitaris és bàsica en la detecció i la diagnosi dels maltractaments. Quan una dona ingressa a urgències i s'activa el protocol de maltractament rebrà primerament una atenció sanitària adequada a la patologia de cada situació.

Davant de qualsevol tipus de lesió traumàtica, independentment de la gravetat, s'emet un comunicat judicial, a més de l'informe mèdic que es facilita a la pacient.

Davant d'una manifestació explícita per part de la pacient d'haver estat víctima d'una violència de gènere, s'emetrà a més una còpia del comunicat a la Fiscalia

En casos d'agressió sexual, es trucarà de forma urgent al personal mèdic Forense de guàrdia per a fer l'exploració física. Paral·lelament, s'avisarà al treballador o a la treballadora social del centre per a la seva intervenció.

En els supòsits que els i les professionals sanitàries tinguin una sospita fonamentada de violència de gènere, malgrat que la pacient no ho manifesti, poden enviar una interconsulta al treballador o treballadora social del centre, mantenint en tot moment la confidencialitat de les dades.

Quan l'atenció a Urgències es produeix dins de l'horari laboral del treballador o treballadora social.

El treballador o treballadora social explorarà els antecedents sanitaris i socials de la pròpia institució, i es coordinarà amb els serveis socials de base o especialitzats que consideri necessaris.

Realitzarà una entrevista terapèutica: escolta activa, suport emocional, exploració de recursos personals i de l'entorn.

Valorarà la situació de risc de la pacient i de les filles i fills. Elaborarà el diagnòstic social. La intervenció del o de la professional del treball social dependrà de la posició que prengui la víctima davant dels fets:

- **Si no vol denunciar** es farà tractament social, a través de l'entrevista, la conscienciació i l'abordatge del maltractament. Se la informarà dels recursos del seu entorn realitzant assessorament i coordinació si cal amb els Equips Bàsics d'Atenció Social (EBAS), el CAP o l'Oficina d'Atenció a la Víctima del delicte. Al SIE es derivarien aquells casos on hi hagi una alta conscienciació i acceptació de tractament, es realitzaria prèvia consulta telefònica i posterior informe de sol·licitud.

- **Si vol denunciar**, també es realitzarà l'entrevista i s'emetrà diagnòstic social prèvia derivació als cossos policials (Policia Generalitat-Mossos d'Esquadra o Guàrdia Urbana) o a l'Oficina d'Atenció a la Víctima del Delicte, sobretot per situacions on hi hagi dubtes en la realització de la denúncia.

- **Si hi ha fills o filles**: en cas que hi hagi descendents menors d'edat, o majors de 18 anys dependents, s'activarà el protocol de maltractament infantil, sigui quina sigui la postura de la víctima davant els fets.

- **Si la dona és responsable d'una persona amb dependència,** s'informarà a Serveis Socials d'Atenció Primària i al CAP.

- **Si la dona ve derivada dels Cossos Policials**, es realitzarà l'acompanyament però no es farà cap altra intervenció a excepció de demanda expressa.

Si cal allotjament urgent, es contactarà:

Pels casos que territorialment depenguin de l'Àrea Bàsica de Tarragona:

- De 8 a 15h amb l'USIF

- De 17 a 24h mitjançant el SEST de la Guàrdia Urbana i la resta d'hores a la Comissaria Guàrdia Urbana

Pels casos que territorialment depenguin de l'Àrea Bàsica del Tarragonès:

- De 8 a 15h mitjançant el SIAD del Consell Comarcal del Tarragonès

- A partir de les 15 i fins a les 8h, així com els festius i caps de setmana, mitjançant el telèfon de 24h i sempre derivades de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra.

- Queda per definir l'Àrea Bàsica de Salou.

Nota: habitualment aquest contacte el realitzen els Cossos Policials posteriorment a la denúncia.

Quan l'atenció a Urgències es produeix fora de l'horari laboral del Treballador o Treballadora Social:

Es farà arribar la interconsulta a la Unitat de Treball Social explicant els fets i facilitant les dades de localització de la pacient. El Treballador o Treballadora Social enregistrarà la informació a la història social i realitzarà la coordinació amb els serveis específics.

En cas que la dona no hagi de quedar hospitalitzada i existeixi risc pel retorn al domicili familiar, l'equip sanitari contactarà amb la Guàrdia Urbana o amb la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra, per al que es pugui allotjar d'urgència en un lloc segur.

ORGANITZACIÓ:
Dades de contacte:

Hospital Universitari Joan XXIII
Telèfon: 977 29 58 00
C/ Dr. Mallafrè Guasch, 4, 43005 Tarragona

Hospital de Sant Pau i Santa Tecla
Telèfon Centraleta 977 259 900. Urgències 977 259 914
Rambla Vella, 14,
43003

7.2 Intervenció des dels Serveis Sanitaris d'Atenció Primària.

- **Serveis Sanitaris d'Atenció Primària de Salut**

Circuït d'intervenció en casos de Violència Masclista – Serveis Sanitaris d'Atenció Primària

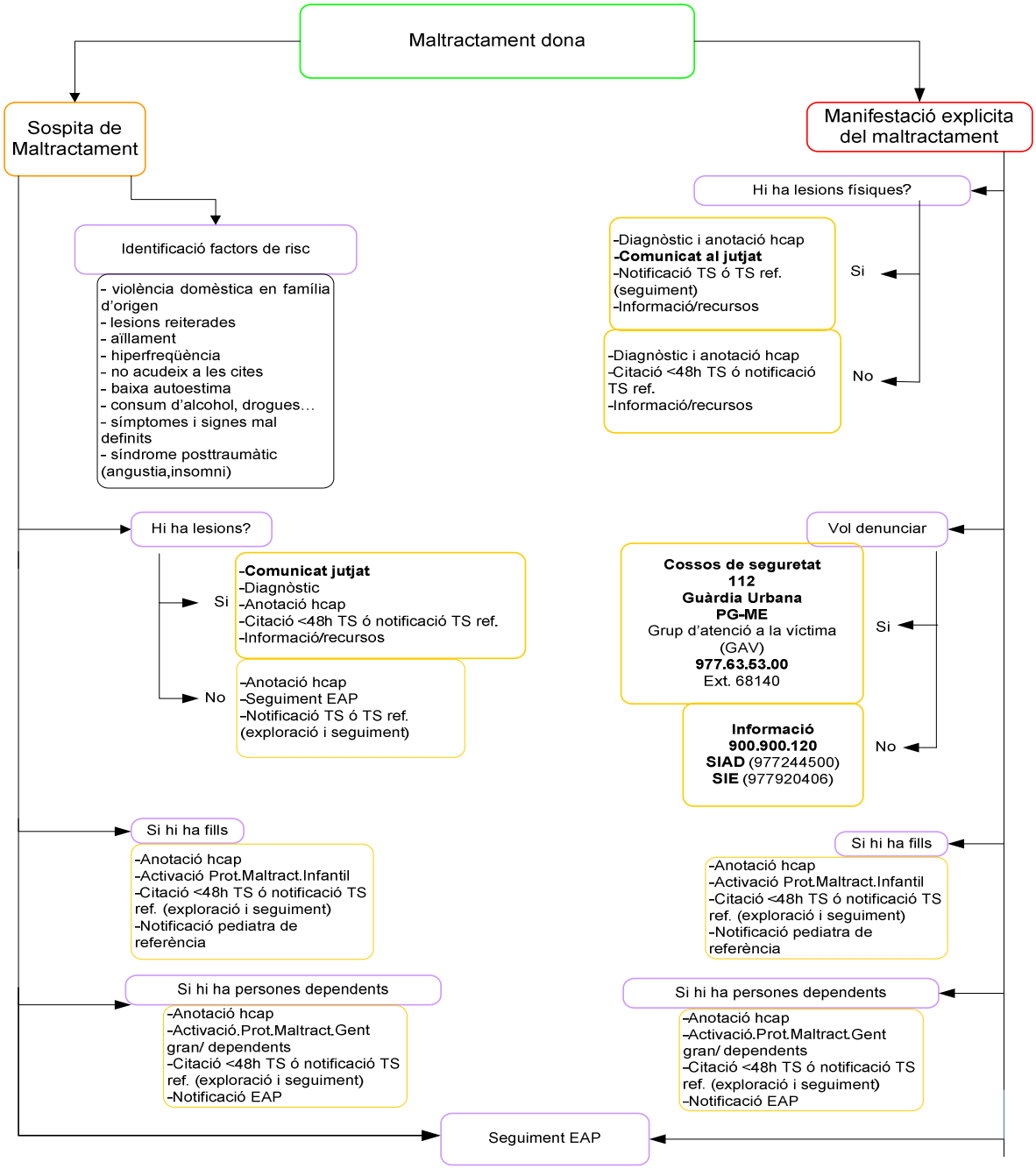

TS: Treballador/a Social
GAV: Grup d'Atenció a la Víctima (Mossos d'Esquadra)
SIAD:servei d'Atenció i informació a la dona
SIE: servei d'Intervenció Especialitzada
EAP: Equip d'Atenció Primària
HCAP: Història clínica d'Anteció Primàra
PG-ME: Policia Generalitat-Mossos d'Esquadra

7.2 FITXA: Serveis Sanitaris d'Atenció Primària de Salut

L'**atenció primària de salut** és el primer nivell d'accés directe del ciutadà a l'assistència sanitària a través dels serveis existents a les àrees bàsiques de salut: unitats territorials elementals que concentren el nucli fonamental de l'activitat assistencial en el centre d'atenció primària. El CAP és l'estructura física i funcional que permet que l'equip d'atenció primària, format pels professionals sanitaris i no sanitaris que hi presten els seus serveis, desenvolupi adequadament l'atenció primària.

Intervenció des d'Atenció primària de salut

Qualsevol dona pot ser víctima de violència masclista, davant la sospita d'agressió, els professionals i les professionals d'atenció primària de salut hauran d'informar, assessorar i acompanyar la pacient en tot el procés:

- *Identificar els factors de risc en història clínica*

Recurrència en les lesions, queixes psicosomàtiques, incompliment del pla terapèutic, automedicació, abús d'alcohol, hiperfreqüentació, anul·lació de visites, intent d'autòlisi,...

- *Signes de sospita*

Discordança entre l'incident que explica i la lesió, retard entre la lesió i la petició d'assistència mèdica, lesions durant la gestió, la víctima es mostra temorosa amb sentiments de culpa o vergonya i explicacions confuses, actitud de la parella en extrem preocupada o en extrem despreocupada, irònica o amb menyspreu..

- *Signes a l'examen físic*

La dona amaga les lesions, lesions en zona central: car, coll, pits, genitals, abdomen, tòrax, hematomes en part interior de braços i cuixes, lesions en diferents fases d'evolució, hematomes o ferides en àrea genital...

En cas de lesions recents s'emetrà un comunicat al jutjat i es valorarà si hi ha menors o persones dependents a càrrec per l'activació dels protocols corresponents, així com l'anotació a la història clínica, informació i derivació, si s'escau, al recurs especialitzat i seguiment.

A més a més, en cas de manifestació explícita del maltractament i risc vital, des de l'ABS, es facilitarà la derivació a cossos de seguretat, en cas que la pacient vulgui denunciar i activació de recursos d'urgència d'atenció a la víctima.

ORGANITZACIÓ: ABS Referents[14] i Consultoris locals

[14] Veure quadrant recursos de salut del Tarragonès pàg. 105

7.3 Intervenció des del Servei d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva (ASSIR).

PROTOCOL D'ACTUACIÓ DAVANT DE GESTANTS EN RISC SOCIAL EN ASSIR

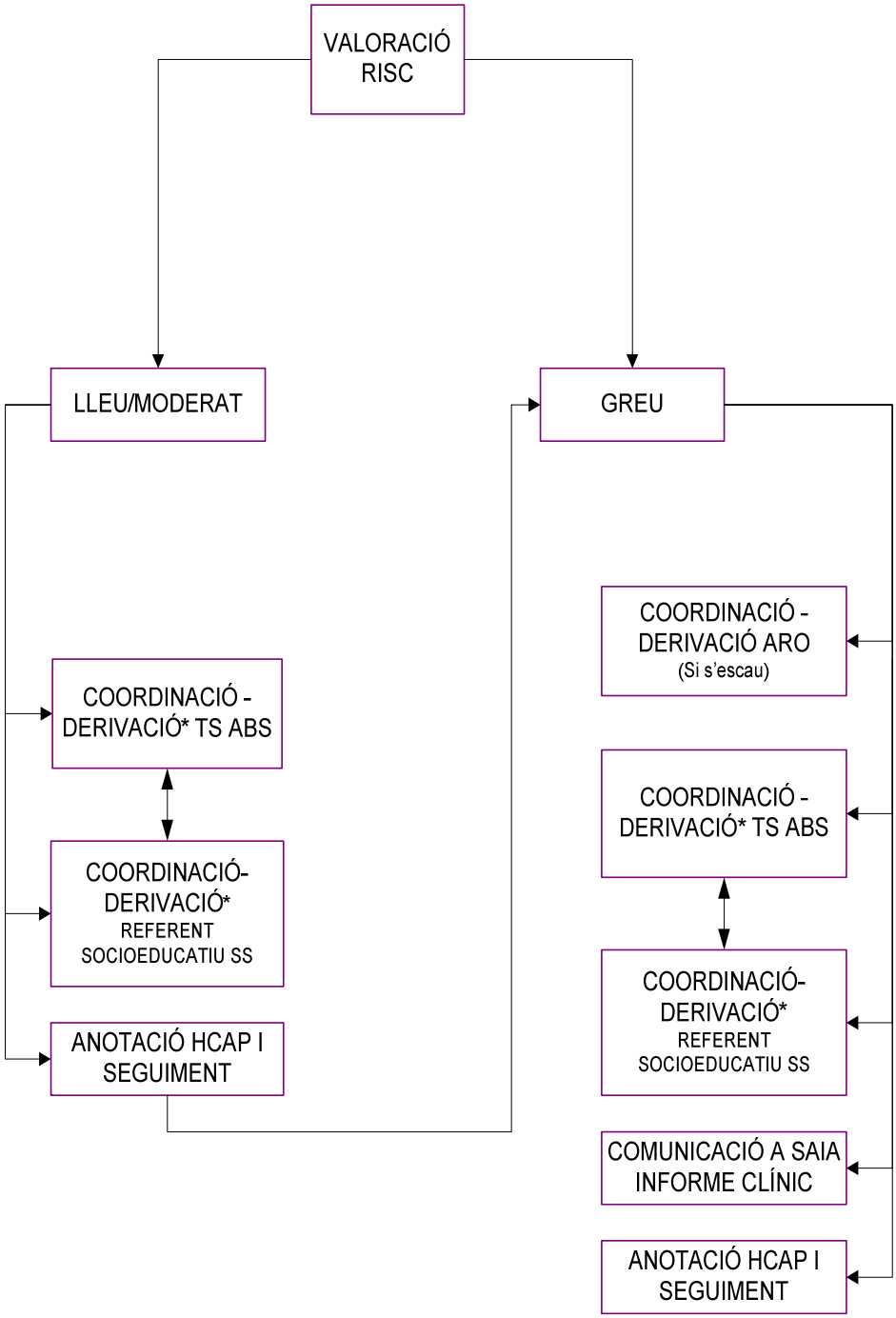

7.3 FITXA: Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva (ASSIR)

DESCRIPCIÓ:

Els serveis d'atenció a la salut sexual i reproductiva atenen tots els esdeveniments fisiològics, preventius i patològics envers la salut sexual i reproductiva de les dones, joves i famílies de la seva àrea d'influència. L'ASSIR desenvolupa activitats assistencials i educatives tant en obstetrícia com en ginecologia.

Un pas molt important de l'activitat dels ASSIR suposa el control i seguiment de l'embaràs, el control en el puerperi, els grups de recuperació postpart i els grups de suport a l'alletament matern. L'embaràs suposa un període de risc important. Segons diverses estadístiques, és quan comencen moltes situacions de maltractament i violència de gènere, o s'agreugen situacions de risc psicosocial. Tenint en compte que les gestants es controlen als ASSIR durant tota la gestació, excloent els embarassos d'alt risc, i atès que la consulta de la llevadora pot detectar situacions de risc psicosocial, es considera necessari establir un circuit operatiu per a la derivació de les gestants i el seguiment dels casos.

L'equip de l'ASSIR (ginecòlegs o ginecòlogues, llevadores o llevadors, psicosexòloga o psicosexòleg i treballadora o treballador social de referència) faran el seguiment clínic i psicosocial fins al moment del part i el postpart. Es comunicaran els casos de risc al treballador o treballadora social de l'hospital per tal que es conegui aquest cas o per si escau intervenir en el ingrés de la dona.

ORGANITZACIÓ:
Dades de contacte:
ASSIR Tarragona
c/ Jaume I, 29, CP 43005
977 920 400

7.4 Intervenció des del Servei de Drogodependències.

7.4 FITXA: Servei de Drogodependències

Centre d'Atenció i Seguiment a les Drogodependències de Tarragona

OBJECTIU GENERAL

Oferir les eines necessàries per prevenir, detectar i atendre les dones en situació de patir violència masclista que segueixen tractament al CAS per tal de prevenir i frenar-ne les conseqüències associades a la seva salut i benestar psicosocial.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

1- Formació continuada de tots els professionals que treballen al CAS per reconèixer i atendre amb la màxima precocitat les dones que pateixen violència masclista o que es troben en risc de patir-ne.

2- Oferir a la dona en situació de violència masclista la màxima confidencialitat dins l'espai terapèutic que garanteixi la seva protecció

3- Acompanyar i assessorar la dona en tot el procés de seguiment de l'abordatge de la situació de violència (reconeixement, presa de decisions,recuperació...) juntament amb el tractament de la seva addicció

4- Coordinació amb serveis socials d'atenció primària municipals i comarcals per l'abordatge i seguiment conjunt del cas

5-Amb el consentiment previ de la dona víctima de violència masclista, derivar-la als recursos socials i sanitaris, adequats a la situació personal i familiar en que es trobi.

INTERVENCIÓ

En la primera visita d'inici de tractament o en visites successives el professional del CAS referent de la dona (psicòleg/a, metge/a, psiquiatre/a, DUI, Treballador/a Social) valorarà si hi ha indicadors que facin sospitar que existeix risc de violència masclista.

En el cas que es confirmi que la dona o els seus fills i filles estan patint una situació de violència, es farà un abordatge específic tant per avaluar el nivell de perill en que es troba la dona i/o els seus fills i filles (perill extrem, perill no extrem, agressió sexual) com per dissenyar les intervencions necessàries per donar resposta específica als indicadors de risc de violència així com a les diferents necessitats del procés terapèutic del tractament que segueixi per la seva addició.

Segons el nivell de risc de violència i les necessitats personals i familiars de la dona es realitzarà, prèvia informació i consentiment de la dona, la coordinació i/o

derivació a altres recursos assistencials especialitzats: Centres de Salut Mental, EAIA, Centres de Serveis Socials d'Atenció Primària Social municipals o comarcals, Centres d'Atenció Primària Sanitària, SIAD, SIE, OAV, SIAD...

En el cas que la dona no vulgui ser derivada a cap servei, se l'acompanyarà en el procés terapèutic vetllant pel seu benestar físic i mental, oferint en tot moment suport i atenció integral.

Sempre que es confirmi l'existència de violència masclista, s'actuarà seguint el protocol de l'abordatge de violència masclista en l'àmbit de la salut: Document Operatiu de Drogodependències de la Generalitat de Catalunya.

ORGANITZACIÓ

CAS DROGODEPENDÈNCIES TARRAGONA
D/ Dr. Mallafrè Guasch, 4
EDIFICI D. CAP TARRAGONÈS
43007 TARRAGONA
Tel: 977295892

7.5 Intervenció des dels Serveis de Salut Mental: Institut Pere Mata.

L'atenció a la salut mental

Els serveis d'hospitalització de salut mental són serveis que es presten des dels hospitals psiquiàtrics, juntament amb els serveis de psiquiatria dels hospitals generals. Els recursos d'internament disposen d'unitats diferenciades: unitats d'aguts, unitats de subaguts, unitats de mitjana i llarga estada, la Unitat de Patologia Dual, la Unitat de Crisi de l'Adolescent i la Unitat Hospitalària de Desintoxicació

Els serveis d'atenció ambulatòria psiquiàtrica es presten des dels centres de salut mental: els d'adults, els infantojuvenils i els especialitzats en salut mental i discapacitat intel·lectual.

DESCRIPCIÓ:

Els **Centres de Salut Mental d'Adults (CSMA)** són serveis bàsics d'atenció ambulatòria especialitzada en atenció psiquiàtrica i salut mental, dirigits a les persones, majors de divuit anys, que presenten un trastorn mental, en qualsevol de les etapes evolutives de la malaltia, que per la seva gravetat i/o complexitat no poden ser atesos únicament des de l'àmbit dels serveis d'Atenció Primària de Salut.

Estant integrats dins del circuit assistencial, articulats amb la resta de dispositius i establint un sistema de coordinacions que possibilitin la continuïtat assistencial del projecte terapèutic de l'usuari. També dóna suport a l'atenció primària de salut mitjançant programes de prevenció de la malaltia i amb el desenvolupament de tasques de recerca i docència en l'àmbit de la salut mental.

El centre de salut mental infantil i juvenil (CSMIJ) és un servei bàsic d'atenció ambulatòria especialitzada en atenció psiquiàtrica i salut mental dirigit a les persones menors de divuit anys que presenten un trastorn mental, en qualsevol de les etapes evolutives de la malaltia, que, per la seva gravetat i/o complexitat, no pot ser atès únicament des de l'àmbit dels serveis d'atenció primària de salut.

Està integrat dins del circuit assistencial, s'articula amb la resta de dispositius i estableix un sistema de coordinacions que possibiliten la continuïtat assistencial del projecte terapèutic del pacient.

El servei **especialitzat en salut mental i discapacitat intel·lectual** (SESM-DI) és un servei bàsic d'atenció ambulatòria especialitzada en atenció psiquiàtrica i salut mental, dirigit a les persones de qualsevol edat amb discapacitat intel·lectual i que presenten un trastorn mental, en qualsevol de les etapes evolutives de la malaltia, que, per la seva gravetat i/o complexitat, no pot ser atès únicament des de l'àmbit dels serveis d'atenció primària de salut. Està integrat dins del circuit assistencial, s'articula amb la resta de dispositius i estableix un sistema de coordinacions que possibiliten la continuïtat assistencial del projecte terapèutic del pacient. Centren la seva activitat en el pacient i la família, però especialment donen suport als equips d'atenció dels centres d'educació especial i de reinserció laboral.

CIRCUIT PERE MATA - SALUT MENTAL

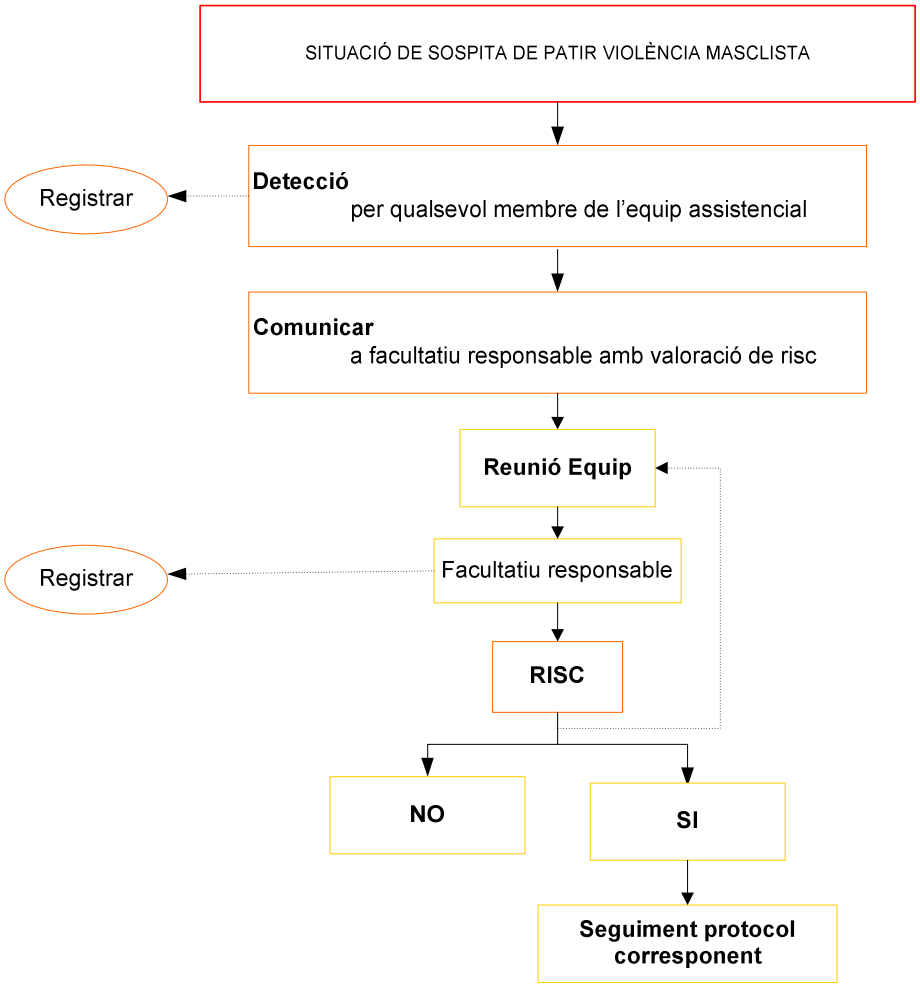

7.5 FITXA: Institut Pere Mata

De forma general s'intervindrà segons l'algoritme anterior. Aquesta intervenció[15] tindrà diversos nivells:

a. Fer una **reflexió conjunta amb la dona** de la situació en la qual es troba (sospita de l'existència de violència), relacionant els indicadors detectats amb la possible existència de violència. Si després de preguntar a la dona si pateix violència, la dona confirma aquesta situació, s'ha de valorar la seguretat i, en funció de si es troba en una situació de perill extrem o no, s'ha de procedir al pla d'actuació que correspongui. Si no la confirma, s'ha de seguit el pla d'actuació següent:

b. Treball a la consulta (seguiment)

- Atenció integral o interdisciplinària. Cal considerar la interconsulta de tot el personal sanitari implicat (**amb el consentiment de la dona**) i elaborar un pla de tractament comú en què cada professional de salut tingui assignades responsabilitats i tasques, així com el seguiment posterior.
- Tractament dels problemes físics, psíquics i emocionals i atenció a la problemàtica social de la dona i/o família que s'ha trobat.
- S'han d'oferir visites de seguiment fins a la confirmació o no confirmació de la sospita de violència:
- Cal acompanyar la dona en el reconeixement de la situació de violència i en la presa de decisions, de manera empàtica.
- Reforçar les situacions que afavoreixin la sensació de posseir el control sobre la seva vida.
- Oferir visites de seguiment per als problemes de salut trobats, a fi de no perdre el contacte.
- Acompanyar la dona en el procés de reconeixement de la situació de violència i a la presa de decisions.

[15] Font: **Adaptat** del "protocolo común para la actuación sanitaria ante la violencia de género. Madrid: Observatorio de Salud de la Mujer. Dirección General de la Agencia de Calidad.

Sistema Nacional de Salud. Ministerio de Sanidad y Consumo. Comisión contra la Violencia de Género. Consejo interterritorial del Sistema Nacional de la Salud, 2007.

- Convé oferir, si és possible, la participació en intervencions grupals (grups de dones en el centre o en altres recursos de la zona)

c. **Derivar** (si s'estima necessari i previ consentiment de la dona)

- Al personal de treball social si es detecten situacions de risc psicosocial.
- Als recursos adequats a la situació en la qual es troba la dona: cal posar la dona en contacte amb els recursos de la xarxa d'atenció a les dones que pateixen violència masclista que s'estimin necessitat
- Un pla de treball interdisciplinari, hagi estudiat les circumstàncies particulars de la dona i hagi estudiat les circumstàncies particulars de la dona i hagi valorat la idoneïtat de cada recurs.

Cal gestionar la cita del servei a què es deriva i coordinar l' actuació.

d. **Actuació amb les persones dependents que conviuen amb la dona,** si n'hi ha.

- Si la dona té fills i filles menors, s'ha d'informar de la situació al professional de pediatria i aplicar el protocol d'actuació adreçat a aquesta població (*Protocol marc d'actuació en casos d'abús sexual i altres maltractaments a menors)
- Igualment, cal valorar la repercussió de la violència en altres persones dependents que conviuen amb la dona, i intervenir-hi o derivar-les si s'estima necessari.

Institut Pere Mata. Sospita de risc violència masclista

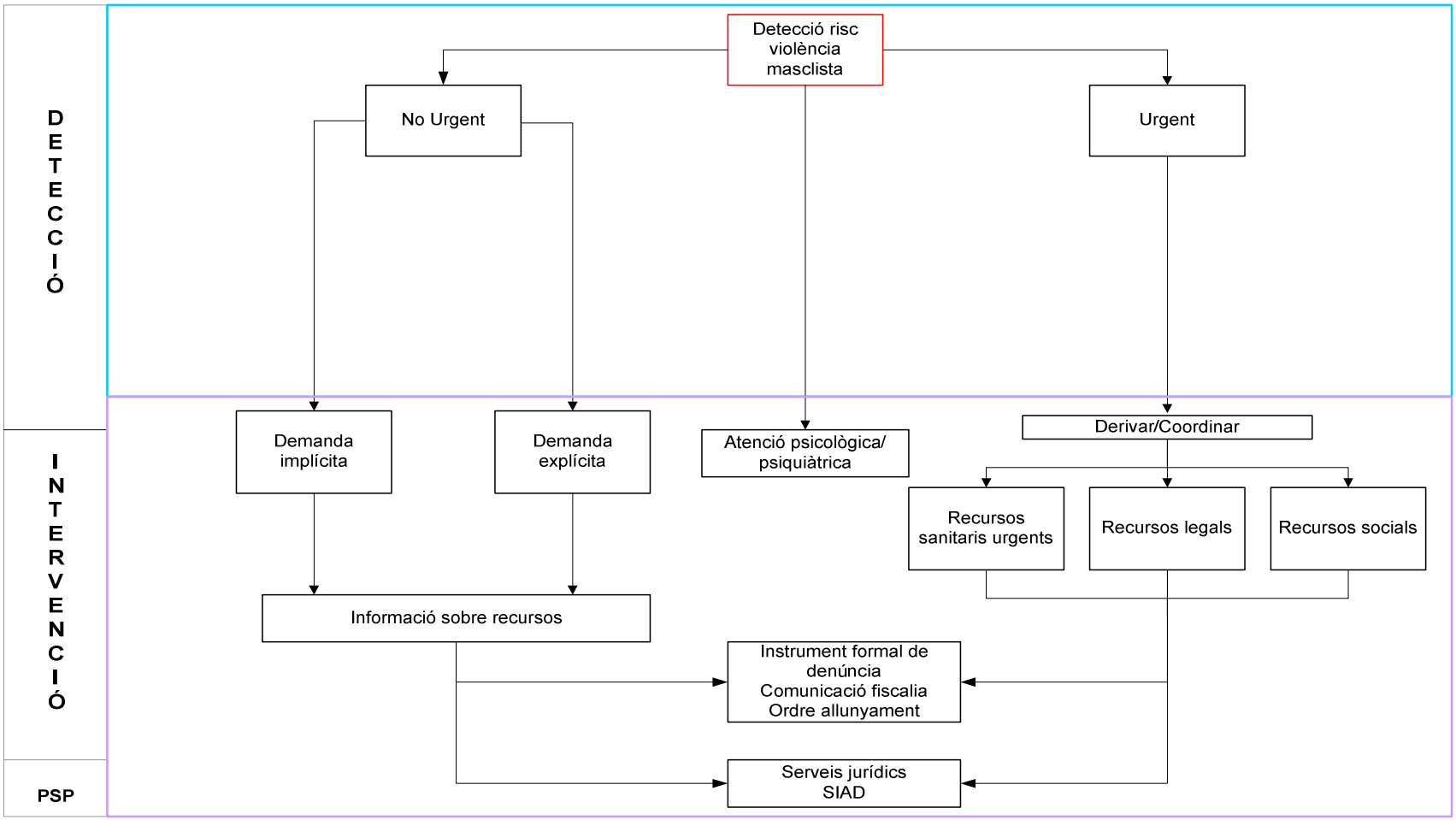

PSP: Protocol Seguretat Pacient

Intervenció davant la violència explícita:

De forma general:

1. **Derivar** a un servei d'urgències, si precisa. El servei d'urgències valorarà l'estat físic i farà si es el cas, part de lesions a jutjat.

2. **Fer una reflexió conjunta** amb una dona de la situació en la qual es troba (dona que afirma ser víctima de violència, però que no es troba en perill extrem), i a més:

Dir-li que la violència **és un delicte i que té dret a denunciar-ho.** Informar-la sobre els seus drets i els dels seus fills i filles (si en té). Explicar-li el comportament de la violència (cicle, conseqüències, etc). Explicar-li les repercussions que té la violència sobre la salut i el benestar d'ella mateixa i de la seva família (especialment menors i persones dependents). Transmetre-li missatges de suport: desculpabilitzar-la, reforçar el fet d'haver comunicat la violència, garantir-li la confidencialitat, respectar-li l'autonomia, explicar-li que hi ha més dones que viuen el mateix que ella i que hi ha persones que poden ajudar-la.

3. **Treball a la consulta** (seguiment)**:**

Atenció integral o interdisciplinària. Cal considerar la interconsulta de tot el personal sanitari implicat (amb el consentiment de la dona) i elaborar un pla de tractament comú, en què cada professional de la salut tingui assignades responsabilitats i tasques, així com el seguiment posterior.

Tractament dels problemes físics, psíquics i emocionals i atenció a la problemàtica social de la dona i/o família que s'ha trobat.

S'ha d'establir un pla de consultes de seguiment per:

- Plantejar i afavorir la presa de decisions per iniciar canvis en la situació.
- Acompanyar la dona a l'hora d'afrontar la seva situació
- Prevenir nous episodis de violència.

Convé oferir, si és possible, la participació en intervencions grupals (grups de dones en el centre o en altres recursos de la zona)

4. Derivar (si s'estima necessari i previ consentiment de la dona):

- Al personal de treball social si es detecten situacions de risc psicosocial.

- Als recursos adequats a la situació en la qual es troba la dona: cal posar la dona en contacte amb els recursos de la xarxa d'atenció a les dones que pateixen violència masclista que s'estimin necessaris, però mai abans que tot l'equip sanitari hagi realitzat un pla de treball interdisciplinari, hagi estudiat les circumstàncies particulars de la dona i hagi valorat la idoneïtat de cada recurs.

-Cal gestionar la cita del servei a què es deriva i coordinar l'actuació.

5. **Actuació amb les persones dependents** que conviuen amb la dona, si n'hi ha.

- Si la dona té fills i filles menors, s'ha d'informar de la situació al professional o la professional de pediatria i aplicar el protocol d'actuació adreçat a aquesta població. (*Protocol marc d'actuació en casos d'abús sexual i altres maltractaments a menors).

-Igualment cal valorar la repercussió de la violència en altres persones dependents que conviuen amb la dona, i intervenir-hi o derivar-les si s'estima necessari.

CIRCUIT UNIFICAT DELS DIFERENTS SERVEIS SANITARIS:

Podem elaborar el següent algoritme com a esquema de tota la actuació sanitària a la nostra comarca. Quedant definides anteriorment les diferents actuacions individuals per serveis.

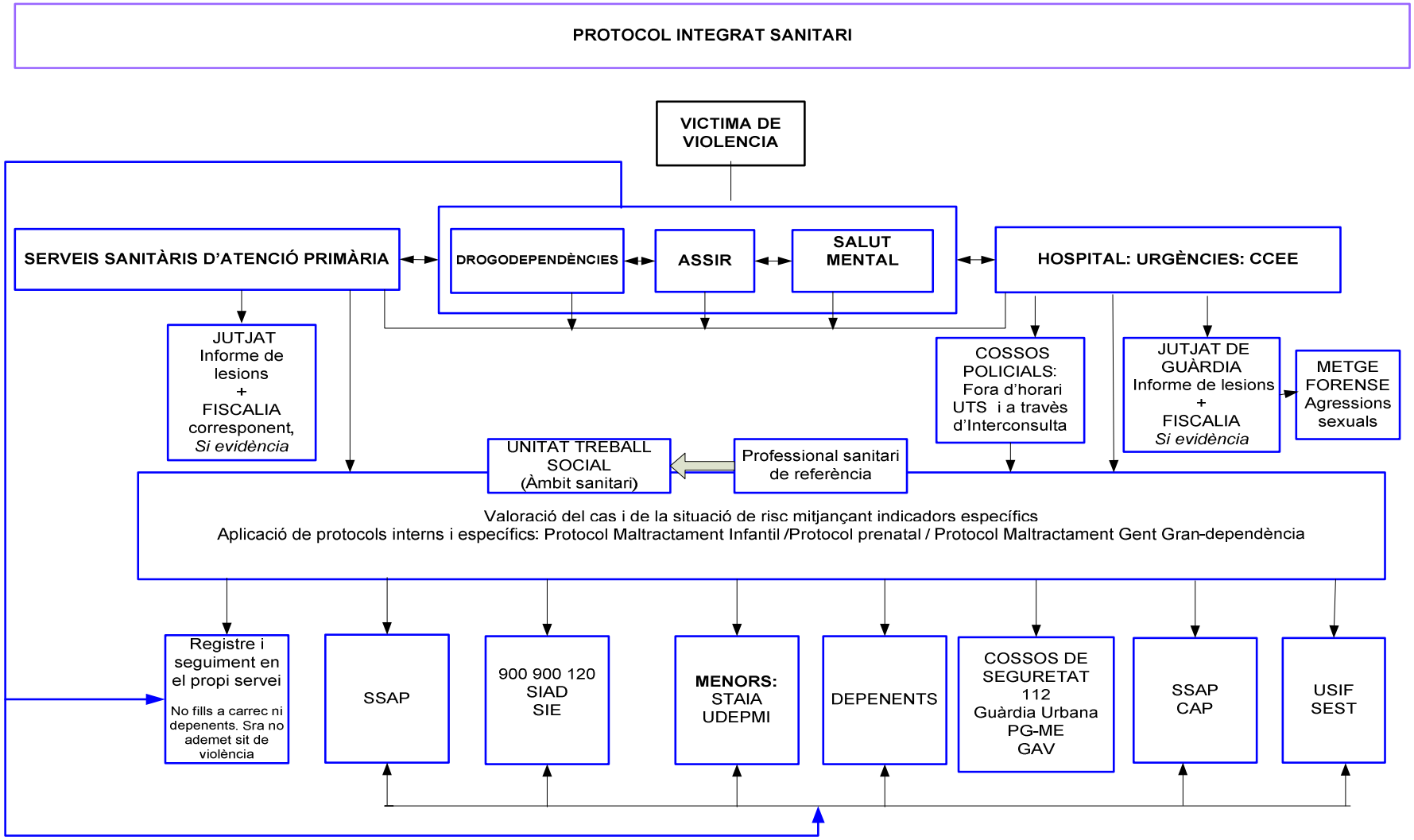
PROTOCOL INTEGRAT SANITARI
VICTIMA DE VIOLENCIA
SERVEIS SANITÀRIS D'ATENCIÓ PRIMÀRIA
DROGODEPENDÈNCIES
ASSIR
SALUT MENTAL
HOSPITAL: URGÈNCIES: CCEE
JUTJAT Informe de lesions + FISCALIA corresponent, Si evidència
COSSOS POLICIALS: Fora d'horari UTS i a través d'Interconsulta
JUTJAT DE GUÀRDIA Informe de lesions + FISCALIA Si evidència
METGE FORENSE Agressions sexuals
UNITAT TREBALL SOCIAL (Àmbit sanitari)
Professional sanitari de referència
Valoració del cas i de la situació de risc mitjançant indicadors específics
Aplicació de protocols interns i específics: Protocol Maltractament Infantil /Protocol prenatal / Protocol Maltractament Gent Gran-dependència
Registre i seguiment en el propi servei
No fills a carrec ni depenents. Sra no ademet sit de violència
SSAP
900 900 120 SIAD SIE
MENORS: STAIA UDEPMI
DEPENENTS
COSSOS DE SEGURETAT 112 Guàrdia Urbana PG-ME GAV
SSAP CAP
USIF SEST

Recursos de Salut del Tarragonès

SERVEIS DE SALUT. PROTOCOL PER L'ABORDATGE DE VIOLÈNCIA MASCLISTA A LA COMARCA DEL TARRAGONÈS

ABS refents a la comarca del Tarragonès*

Constantí
C/Dels Horts, 6
CP: 43120
Tfn: 977524109

Tarragona-1
(Bonavista-La Canonja)
C/ Set, 36
CP: 43100 Bonavista
Tfn: 977556678

Tarragona-5
(Sant Pere i Sant Pau)
Edifici del CAP (costat vivendes Guardia Civil)
CP: 43007 Tarragona
Tfn: 977201212

El Morell
Av. Tarragona, s/n
CP:43760
Tfn:977840656

Tarragona-2
(La Granja-Torreforta)
C/ Gomera, 10
CP: 43006 Torreforta
Tfn: 977548088

Tarragona-6
(Nou Tarraco)
C/Dr.Mallafrè i Guasch,s/n
CP: 43005 Tarragona
Tfn: 977221871

Torredembarra
C/ L' 11 de setembre, s/n
CP: 43830
Tfn: 977643809

Tarragona-3
(Cap Jaume I)
C/ Jaume I, 45-49
CP: 43005 Tarragona
Tfn: 977247211

Tarragona-7
(Sant Salvador-Els Pallaresos)
C/ L'Alzina del Mas, 2
CP: 43130 Sant Salvador
Tfn: 977522927

Vila-Seca
(CAP Helena Maseras)
C/ Galceran del Pinós, 25
CP: 43480
Tfn: 977394027 / 977394028

Tarragona- 4
(Cap Santa Tecla-Llevant)
C/Joan Fuster i Ortells, s/n
CP: 43007 Tarragona
Tfn: 977258005/977258000

Tarragona-8
(Cap Muralles)
C/Escultor Verderol s/n
CP: 43002 Tarragona
Tfn: 977249404

Salou
C/ Carrilet, 12
CP: 43840
Tfn: 977383933 / 977383018

Hospitals refents a la comarca del Tarragonès

Hospital Universitari Joan XXIII
C/ Dr. Mallafrè Guasch, 4
CP: 43005 Tarragona
Tfn: 977 29 58 00

Hospital de Sant Pau i Santa Tecla
Rambla Vella, 14
CP: 43003
Tfn: 977 259 900
Urgències:977 259 914

Emergències mèdiques 061

http://catsalut.gencat.cat/ca/ciutadania/centres-sanitaris/

ASSIR

ASSIR Tarragona
C/ Jaume I, 29,
CP: 43005
Tfn: 977920400

CAS

CAS Drogodependències Tarragona
D/Dr.Mallafré Guasch, 4. 43005
Edifici D. CAP Tarragonès
CP: 43007
Tfn: 977 29 58 92

Salut Mental

CSMA Tarragona
C/Rovira i Virgili, 9
43002 Tarragona
Tel. 977 21 88 53

CSMA Vendrell
Camí Reial,5 bajo
43700 El Vendrell
Tel. 977 66 33 56

* Cada municipi té el seu consultori local, aquests són els ABS referents de la comarca

8. ÀMBIT ENSENYAMENT

Àmbit Ensenyament

En data 13 de setembre de 2006 es va signar per part de totes les institucions implicades en la protecció a la infància i l'adolescència, el Protocol marc d'actuacions en casos d'abusos sexuals i altres maltractaments greus a menors[16], impulsat pel Síndic de Greuges de Catalunya, amb la finalitat d'assegurar una coordinació eficaç en la protecció efectiva dels infants i adolescents i els seus drets i en defensa de la seva integritat i dignitat. Aquest protocol és, a més, el punt de partida per a l'elaboració de protocols específics de relació entre les institucions implicades.

El fet de que la major part de la població infantil i adolescent entre els 0 i 16 anys estigui escolaritzada, fa que el centre educatiu s'erigeixi en una institució clau en la prevenció i detecció de possibles situacions de maltractament infantil. Hem de tenir en compte que els infants i els adolescents passen una part important del dia en aquesta institució que esdevé un espai clau en la seva socialització i és on es realitza una tasca de prevenció molt important i es poden detectar situacions de risc per als infants i adolescents i de maltractaments.

La Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA) com a entitat pública competent en matèria de protecció d'infància i adolescència i que té encomanades les tasques de prevenció, detecció i protecció dels infants i adolescents en alt risc social, li correspon liderar la coordinació interinstitucional que s'ha de dur a terme per a l'eficàcia dels processos de detecció i diagnòstic del maltractament i té la responsabilitat d'exercir la protecció i tutela dels infants i adolescents desemparats .

A més a més l'article 90 de la Llei 14/2010 del drets i les oportunitats de la infància i l'adolescència encomana a les administracions públiques impulsar el desenvolupament d'actuacions adreçades al conjunt de la comunitat educativa que permetin prevenir, detectar i eradicar el maltractament a infants i adolescents , el comportaments violents, l'assetjament escolar i la violència masclista.

Per tal d'assegurar la coordinació eficaç entre ambdues institucions es fa necessari establir uns mecanismes de derivació i coordinació i uns circuits administratius i tècnics àgils i adients entre l'àmbit educatiu i el de protecció d'infants i adolescents, pel que fa referència a la detecció i notificació de situacions de risc o de abusos sexuals i altres maltractaments infantils, així com establir els circuits de derivació que s'han d'activar per a la protecció efectiva dels infants i els adolescents, tan pel que fa a la prevenció del maltractament, com a la detecció i intervenció quan ja es dona una situació en que concorre el maltractament.

[16] Podem consultar aquest protocol a l'enllaç: http://benestar.gencat.cat/web/.content/03ambits_tematics/09lgtb/columna_dreta/ambits/protoco_maltractament.pdf

Amb aquest motius s'elabora el **protocol[17] d'actuació entre els departaments de Benestar Social i Família i d'Ensenyament, de detecció, notificació, derivació i coordinació de les situacions de maltractament infantil i adolescent en l'àmbit educatiu**.

[17] Podeu consultar aquest protocol a l'enllaç: http://benestar.gencat.cat/web/.content/03ambits_tematics/09lgtb/columna_dreta/ambits/protoco_maltractament.pdf

ENSENYAMENT

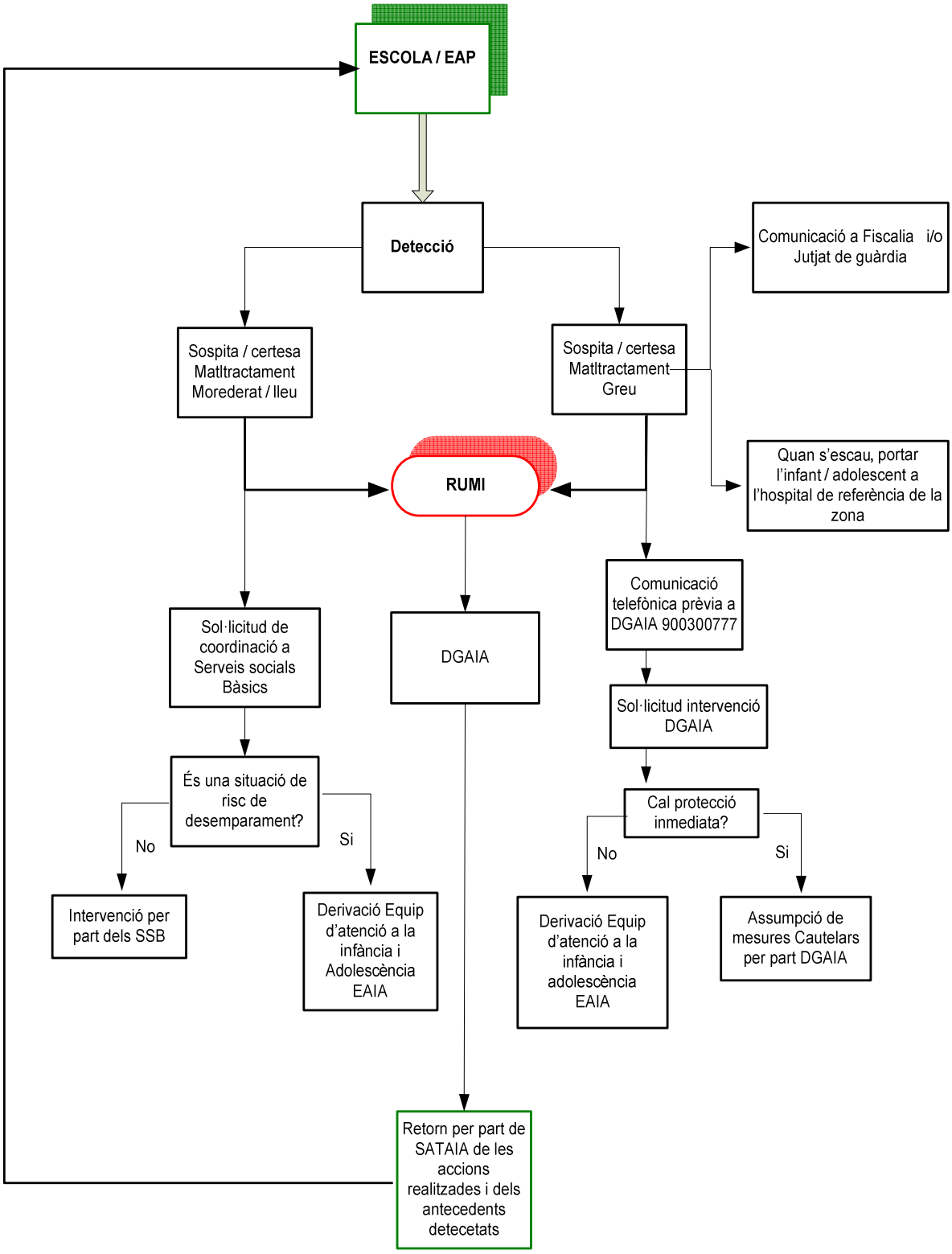

8 FITXA: Ensenyament

Procediment a seguir després de detectar un cas de maltractament:

Si el maltractament observat pel centre educatiu, d'acord amb els indicadors continguts en aquest Protocol, i el risc detectat i l'acció recomanada pel Mòdul de Gestió del Risc del Registre Unificat de Maltractaments Infantils, és LLEU o MODERAT i PER TANT no requereix d'una acció protectora immediata, el centre educatiu/Equip d'Atenció Psicopedagògica (EAP)/inspecció sol·licitarà la coordinació[18] amb els Serveis Socials Bàsics de la zona on viu la família de l' infant per tal de poder iniciar un treball conjunt enfocat a resoldre la situació detectada.

Els Serveis Socials Bàsics seran els encarregats de fer l'estudi de la situació i valorar, si s'escau, la derivació del cas als Serveis Socials Especialitzats (EAIA) en cas que es consideri que l' infant es troba en una situació de risc de desemparament.

Si el maltractament observat pel centre educatiu, d'acord amb els indicadors continguts en aquest Protocol, i el risc detectat i l'acció recomanada pel Mòdul de Gestió del Risc del Registre Unificat de Maltractaments Infantils, posa a l' infant/adolescent en una situació que aconsella dur a terme accions protectores de forma immediata o bé fer un estudi urgent de la situació, el centre educatiu ho comunicarà per escrit a la DGAIA (a través del Servei Territorial en horari laboral o de la UDEPMI les 24 hores del dia, accessible mitjançant el telèfon Infància Respon 900 300 777) que posarà en marxa els dispositius necessaris per a l' efectiva protecció de l' infant/adolescent i la derivació a l'equip pertinent. Simultàniament, el centre educatiu ho comunicarà també a la Fiscalia de Menors o al Jutjat de Guàrdia.

Si és evident que s'ha produït un maltractament físic o abús sexual, la direcció del centre es posarà immediatament en contacte amb el servei sanitari o l' Hospital de referència de la zona per tal de prendre les mesures que correspongui i traslladar l'infant o adolescent al centre hospitalari.

---

[18] La DGAIA està desenvolupant una WEB, que s'anomenarà **Infància Respon**, a través de la qual, quan es posi en funcionament, caldrà que els professionals de les escoles facin les comunicacions de situacions de maltractament, tant les lleus com les moderades o les greus. És a dir, la comunicació de situacions greus a la DGAIA així com les sol·licituds de coordinació a SSB s'hauran de fer mitjançant el sistema **Infància Respon**. Aquest aplicatiu tindrà com a Base de Dades el **Registre Unificat de Maltractaments Infantils** (RUMI) que s' integra en el SINI@ en el qual quedaran registrades aquestes situacions detectades, a efectes de prevenció, protecció i prospecció de dades.

Mentre la Web Infància Respon no estigui en funcionament, les comunicacions per escrit de situacions urgents es faran a DGAIA mitjançant el Servei Territorial o de la UDEPMI que té actiu el telèfon 900.300.777 les 24 hores al dia. Les situacions no urgents s'hauran de coordinar amb el SSB utilitzant els canals habituals.

Es tracti o no d'una urgència hospitalària, la direcció del centre educatiu ho comunicarà a la DGAIA (a través del Servei Territorial en horari laboral o de la UDEPMI les 24 hores del dia, accessible mitjançant el telèfon Infància Respon 900.300.777) per tal de que coordinin les actuacions pertinents, i si s'escau, activin a l'equip especialitzat (EAIA o EVAMI) i s'adoptin les actuacions protectores adients. Simultàniament ho comunicaran a la Fiscalia de Menors o al Jutjat de guàrdia.

En qualsevol cas, la direcció del centre educatiu informarà a la família de l' infant o adolescent de les actuacions que s'estiguin realitzant, d'acord amb l'apartat 4.1 del Protocol Marc de 2006.

ORGANITZACIÓ

ENSENYAMENT

Carrer Sant Francesc, 7
43003 Tarragona
Telèfon: 977 251 440

9. ÀMBIT COSSOS POLICIALS

9. Cossos Policials

La Policia Generalitat-Mossos d'Esquadra són els cossos que tenen les competències transferides a Catalunya

L'article 31 de la Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista fa referència a les Forces i Cossos de Seguretat i exposa el següent:

"La Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra ha de vigilar i controlar el compliment exacte de les mesures acordades pels òrgans judicials. En el marc de cooperació establert amb les forces i cossos de seguretat, les policies locals de Catalunya han de col·laborar per a assegurar el compliment de les mesures acordades pels òrgans judicials.Les administracions públiques de Catalunya han de garantir que els cossos de policia autonòmica i local prestin l'atenció específica en protecció a les dones que pateixen alguna de les formes de violència que aquesta llei recull."

Per tant coexisteixen a la nostra Comarca diferents cossos de seguretat que hi treballen en col·laboració i que es distribueixen les seves funcions segons la legislació vigent en la matèria.

Aquest són:

- Policia de la Generalitat Mossos-d'Esquadra (PG-ME)
- Guàrdia Urbana / Policia Local
- Guàrdia Municipal
- Guàrdia Civil – Policia Nacional

En el següent quadre us presentem quins cossos policials intervenen en els diferents municipis de la Comarca del Tarragonès.

I seguidament l'algoritme unificat de les actuacions de tots els cossos de seguretat.

Cossos policials de la Comarca del Tarragonès

Distribució del territori segons els cossos de seguretat. Intervenció en casos de violència masclita

Guardia Municipal	Policia Generalitat - Mossos d'Esquadra Tot el territori Català	Policia Local i Guardia Urbana	Policia Nacional i Guardia Civil
La Canonja	1. Altafulla	Altafulla	Ports
El Catllar	2. Constantí	Constantí	Aeroports
Els Pallaresos	3. Creixell	Creixell	
La Pobla de Mafumet	4. El Catllar	Roda de Barà	
La Pobla de Montornès	5. El Morell	Salou	
	6. La Canonja	Tarragona	
	7. La Nou de Gaià	Torredembarra	
	8. La Pobla de Mafumet	Vila-seca	
	9. La Pobla de Montornès		
	10. La Riera de gaià		
	11. La Secuita		
	12. Els Pallaresos		
	13. Perafort		
	14. Renau		
	15. Roda de Barà		
	16. Salomó		
	17. Salou		
	18. Tarragona		
	19. Torredembarra		
	20. Vespella de Gaià		
	21. Vilallonga del Camp		
	22. Vila-seca		

COSSOS POLICIALS. VIOLÈNCIA MASCLISTA

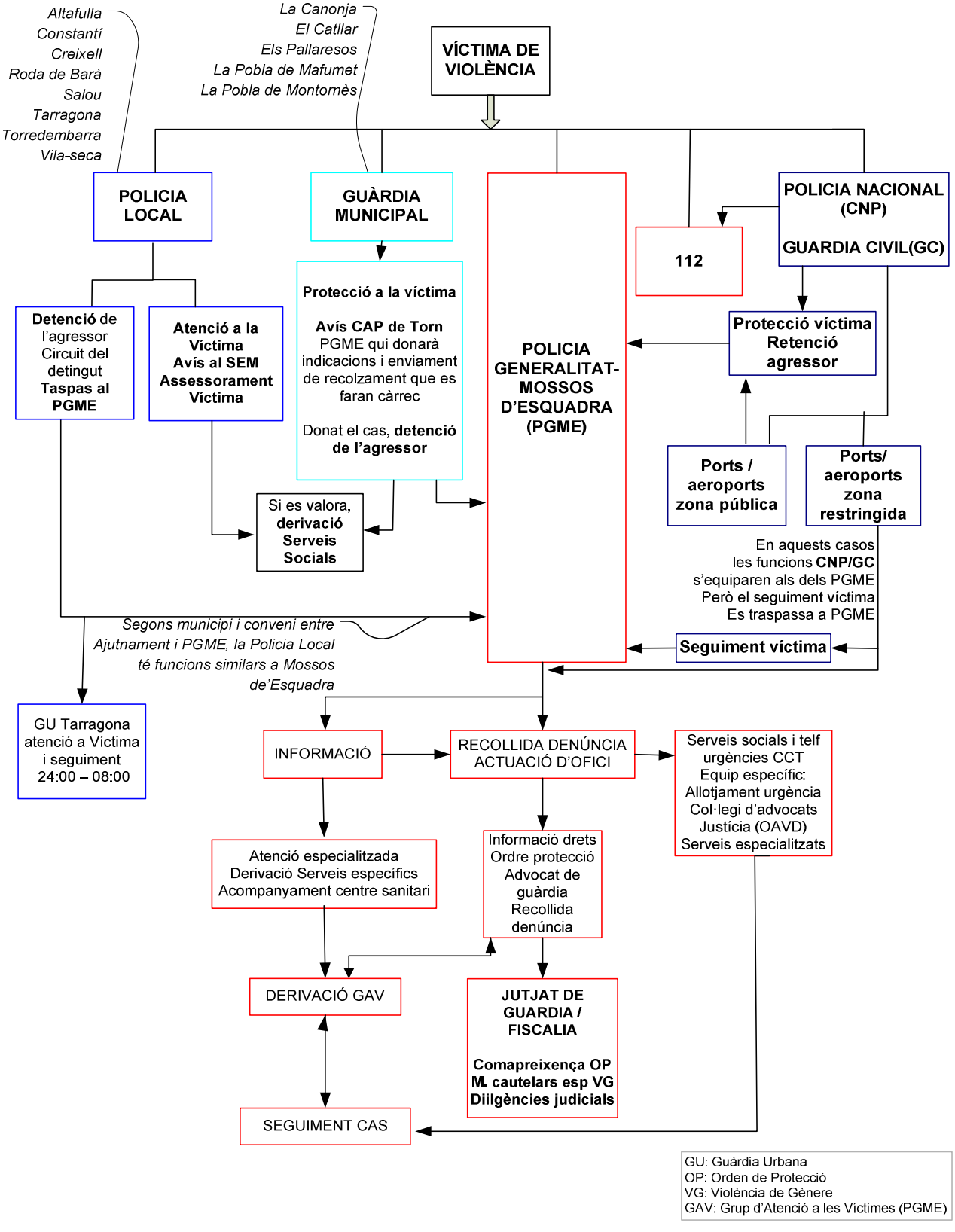

GU: Guàrdia Urbana
OP: Orden de Protecció
VG: Violència de Gènere
GAV: Grup d'Atenció a les Víctimes (PGME)

9.1 Intervenció des de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra

9.1 Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra (PG-ME)

La Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra (PG-ME) focalitza les seves actuacions de manera transversal, amb víctimes de violència masclista, domèstica i altres víctimes vulnerables, des de les vessants de la prevenció, la detecció, l'atenció, el seguiment i la protecció d'aquestes víctimes.

Les actuacions policials comprenen tant el treball preventiu, orientat a aquestes víctimes, com totes aquelles accions dutes a terme des del moment en què es té notícia que una persona pot ser o és víctima de violència masclista i/o domèstica, fins el moment en què es finalitza el seguiment del seu cas per absència de risc.

1. Prevenció i detecció

En la cerca d'una major eficàcia en la prevenció i atenció de les víctimes de violència masclista i domèstica, la PG-ME realitza una sèrie d'accions preventives amb l'objectiu de detectar i donar resposta a les necessitats de les possibles víctimes.

La PG-ME realitza accions de sensibilització a la ciutadania a través de presentacions (xerrades) per crear espais de reflexió sobre què és la violència masclista i domèstica i com es detecta. Aquestes presentacions estan adreçades a la comunitat, programes per a joves, col·laboració amb organitzacions i entitats assistencials, etc. L'objectiu principal és la sensibilització, per tal de generar canvis i modificacions a l'imaginari social que permetin avançar cap a l'eradicació de la violència masclista i domèstica.

La PG-ME també col·labora i participa en circuits territorials, taules locals i comarcals, així com en comissions específiques, que tenen com a finalitat establir una intervenció coordinada entre tots els operadors de la xarxa, establint protocols d'actuació i fluxos de comunicació per coordinar les intervencions d'una forma integral.

2. Atenció a la víctima

Consisteix en escoltar, informar i assessorar les víctimes que pateixen violència masclista i domèstica, sobre els drets que tenen i les accions que poden emprendre, així sobre els organismes on poden acudir per exercir els seus drets.

La PG-ME realitza la instrucció de les diligències policials, informació de drets de la víctima i la sol·licitud de l'ordre de protecció i fa tramesa a l'autoritat judicial/Fiscalia corresponent.

3. Seguiment i protecció

La PG-ME valora el risc que pateix la víctima, en cada cas, per proposar, si escau, mesures policials de protecció. Aquestes mesures estan destinades a garantir una protecció eficaç a qualsevol víctima de violència masclista i domèstica i s'adapten a les necessitats i circumstàncies de la víctima. També serveixen per mantenir una comunicació ja sigui esporàdica o bé permanent amb aquestes persones, poder-les localitzar en cas de necessitat i proporcionar-los una atenció i una protecció immediata davant situacions d'emergència.

Aquestes mesures poden ser determinades d'ofici o mitjançant una interlocutòria judicial/Fiscalia.

En el cas de víctimes de violència masclista i domèstica que necessitin protecció policial, amb independència de gaudir o no mesures judicials de protecció, la PG-ME podrà establir els diferents nivell de protecció.

La PG-ME, mitjançant els Grups d'Atenció a la Víctima (GAV) realitza seguiment a les víctimes de violència masclista i domèstica que disposen o no de mesures judicials de protecció. Aquest seguiment a la víctima consisteix en realitzar gestions dirigides a la seva orientació i seguretat.

Intervenció Policial

En motiu del Procés d'Atenció a les Víctimes de violència masclista, domèstica i altres víctimes vulnerables, la PG-ME realitzarà les següents actuacions policials:

1. Preservar la integritat física de la víctima i acompanyar-la a un centre sanitari o gestionar l'assistència sanitària, quan sigui necessari.

2. Els Grups d'Atenció a la Víctima (GAV) són les unitats de la PG-ME amb formació especialitzada per realitzar atenció i seguiment a víctimes de violència masclista, domèstica i altres víctimes vulnerables. Realitzen atenció, informació i assessorament a les víctimes sobre els drets i les accions que poden emprendre i sobre els organismes a on poden acudir per exercir aquests drets. Els funcionaris de la PG-ME adscrits als GAV estan en contacte amb els diversos professionals del territori que intervenen en l'abordatge del fenomen de la violència masclista i domèstica establint protocols d'actuació i fluxos de comunicació per coordinar les intervencions d'una forma integral. Una altra de les tasques que assumeixen els GAV és el contacte amb les víctimes i el seguiment dels casos de manera individualitzada per garantir la seva seguretat i el compliment de mesures que l'autoritat judicial hagi pogut determinar.

Els Grups d'Atenció a la Víctima (GAV) són els grups especialitzats en l'atenció i seguiment de les víctimes de violència masclista, domèstica i altres víctimes vulnerables, a totes les Àrees Bàsiques Policials (ABP) i Comissaries de Districte (CD) de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra (PG-ME). Els GAV són

actualment l'eina de qualitat que té la policia, i que tenen entre altres funcions, **la prevenció, detecció, atenció, seguiment i protecció** de les víctimes de violència de masclista, domèstica i altres víctimes vulnerables.

3. L'Oficina d'Atenció al Ciutadà (OAC) és el servei de la PG-ME instal·lat en cada una de les seves comissaries i que té com a funció principal recollir totes les denúncies d'àmbit penal presentades per la ciutadania. En qualsevol cas, les denúncies relacionades amb els àmbits de la violència masclista, domèstica i altres víctimes vulnerables sempre es deriven posteriorment al GAV de referència per al seu assessorament, derivació a altres serveis, si escau, i seguiment individualitzat.

4. Si la víctima no desitja denunciar els fets es posaran en coneixement de l'autoritat judicial competent d'ofici, i s'informarà a la víctima d'aquest fet i del procediment a seguir en aquests casos. Cal tenir present que en relació a determinades tipologies penals caldrà necessàriament la prèvia denúncia de la víctima (per exemple delictes contra la llibertat sexual, faltes d'injúries, delictes contra els deures familiars) i, en altres, es requerirà que la víctima presenti querella (delictes privats). No obstant, en tots aquests casos, malgrat no es compti amb la denúncia de la víctima i/o amb independència que es presenti o no querella per part de la víctima, la PG-ME dirigirà, així mateix, ofici informatiu a l'autoritat judicial competent, amb tota la informació que s'hagi esbrinat. A més a més, es realitzaran les diligències o gestions preventives d'assegurament de prova que siguin necessàries.

5. Quan la víctima estigui en condicions de denunciar els fets, se la informarà dels seus drets i del dret a sol·licitar assistència jurídica especialitzada i, si escau, gratuïta (d'acord amb el previst amb la Llei 1/1996, de 10 de gener d'assistència jurídica gratuïta) de forma immediata o bé designar un advocat de la seva elecció. Si ho sol·licita, s'ha de requerir la presència de l'advocat de torn d'ofici perquè l'assisteixi en la seu policial i/o judicial (del torn específic de violència domèstica/de gènere, si en el partit judicial se'n disposa). Finalment s'informarà del dret a sol·licitar una Ordre de Protecció d'acord amb a l'article 62 de la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere i l'article 544ter de LECr, apartat 1 i 2 que regulen tant la petició com el tràmit de la mateixa; o altres mesures de protecció.

6. En cas que la víctima sigui estrangera no comunitària en situació administrativa irregular a Espanya, caldrà informar-la dels drets que l'assisteixen d'acord amb la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social**.**

7. La PG-ME acompanyarà, si cal, la dona i llurs filles o fills al lloc d'acolliment d'urgència de referència, sempre que aquesta no disposi de cap altre domicili que pugui garantir la seva seguretat. En hores d'atenció dels Serveis Socials es derivarà a aquests.

8. En tots els casos les víctimes seran informades dels altres serveis i recursos assistencials que disposa per adreçar-s'hi.

9. La PG-ME informarà a la víctima de les mesures d'autoprotecció que pot adoptar

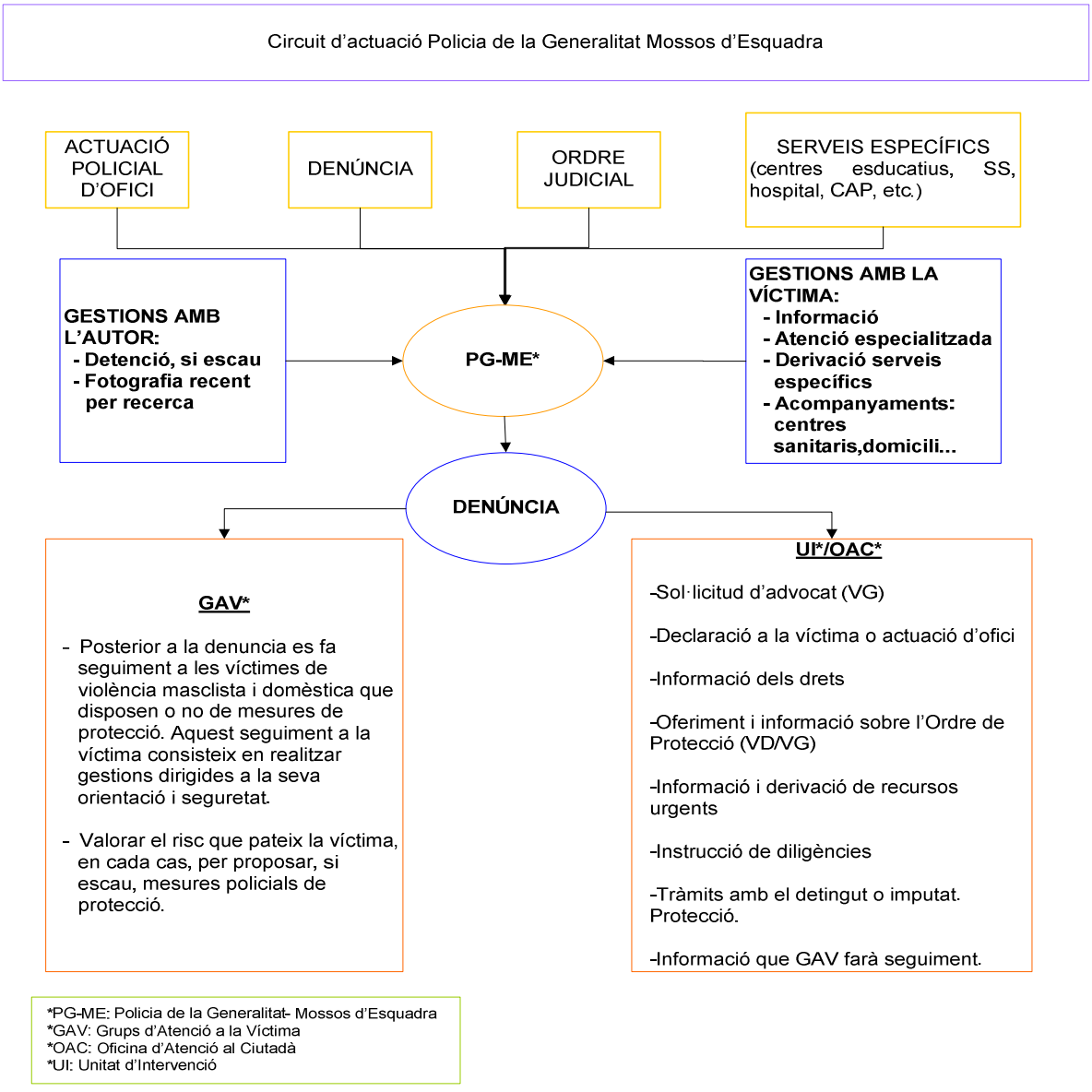

9.2 Intervenció des de la Guàrdia Urbana i Policia Local.

CIRCUIT GUÀRDIA URBANA TARRAGONA

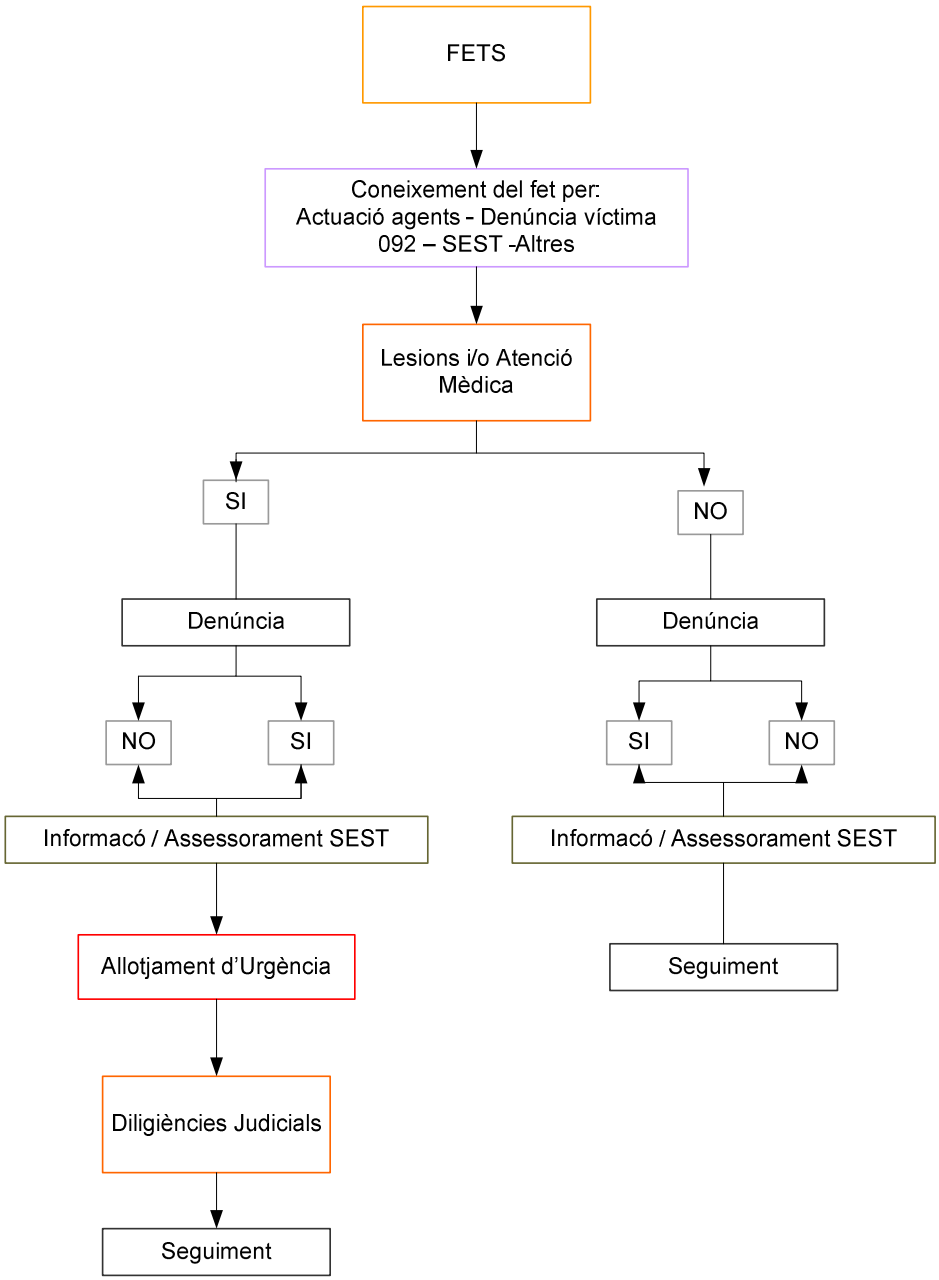

Guàrdia Urbana Tarragona

L'actuació es pot iniciar com a conseqüència de:

- Intervenció d'una patrulla policial.
- Trucada telefònica a la centraleta per part del veïnat, la pròpia víctima, les persones familiars i amistats i/o ciutadania.
- Denúncia de la víctima.
- Derivació del SEST.
- Altres (derivació de centres sanitaris, serveis municipals, etc.)

En primer lloc, s'atendrà a la víctima i si aquesta ha sofert lesions es requeriran els serveis sanitaris i/o el trasllat al centre hospitalari per al seu reconeixement mèdic. Si l'autor dels fets no ha estat detingut i la víctima està en una situació de risc, serà acompanyada per una dotació policial.
S'informarà a la víctima dels seus drets, de la possibilitat de demanar una ordre de protecció i dels procediments ja siguin policials, judicials i/o socials.

D'acord amb el dret que té la víctima de denunciar o no, se l' informarà en ambdós casos que s'actuarà d'ofici, s'instruiran diligències policials i es remetran al jutjat. S'adjuntarà l' informe mèdic a les diligències.

La víctima rebrà des del primer moment una atenció personalitzada per part de la UAV i traslladarà la informació al SEST, (els serveis socials adscrits a la Guàrdia Urbana), pel seu coneixement dels fets i treballar conjuntament.

Es farà el seguiment i control de les mesures cautelars i de les ordres de protecció i allunyament dictaminades pel Jutge. La freqüència i el tipus de control dependrà del nivell de risc.

Es tramitarà l'allotjament d'urgència si s'escau, en horari de les 24h a les 8h del matí, quan no pugui quedar-se en el seu domicili i/o no tingui xarxa socio-familiar.

En cas que la víctima resideixi fora del terme municipal de Tarragona, s'actuarà d'igual forma i es traslladarà la informació al cos policial que tingui la competència en el territori corresponent.

Policia Local[19]

El procediment consensuat:

- En cas de violència de gènere i prèvia a la detenció de l'autor, s'ha d'efectuar trucada al Cap de Torn de PG-ME , que ha de ser coneixedor d'aquest procediment com nosaltres.

- S'ha de detenir a l'autor de la violència de gènere, seguint el procediment indicat a *la Nota informativa 11/2012*, i la víctima ha d'adreçar-se a l'OAC de PG-ME corresponent.

Procediment de la nota informativa 11/2012

En reunions realitzades entre la prefectura, junt amb altres caps de les PPLL i PG-ME, s'ha establert que, excepte la titularitat i responsabilitat derivada dels delictes, les faltes i les actuacions establertes als articles 11.e) i 12 de la Llei 16/1991, i l'elaboració de diligències per delictes i faltes de violència domèstica, s' ha establert segons acords interns entre les administracions autonòmica i local que, en el moment que es tanca l'atestat amb detinguts, instruït per part de la Policia Local i es traspassa a PG-ME, també es traspassa la custòdia dels detinguts per acabar de completar les gestions fins a la seva presentació a disposició judicial.

I aquest traspàs de detinguts es realitza amb:

La minuta policial. **Dues possibilitats:**

- Minuta autotancable +N01 (Lectura de drets) + Informe mèdic.

- Diligència d' inici per minuta policial amb detingut + N01 + Informe mèdic + tramesa a PG-ME + minuta.

Per tant, des de la data d'aquesta nota informativa cal realitzar el traspàs de detinguts com s'ha detallat.

[19] Agafem com a referència el protocol de la Policia Local de Creixell.

9.3 Intervenció des de la Guàrdia Municipal (Vigilants municipals)

CIRCUIT DE LA GUÀRDIA MUNICIPAL / VIGILANTS MUNICIPALS

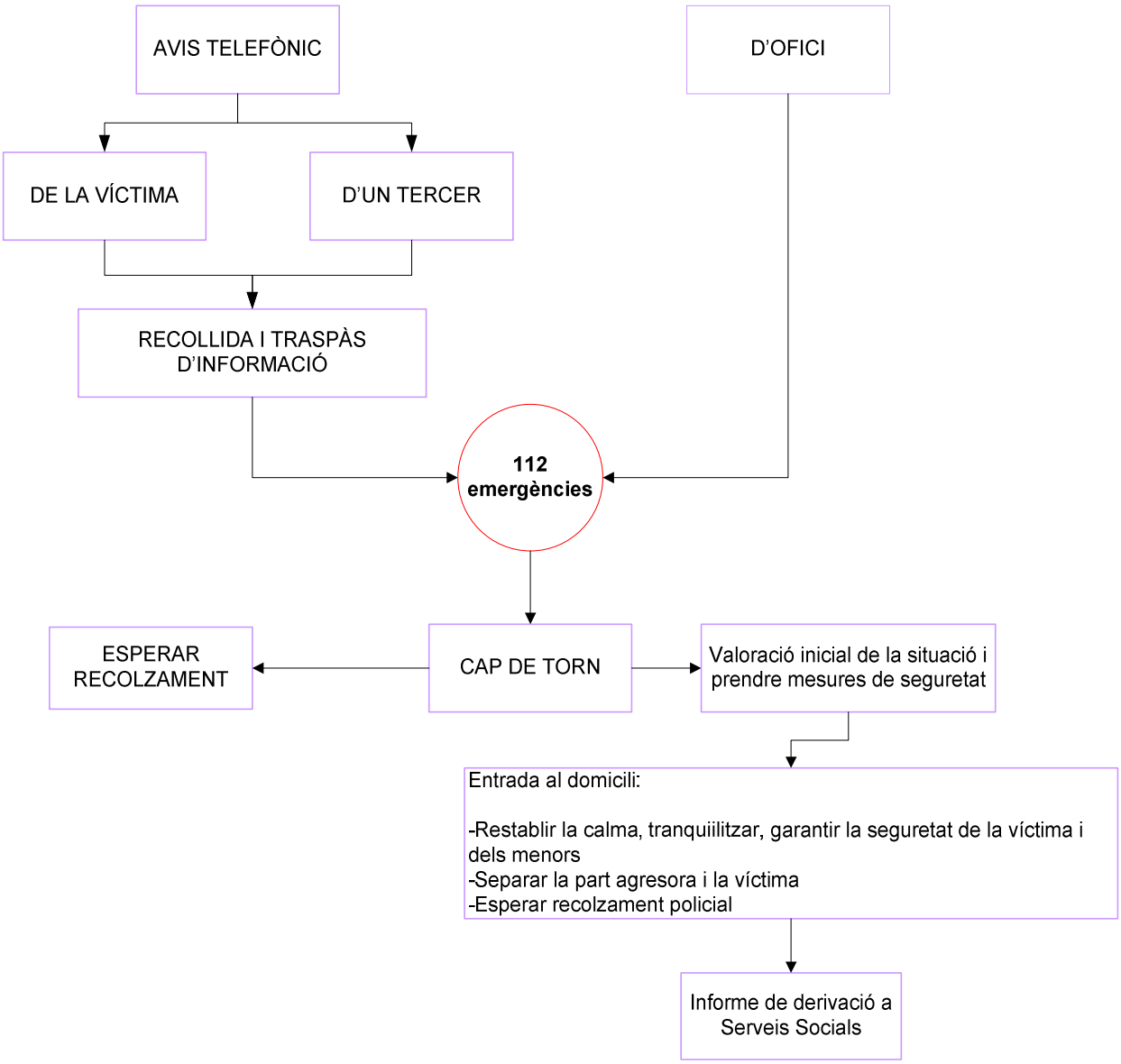

9.3 Guàrdia Municipal

L'actuació consensuada de la Guàrdia Municipal es pot concretar de la següent manera:

Hi ha tres possibilitats de ser notificats:

- Trucada telefònica de la víctima
- Trucada telefònica d'una tercera persona
- Actuació d'ofici patrullant pel carrer

1. Via de notificació: Trucada telefònica a la víctima

1. Demanar tota la informació dels fets, implicats i localització (filiació de la persona que truca, lloc on s'ha produït l'agressió, domicili, telèfon, etc.)
2. L'agressor es troba al domicili?

   - SI: marxar del domicili, avisar als veïns més propers i refugiar-se amb ells fins que arribin els agents del Cos de PG-ME o els Municipals.
   - NO: tancar-se amb clau al domicili fins que arribin els agents del Cos de PG-ME o els Municipals.

3. Un cop recollida i donada la informació a la víctima, avisar al **112** i al **Cap de Torn dels PG-ME.**
4. Seguir les instruccions del Cap de Torn.
   - Esperar recolzament.
   - Primera intervenció. És imprescindible prendre mesures d'autoprotecció i de auxili a la víctima. Utilització dels EPI's necessaris.

2. Via de notificació: Trucada telefònica d'una tercera persona:

1. Demanar tota la informació dels fets, implicats i localització (filiació de la persona que truca, lloc on s'ha produït l'agressió, domicili, telèfon, etc.)
2. Avisar al **112** i al **Cap de Torn dels PG-ME.**
3. Seguir les instruccions del Cap de Torn.
   - Esperar recolzament.
   - Primera intervenció. És imprescindible prendre mesures d'autoprotecció i de auxili a la víctima. Utilització dels EPI's necessaris.

3.Actuació d'ofici patrullant pel carrer: La intervenció es realitzarà en qualsevol lloc públic o privat on es produeixi l'agressió o la situació de risc.

L'entrada al domicili només es realitzarà en el supòsit de delicte flagrant o amb l'autorització dels propietaris o de la víctima

Pautes a seguir:

1. Informar ràpidament al **112** i al **Cap de Torn dels PG-ME.**
2. Seguir les indicacions del Cap de Torn (esperar recolzament i/o actuar)

En cas d'actuació en la primera intervenció**:**

- Valorar inicial de situació de risc i prendre les mesures de seguretat que es considerin necessàries (utilització dels EPI's)
- Restablir la calma fent que cesi la violència procurant que hi hagi la màxima separació entre la víctima i l'agressor.
- Garantir la seguretat de la víctima i/o els menors si es troben presents.
- Tranquil·litzar a la víctima (separada de l'agressor).
- Tractar d'infondre calma i seguretat a la víctima escoltant la seva manifestació i recollir tota la informació rellevant.
- Informar a la víctima i convidar-la a presentar la corresponent denúncia davant dels agents de PG-ME.
- Informar en referència als recursos socials existents d'atenció a les víctimes de violència domèstica i/o de gènere.
- Assistir als menors i/o persones grans que es trobin al domicili.
- Filiar als testimonis directes o indirectes i prendre manifestació dels fets.
- Esperar a l'arribada del recolzament policial.
- Si és necessari, acompanyar a la víctima al Centre Mèdic (en cas de que arribi una ambulància no caldrà).
- Si la víctima desitja abandonar el domicili se li acompanyarà al domicili de coneguts o familiars i s'ajustarà a la recollida d'efectes personals.
- Realitzar informe detallat per a Serveis Socials, informant dels fets esdevinguts.

9.4 Intervenció des de la Guàrdia Civil i la Policia Nacional

9.4 Guàrdia Civil i Policia Nacional

Pel que fa a la Guàrdia Civil i a la Policia Nacional, l'àmbit competencial en violència masclista està transferit a la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra, però la tracta d'éssers humans correspon a la Policia Nacional. Aquests són els encarregat de la identificació i després és ja la Unitat de violència de la Subdelegació del Govern qui obre els canals d'actuació en el tràmit administratiu (estrangeria), etc.

La Guàrdia Civil i La Policia Nacional s'encarregarien a la resta de l'Estat del seguiment i protecció de les dones que marxen de Catalunya (segons si es dirigeixen a un poble o ciutat).

Per altra banda, des de l'Oficina d'Atenció a la Víctima del Delicte del Departament de Justícia (Àrea de Reparació i Atenció a la Víctima) es coordina amb la Unitat de Violència de la Subdelegació de Govern (mitjançant el FORACAT -"fora de Catalunya") per posar en coneixement als cossos policials i a la unitat de la província receptora quan una dona canvia de comunicat o del moviment d'un agressor (a través d'una incidència critica), per tal de posa-ho en coneixement dels cossos policials.

10 . ÀMBIT JUDICIAL

Per la dispersió geogràfica dels nostres municipis, a la Comarca de Tarragonès tenim la influència de tres Partits Judicials: el de Tarragona, el de Vendrell i el de Valls. Distribuint-se els municipis segons la taula següent:

Distribució dels municipis de la comarca segons el partit judicial de referència

PARTITS JUDICIALS			
Relació municipis Comarca del Tarragonès	PARTIT JUDICIAL DE TARRAGONA	PARTIT JUDICIAL DE VALLS	PARTIT JUDICIAL DE VENDRELL
1. Altafulla	Constantí	Vilallonga del Camp	Altafulla
2. Constantí	El Catllar		Creixell
3. Creixell	El Morell		La Nou de Gaià
4. El Catllar	La Canonja		La Pobla de Montornès
5. El Morell	La Pobla de Mafumet		La Riera de gaià
6. La Canonja	La Secuita		Roda de Barà
7. La Nou de Gaià	Els Pallaresos		Salomó
8. La Pobla de Mafumet	Perafort		Torredembarra
9. La Pobla de Montornès	Renau		Vespella de Gaià
10. La Riera de gaià	Salou		
11. La Secuita	Tarragona		
12. Els Pallaresos	Vila-seca		
13. Perafort			
14. Renau			
15. Roda de Barà			
16. Salomó			
17. Salou			
18. Tarragona			
19. Torredembarra			
20. Vespella de Gaià			
21. Vilallonga del Camp			
22. Vila-seca			

A l'àmbit judicial podem identificar dos fases diferents d'intervenció: la prejudicial i la judicial. Ambdós estan relacionats i el bon funcionament del primer influeix directament per tal que el segon sigui més efectiu.

La **fase prejudicial** (denúncia, informe de lesions ...) és molt importat que estigui ben argumentada, perquè això permetrà una major agilitat i exactitud en tot el procés judicial, pròpiament dit.

La dona víctima de violència de gènere inicia el procés amb la denúncia. La pot interposar tant als cossos policials corresponents com al Jutjat directament. Quan hi ha lesions es recomana que primer passi pels serveis mèdics per tal de poder adjuntar l'informe acreditatiu de les lesions. Els Serveis Sanitaris estan obligats a enviar els informes mèdics directament als Jutjats quan hi ha indicis de violència. També donen un informe a la dona per tal que pugui adjuntar-lo a la denúncia.

Si es fa la denúncia al Jutjat es pot demanar allí, excepcionalment, el primer reconeixement de les lesions per part de la Clínica Forense. És molt important que l' exploració sigui precisa ja que hi ha detalls com el tipus de lesió, la coloració que donen molta informació i que amb el temps es perden.

Quan són els cossos policials corresponents qui agafen la denúncia passa l' atestat al jutjat i solen donar a la dona la citació judicial per a que acudeixi.

S'ha comprovat, com és de recomanable el previ assessorament legal abans de la interposició de la denúncia per part de la dona víctima de violència masclista . I en aquest moment la intervenció del Col·legi d'Advocats[20], mitjançant l'advocat d'ofici del torn de violència és molt útil per argumentar bé la denúncia (quan la dona no disposa privadament d'aquest assessorament).

Dins de la fase judicial si la dona acudeix a fer la denúncia un dia laboral i dins de l' horari de 9 del mati fins a les 14,00 hores el competent serà el Jutjat de Violència. Fora d'aquest horari les competències les exerceix el Jutjat de Guàrdia que podrà adoptar les mesures de protecció que consideri per tal de protegir a la víctima i després remetrà totes les actuacions el Jutjat de Violència de Gènere.

Pel que fa a l'àmbit territorial de la comarca, existeixen Jutjats exclusius de violència als Partits Judicials de Tarragona i de Vendrell. En relació al Partit Judicial de Valls les funcions estan atribuïdes al jutjat d' instrucció núm. 1.

El Jutjat de Violència té competència civil i penal. A tal efecte és l'únic Jutjat que pot dictaminar mesures provisionals civils dins del contingut de l' ordre de protecció i és competent en tot el procés civil posterior. En canvi dins de l' àmbit penal si no hi ha conformitat i s'ha de convocar judici oral la competència és del Jutjat Penal si els fets són constitutius d' una pena inferior a cinc anys i és competència de l'

[20] Per poder assignar advocat del torn d'ofici, es realitza trucada al colcenter: 902 123 365

Audiència Provincial si els fets són constitutius de pena superior a cinc anys. Per altre part els trencaments de les ordres de protecció són competència del Jutjat de Guàrdia corresponent.

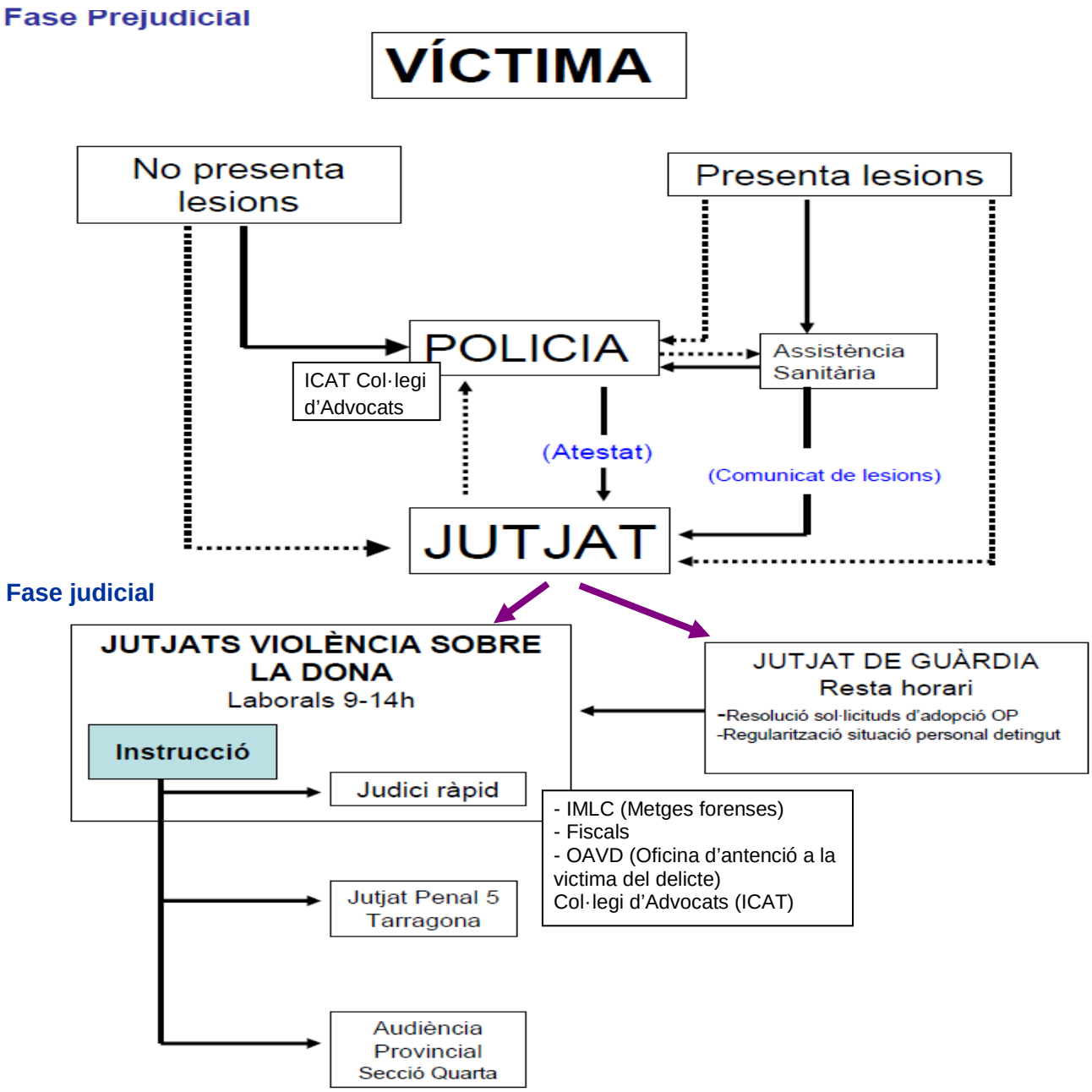

Els equips dels Metges Forenses, dels Fiscals i el de l'Oficina d'Atenció a la Víctima del Delicte són molt important de cara al bon transcurs del cas. És per aquest motiu que els passem a contemplar individualment:

10.1 OFICINA D'ATENCIÓ A LA VÍCTIMA DEL DELICTE (OAVD).

Definició

L'Oficina d'Atenció a la Víctima del Delicte constitueix el punt referencial d'informació, contenció, suport i derivació de la ciutadania víctima d'algun delicte o que se li ha aplicat una mesura judicial de protecció en casos de violència domèstica i/o de gènere. Les OAVD del Departament de Justícia són el Punt de Coordinació de les ordres de protecció de les víctimes de violència domèstica i de gènere que adopten els òrgans judicials a Catalunya.

Les oficines d'atenció a la víctima atenen gratuïtament les demandes dels ciutadans víctimes de delictes: ofereixen la informació que necessitin facilitant l'accés a la víctima als ajuts, serveis especialitzats i mitjans de seguretat per garantir-ne el procés de recuperació. També els aporten el suport i la contenció emocional necessàries en la situació de crisi i fan el seguiment de les actuacions judicials, facilitant-los l'accessibilitat.

Objectius

- Promoure els drets de les víctimes i potenciar l'aplicació i desenvolupament del marc normatiu.
- Fer de pont entre les víctimes i les instàncies judicials que intervenen en el procés.
- Prestar una atenció integral que eviti la doble victimització, minimitzi les seqüeles i potenciï la recuperació psicosocial.

La intervenció a la víctima de violència masclista

- S'intervé amb la víctima per a informar-la del procés judicial que s'ha de seguir i dels serveis especialitzats amb els que pot comptar per rebre el suport necessari.

- S'intervé amb la víctima per tal que sigui conscient de la seva situació, més si hi ha menors a càrrec. I en el cas que no vulgui/pugui prendre una decisió derivar-la als serveis especialitzats per tal que se li pugui donar protecció des de l'àmbit psicosocial i promoure l' inici d'un procediment judicial.

Principals Actuacions del servei

Informació i assessorament:

- Assessorar sobre els drets de la dona víctima de violència masclista des d'abans d'interposar la denúncia fins a la resolució judicial.
- Informar sobre el dret d'assistència jurídica gratuïta i el torn d'ofici.
- Assessorar sobre el paper de la víctima en el procés judicial.
- Informar sobre com sol·licitar una ordre de protecció i del que això significa.
- Informar dels ajuts econòmics als quals pot tenir dret la dona víctima de violència masclista pel fet d'haver patit determinats delictes.
- Informar i oferir una atenció integral, tal com preveu la Llei 29/2011, de 22 de setembre, de reconeixement i protecció integral a les víctimes del terrorisme.

Acompanyament al llarg de tot el procediment judicial i en particular:

- Ajudar a preparar a la dona víctima de violència masclista per a l'acte del judici oral.
- Demanar les mesures de protecció visuals necessàries que garanteixin la pròpia intimitat i seguretat de la dona víctima de violència masclista durant la celebració del judici oral.
- Informar del contingut i de la durada de les mesures adoptades, si es té una ordre de protecció, així com de la situació penitenciària de la persona imputada.

Suport emocional i atenció psicològica;

- Ajudar a definir i resoldre amb autonomia la situació personal de la dona víctima de violència masclista.
- Ajudar en el procés de recuperació, oferint orientació i atenció psicològica per pal·liar les seqüeles del delicte.

Derivació i coordinació amb recursos de la xarxa comunitària;

- Ajudar a contactar amb els serveis de la xarxa social i/o assistencial i recursos especialitzats.

Circuit d'actuació

Les víctimes poden arribar a l 'OAVD per iniciativa pròpia, per derivació d'algun servei, excepte en els casos de violència de gènere i domèstica que els òrgans judicials que acorden mesures de protecció han de comunicar-ho a l' OAVD com a Punt de coordinació per a què es puguin portar actuacions de tipus proactiu.

En funció del cas, de la demanda, les necessitats i de les mesures de protecció es realitza una valoració del cas i un pla de treball individualitzat.

ORGANITZACIÓ:
Oficina d'Atenció a la Víctima del delicte
Av. del President Lluís Companys, 10
43005 Tarragona
Telèfon: 977 920 108
FAX: 977 92 01 09
Adreça electrònica: victimatarragona.dj@gencat.cat

Horari d'atenció
De dilluns a divendres de 9:00 h a 14:00 h.

10.2 JUTJAT DE VIOLÈNCIA SOBRE LA DONA.

El Jutjat de Violència sobre la Dona (VIDO) té atribuïda la competència objectiva, tal com el seu nom indica, en l'enjudiciament de delictes de violència de gènere tal com estableix l'article 87.3 de la L.O.P.J. Així com a altres delictes connexos envers a descendents, menors, etc., quan mitjançant una unitat d'acte s'hagués comès un acte de violència sobre la dona. Així mateix, aquest Jutjat tindria competència territorial per conèixer els episodis d'aquesta índole quan el domicili de la víctima en el moment en què es produeix aquest acte de violència radiqui en el partit judicial corresponent , tal i com es preceptua en l'article 15 bis de la L.E.Crim . Així com quan els fets es produeixen dins de l'àmbit judicial corresponent encara que no sigui el del seu domicili habitual.

Arran de l'arribada de denúncies per maltractaments, cita a la víctima per tal que es ratifiqui de la denúncia presentada , i el denunciat per a que presti declaració en relació als fets denunciats. En cas que la víctima s' hagi ratificat el jutjat convocarà a les parts a una compareixença per adoptar, amb el seu cas, les mesures de protecció corresponent , és a dir, l' ordre de protecció. Aquesta Ordre de Protecció s'atorga quan hi ha una situació de risc imminent i objectiu. En la mateixa ordre de protecció es poden adoptar mesures penals d' allunyament, prohibició de comunicació i prohibició d'armes i mesures civils de guarda i custodia dels fills menors, pensió d' aliments, règim de visites i ús de l' habitatge. En aquesta compareixença el Fiscal i l' acusació particular poden formular escrit d'acusació i/o sobreseïment. En cas que es formuli l'escrit d' acusació es convoca a les parts a Judici Ràpid amb caràcter urgent. En aquest Judici Ràpid es pot acordar una conformitat en relació a la responsabilitat penal. Si no hi ha conformitat es convocarà a les parts a judici davant del Jutjat Penal núm. 5 de Tarragona.

Val a dir que l'arribada d'aquestes denúncies pot ser directe, és a dir, la mateixa víctima es dirigeix al jutjat per formalitzar la denúncia, o bé a través d'altres institucions (Guàrdia Urbana,Mossos d' Esquadra PG-ME[21] , l'hospital....) com a òrgans policials competents amb cobertura les 24 hores, a través d'atestat, s'incoa un judici ràpid, mentre que d'altra manera, aquesta agilització del procediment no és possible.

La comunicació del Jutjat de Violència a l'Oficina d'Atenció a la Víctima de tota resolució relativa a l'ordre de protecció (que l'acordi, modifiqui, denegui o deixi sense efecte) facilitarà en gran mesura l'actuació coordinada de les administracions implicades.

En el cas que aquesta resolució impliqui l'actuació d'urgència dels Serveis Socials (la víctima no pot retornar al domicili ni allotjar-se en un altre lloc), el Jutjat farà

[21] PG-ME: Policia General Mossos d'Esquadra

arribar a la institució reclamada un informe sobre les actuacions requerides via Guàrdia Urbana.

En el cas d'existència de fills menors el Jutjat farà arribar a la institució competent, còpia de totes les actuacions a la fi que pugui actuar, si escau, en l'àmbit de les seves competències en relació als menors.

Horari

En relació a les actuacions dels Jutjats de Violència sobre les Dones té un funcionament de dilluns a divendres de 9 del mati fins a les 14,00 hores. Fora d'aquest horari el competent és el Jutjat de Guàrdia, que porta a terme les primeres declaracions i mesures de protecció per posteriorment remetre la causa al Jutjat de Violència que ratifica les actuacions i convoca amb el seu cas a les parts a una compareixença.

ORGANITZACIÓ:
Jutjat de Violència sobre la Dona núm. 5 de Tarragona
Av. del President Lluís Companys, 10
43005 Tarragona
Telèfon: 977 92 03 10
Fax: 977 92 03 11

10.3 MINISTERI FISCAL.

Definició

El Ministeri Fiscal és un òrgan integrat dins del Poder Judicial que actua amb autonomia en el desenvolupament de les seves funcions. En aquest sentit, els membres de la carrera fiscal s'organitzen jeràrquicament, tot i que en l'exercici de les seves funcions estan subjectes als principis de legalitat i imparcialitat.

Té com a missió promoure l'acció de la justícia en defensa de la legalitat, dels drets dels ciutadans i de l' interès públic tutelat per la llei, d'ofici o a petició dels interessats. A més, ha de vetllar per la protecció processal de les víctimes i actuar en defensa de menors, persones incapacitades i persones desvalgudes.

En els supòsits de violència de gènere i domèstica està legitimat per demanar les mesures judicials de protecció quan constati la comissió d'un delicte o falta contra la vida, integritat física o moral, llibertat sexual, llibertat o seguretat contra alguna de les persones a les quals es refereix l'article 173.2 del codi penal i l'existència d'una situació objectiva de risc per a la víctima. A més, en tots els casos intervé en la compareixença judicial que convoca el Jutge de Violència contra la Dona o el Jutge de Guàrdia, per establir mesures de protecció demanant les mesures cautelars penals adients per protegir la víctima o víctimes i, quan hi hagi fills o filles menors o persones incapacitades, vetllant sempre pel seu interès, i pot demanar mesures en la seva protecció en l'àmbit civil.

En l'àmbit de la violència de gènere, s'ha creat la Secció contra la Violència sobre la Dona dins de les Fiscalies de les Audiències Provincials, amb la finalitat d'intervenir en els procediments penals per fets constitutius de delictes o faltes la competència dels quals estigui atribuïda als Jutjats de Violència sobre la Dona, i intervenir directament en els processos civils la competència dels quals estigui atribuïda als Jutjats de Violència sobre la Dona.

En aquesta secció es porta a terme un registre dels procediments que se segueixen relacionats amb la violència de gènere per a consulta interna dels Fiscals que tinguin coneixement d'un procediment en matèria de violència sobre la dona.

A través d'una denúncia, de qualsevol ciutadà o d'un informe posant en coneixement a Fiscalia d'uns fets; el Ministeri Fiscal inicia diligències d'investigació.

Si és un cas evident i molt clar, el Ministeri Fiscal ho posa en coneixement al Jutjat de Violència sobre la Dona i s'inicia procediment.

Si pel cas, la situació no queda clara, el Ministeri Fiscal realitza les investigacions pertinents de la situació descrita (citant a la dona, demanant informes als serveis

corresponents...). Si existeix delicte, es posa en coneixement davant del Jutjat de Violència sobre la Dona, per tal de sol·licitar ordre de protecció.

ORGANITZACIÓ:
Fiscalia.
Av. del President Lluís Companys, 10
43005 Tarragona
Telèfon: 977 01 00
Horari
De dilluns a divendres de 9 a 14 hores. Cal demanar cita prèvia.

10.4 FORENSES:

Els metges forenses són titulats superiors al Servei de l' Administració de Justícia. Porten a terme l' assistència tècnica als Jutjats, Tribunals, Fiscalies i Oficines del Registre Civil en les matèries de la seva competència .

Les funcions dels metges forenses són les següents: L' emissió d' informes i dictàmens mèdics legals que li siguin sol·licitats pels Jutjats, Tribunals, Oficines del Registre Civil i altres òrgans de l' Administració de Justícia. El control periòdic de les lesions i la valoració del dany corporal que sigui objecte d'actuacions processals.

En relació als processos de violència domèstica:

En l'àmbit de la violència de gènere la intervenció dels serveis sanitaris resulta transcendental per tal de portar a terme la detecció, diagnòstic de les lesions i els mals tractaments.

Els metges forenses, un cop els serveis sanitaris hagin detectat els fets que poguessin ser constitutius de delicte o falta, intervindran directament per tal d' emetre el corresponen informe mèdic i portaran a terme el seguiment del procés curatiu de les lesions detectades fent els corresponents informes periòdics fins la total curació de les lesions o seqüeles.

Després es ratificaran dels seus informes i contestaran a les preguntes que li formulin les parts l' acta del judici oral. Per la qual cosa la seva intervenció tindrà molta importància per tal de provar la veracitat i transcendència penal dels fets denunciats.

10.5 COL·LEGI D'ADVOCATS DE TARRAGONA:

El Col·legi d'Advocats de Tarragona disposa d'un torn d'ofici per a víctimes de violència de gènere.

La finalitat d'aquest torn d'ofici és regular un sistema de justícia gratuïta que permeti a les víctimes, amb independència de tenir recursos econòmics o no, a litigar[22], disposant del col·lectiu de professionals formats en aquesta matèria per a exercitar la seva defensa en tots els processos judicials, tant civils com penals, connexos en els fets denunciats. El mateix advocat que l'atén en el tema de violència ho farà també en els processos civils de separació, custòdies, etc.

L'advocada o advocat designat estarà obligat a assumir la defensa de la víctima en els assumptes penals derivats durant els sis mesos posteriors als fets denunciats. En relació als assumptes civils, el lletrat designat haurà d'assistir de forma real i efectiva fins a l'acabament del procés judicial, que inclourà l'execució de la sentència sempre que aquesta s'hagi d'interposar dins del dos anys següents a la resolució judicial dictada en la primera instància.

En cas de dictar-se el sobreseïment de la causa penal i es vulgui iniciar un procés de separació, divorci o mesures paternofilials, caldrà que sol·liciti novament el reconeixement del dret a l'assistència jurídica gratuïta, havent d'acreditar en aquest cas la capacitat econòmica.

Així doncs consensuem el següent circuit.

[22] *Als efectes de concessió del benefici de justícia gratuïta, la condició de víctima de violència de gènere, s'adquirirà per qualsevol dels mitjans següents:*
a- es formuli denúncia
b- querella
c- s'iniciï un procediment penal, per delictes de violència de gènere.
Aquesta assistència jurídica gratuïta es mantindrà mentre duri el procediment penal o quan, després de la seva finalització, s'ha dictat sentència condemnatòria.

El benefici de justícia gratuïta es perdrà en cas de sentència absolutòria o arxiu ferms del procediment penal, sense l'obligació d'abonar el cost de les prestacions que ha gaudit gratuïtament fins aquest moment.

Assessorament i defensa legal:

- **Assistència jurídica gratuïta**:

Les 24 hores els 365 dies per advocats especialment formats d'acord amb els requisits i condicions establertes pel Consell dels Il·lustres Col·legis d'Advocats de Catalunya.

- **Assessorament i defensa de la víctima:**

En el moment d'interposició de la denúncia i posterior defensa de la víctima en el jutjat corresponent.

- **Servei d'Orientació Jurídica (SOJ):**

L'objecte d'aquest servei és:

- Assessorar i informar als ciutadans respecte a la documentació necessària per a sol·licitar el benefici de justícia gratuïta, d'acord amb el que fitxa la normativa actual.

- Proporcionar un primer consell orientador, no directiu, relatiu a qualsevol qüestió o aspecte jurídic que se'ls plantegi, així com informar de la possibilitat de recórrer als serveis de mediació o altres sistemes alternatius de resolució de conflictes per tal d'evitar el conflicte processal o analitzar la viabilitat de la pretensió.

ORGANITZACIÓ

A Tarragona
Col·legi d'Advocats de Tarragona
C/ D'Enric d'Ossó, núm. 1
43005 Tarragona
Telèfon: 977 21 23 60
Fax: 977 24 06 50
Adreça electrònica secretaria@icatarragona.com
Pàgina web: http://www.icatarragona.com/

Al Vendrell
Col·legi d'Advocats de Tarragona al Vendrell
C/ Francesc Riera, núm.13
43700 - El Vendrell
Tel: 977 15 59 65
Fax: 977 66 83 50
Web: http://www.icatarragona.com/

A Valls
Col·legi d'Advocats de Tarragona a Valls
Carretera del Pla, núm. 35
43800 Valls
Tel: 877 44 15 77
Web: http://www.icatarragona.com/

Servei d'Orientació Jurídica (SOJ)

A Tarragona:
Av. del President Lluís Companys, núm. 10
Horari d'atenció: de dilluns a divendres de 10 - 12 hores

Al Vendrell:
C/ Francesc Riera, núm. 13
Horari d'atenció: de dilluns a divendres de 10 - 12 hores
Tel: 977 15 59 65
Fax: 977 66 83 50

11 . ANNEXES

11.1. Llei del dret[23] de les dones a eradicar la violència masclista

La Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista consagra i garanteix un conjunt de drets per restituir el projecte de vida de les dones en situació de violència masclista.

Objectiu de la Llei

• Eradicar la violència masclista i remoure les estructures socials i els estereotips culturals que la perpetuen.
• Establir mesures integrals de prevenció, detecció i sensibilització amb la fi nalitat d'eradicar-la de la societat.

• Reconèixer els drets de les dones que la pateixen a l'atenció, l'assistència, la protecció, la recuperació i la reparació integral.

Definició de violència masclista

La Llei incorpora la definició jurídica de violència masclista com la violència que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones.

Formes de violència masclista

La violència masclista sobre la dona pot ser exercida, de manera puntual o reiterada, d'alguna de les formes següents:

• **Violència física:** és qualsevol acte o omissió de força amb resultat o risc de produir una lesió física o un dany.
• **Violència psicològica:** és tota conducta o omissió intencional que produeixi una desvaloració o un patiment per mitjà d'amenaces, humiliació, vexacions, insults, entre d'altres.

• **Violència sexual i abusos sexuals:** és qualsevol acte de naturalesa sexual no consentit per les dones amb independència que la persona agressora pugui tenir amb la dona una relació conjugal, de parella, afectiva o de parentiu.

• **Violència econòmica:** és la privació intencionada i no justificada de recursos i la limitació en la disposició dels recursos propis o compartits en l'àmbit familiar o de parella.

[23] Generalitat de Catalunya. Departament d'Acció Social i Ciutadana. Llei del dret de les dones a eradicar la violència masclista

Àmbits de la violència masclista

La violència masclista es pot manifestar en alguns dels àmbits següents:

• **Àmbit de la parella:** és la violència perpetrada contra una dona per un home que n'és o ha estat el cònjuge o hi ha tingut relacions similars d'afectivitat.

• **Àmbit familiar:** és la violència exercida contra una dona perpetrada per membres de la mateixa família.

• **Àmbit laboral:** és la violència que es pot produir en el centre de treball i durant la jornada laboral o fora d'aquest entorn si té relació amb la feina i que pot adoptar dues tipologies, assetjament per raó de sexe i assetjament sexual.

• **Àmbit social o comunitari:** comprèn les agressions sexuals, el tràfic i explotació sexual de dones i nenes, la mutilació genital femenina o el risc de patir-la, els matrimonis forçats, la violència derivada de conflictes armats i la violència contra els drets sexuals i reproductius.

Identificació de la violència masclista

Per exercir els drets reconeguts a les dones, la Llei amplia el ventall d'instruments d'identificació de la violència masclista:
• Sentència de qualsevol ordre jurisdiccional, tot i que no hagi guanyat fermesa
• Ordre de protecció vigent
• Informe de la Inspecció de Treball i Seguretat Social

• Qualsevol mesura cautelar judicial

• Atestat de les forces i cossos de seguretat

• Informe mèdic o psicològic del centre sanitari

• Informe dels serveis socials d'atenció primària, serveis d'acollida i recuperació, serveis d'intervenció especialitzada i unitats especialitzades de les forces i cossos de seguretat

• Informe del Institut Català de les Dones

Polítiques públiques

Entre les mesures de les polítiques públiques establertes per la Llei per eradicar la violència masclista destaquen:

• Assegurar la **recerca** en l'àmbit universitari i especialitzat, i la **difusió** del coneixement sobre la violència masclista en tots els àmbits socials.

• Desenvolupar periòdicament actuacions **d'informació i sensibilització social** destinades a prevenir i eliminar la violència masclista, atenent les particularitats territorials, culturals, religioses, econòmiques, sexuals i personals de la població.

• Establir línies de suport destinades a l'organització i l'execució de les activitats de prevenció establertes per la Llei.

• En matèria de **detecció**, s'estableix l'obligació d'intervenir-hi les persones professionals (especialment les de salut, serveis socials i educació) quan tinguin coneixement d'una situació de risc o evidència fonamentada de violència masclista.

• **Formar i capacitar** totes les persones professionals que intervinguin en processos relacionats amb la violència masclista, personal sanitari, cossos policials, operadors jurídics, col·legis professionals, organitzacions sindicals i empresarials, entre d'altres. La formació ha d'incloure programes de suport i cura de professionals amb implicació en el tractament de la violència.

• En els **mitjans de comunicació social** cal promoure convenis d'autoregulació amb criteris orientadors sobre el tractament de la violència i la representació de les dones, afavorir continguts en què quedin palesos els drets efectius de les dones i prohibir l'elaboració i difusió de continguts i anuncis publicitaris que justifiquin, banalitzin o incitin a la violència masclista.

• En el sistema educatiu s'estableix un model basat en la coeducació que ha de garantir als centres d'ensenyament una formació integral que disminueixi el sexisme, amb actuacions de revisió dels àmbits curriculars i dels estudis universitaris, i amb la formació i la capacitació del professorat.

• Protecció enfront de **l'assetjament sexual i l'assetjament per raó de sexe** en l'àmbit laboral i social mitjançant la promoció de condicions de treball per prevenir, reparar i sancionar aquests comportaments, amb l'acord dels agents socials. Les empreses que sol·licitin subvencions de la Generalitat tenen l'obligació d'indicar els mitjans que utilitzen per prevenir, detectar aquest casos i intervenir-hi en llurs centres de treball. La manca d'utilització o la utilització indeguda d'aquests mitjans constitueix una causa de no-concessió o revocació de la subvenció.

• Creació del **Centre d'Estudis, Recerca i Capacitació** com a eina permanent d'estudis i recerca que fomenti la formació i la capacitació de totes les persones professionals en matèria de violència masclista.

• Creació de la **Comissió Nacional per a una Intervenció Coordinada** que coordini les polítiques i mesures adoptades i en garanteixi l'efectivitat.

• Aprovació, pel Govern, dels **programes d'intervenció integral** amb una vigència de quatre anys, on es recullin el conjunt d'objectius i mesures per eradicar la violència masclista.

• Establiment dels **protocols per a una intervenció coordinada** que han de definir les formalitats i la successió d'actes per executar correctament les polítiques i mesures adoptades.

• **Participació dels ens locals i dels consells i associacions de dones** en la definició i avaluació de les polítiques públiques contra la violència masclista.

Drets de les dones en situació de violència masclista

La Llei reconeix tot un catàleg de drets a les dones en situació de violència masclista:

Dret a la protecció efectiva

Comprèn el dret a una protecció integral, real i efectiva tant per mitjans tecnològics com per serveis policials i per qualsevol altre mitjà.

Dret a l'atenció i l'assistència jurídiques

Comprèn el dret a rebre tota la informació jurídica relacionada amb la situació de violència a través del Servei d'Atenció Telefònica Especialitzada de la Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral i els serveis d'orientació jurídica, així com el dret als serveis d'assistència lletrada. Per al reconeixement de l'assistència jurídica gratuïta en els supòsits de violència en l'àmbit de la parella i l'àmbit familiar, es tenen en compte únicament els recursos i ingressos econòmics personals de cada dona. L'atenció jurídica es reconeix també a les i els menors perjudicats per la mort de la mare o per altres circumstàncies que impedeixin a la mare exercir les potestats que li són pròpies.

Personació de la Generalitat

L'Administració de la Generalitat es pot personar en els procediments penals per violència masclista en els casos de mort o lesions greus de les dones, amb el seu consentiment o el de la seva família, sempre que això sigui possible.

Dret a l'atenció i l'assistència sanitàries

Es garanteix una atenció i assistència sanitària a través de la Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública mitjançant un protocol específic en totes les manifestacions de la violència masclista. 12 Llei del dret de les dones a eradicar la violència masclista

Drets econòmics

• **Habitatge i residències públiques per a persones grans**. Concessió d'ajuts per facilitar l'accés a un habitatge, sempre que s'estigui en situació de precarietat econòmica a causa de les violències o quan l'accés a l'habitatge sigui necessari per recuperar-se. També trobar-se en situació de violència masclista, acreditada mitjançant sentència, ordre de protecció o informe de la Inspecció de Treball i Seguretat Social és una circumstància que serà tinguda en compte per a l'accés als habitatges de promoció pública i per a la concessió d'una plaça en una residència pública per a gent gran. Finalment, les dones

amb discapacitat tenen preferència en les ajudes públiques destinades a l'adaptació funcional de la llar.

• **Renda mínima d'inserció**. A l'efecte de percebre la renda mínima d'inserció, d'acord amb els requisits establerts per la Llei 10/1997, només es tenen en compte els ingressos i les rendes individuals de cada dona.

• **Prestacions d'urgència social**. Les dones en situació de violència masclista tenen dret a percebre les prestacions socials de caràcter econòmic establertes per la Llei 13/2006 per atendre situacions puntuals, urgents i bàsiques de subsistència com l'alimentació, el vestit i l'allotjament.

• **Prestacions econòmiques extraordinàries**. Són prestacions destinades a les dones en situació de violència masclista per pal·liar situacions de necessitat personal avaluables i verificables, sempre amb informe previ dels organismes competents sobre la seva necessitat.

• **Indemnitzacions.** Són ajuts econòmics en un pagament únic per a les dones que pateixin seqüeles, lesions corporals o danys en la salut física o psíquica de caràcter greu. També es reconeixen aquests ajuts a favor dels fills i filles de víctimes mortals menors de vint-i-sis anys i que en depenguin econòmicament en el moment de la mort de la mare.

• **Ajuts escolars.** Les situacions de violència masclista són un factor qualificat en els ajuts de l'Administració educativa. A l'efecte de determinar els requisits de necessitat econòmica, s'han de tenir en compte únicament les rendes o els ingressos personals de cada dona. L'Administració educativa garantirà, 13 en tot cas, l'escolarització immediata dels fills i filles en els supòsits de canvi de residència derivat d'actes violents.

• **Fons de garantia de pensions i prestacions**. Les persones que tenen reconegut judicialment el dret a percebre pensions alimentàries i compensatòries si hi ha constatació judicial d'aquest incompliment, tenen dret a rebre la prestació econòmica corresponent si aquest incompliment comporta una situació de precarietat econòmica.

• **Dones amb discapacitat i dones amb VIH**. Les dones en situacions de violència masclista amb un grau de discapacitat igual o superior al 33% i les dones amb VIH tenen dret a una millora econòmica o temporal dels drets econòmics esmentats.

Dret a l'ocupació i la formació ocupacional

Tots els programes de formació ocupacional i inserció laboral inclouran, amb caràcter prioritari, les dones que pateixen o han patit violència masclista amb l'objectiu d'afavorir la seva formació, inserció o reinserció laboral. Aquest dret comprèn l'establiment de projectes específics per a l'accés a les tecnologies de la

informació i la comunicació, l'establiment de subvencions a la contractació, la signatura de convenis amb empreses i organitzacions sindicals per facilitar la reinserció laboral i l'establiment d'ajuts i mesures de suport per a les dones que es constitueixin en treballadores autònomes.

Dret a la recuperació social integral

Per fer reals els seus drets, les dones en situació de violència masclista tenen el dret a l'atenció, l'assistència, la protecció, la recuperació i la reparació a través dels serveis públics i gratuïts de la **Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral**. Mitjançant els serveis de la Xarxa es fa possible que les dones: rebin informació i assessorament sobre les actuacions que poden emprendre i els seus drets; coneguin els serveis als quals es poden dirigir, accedeixin als diferents recursos d'allotjament, recuperin la seva salut física i/o psicològica, assoleixin la seva formació, inserció o reinserció. El dret d'accés a la Xarxa es reconeix també als seus fills i filles dependents.

Situacions específiques

La Llei recull les accions dels poders públics per eliminar les barreres que dificulten l'accés als serveis i les prestacions a les dones que es troben en situacions específiques:

• Immigració: promoure actuacions amb les entitats consulars, ambaixades i oficines diplomàtiques per obtenir o facilitar documentació de les circumstàncies personals i familiars de les dones.

• Prostitució: garantir l'accés als serveis i recursos de la Llei per mitjà de programes específics i el desenvolupament d'estructures i mecanismes per atendre les dones afectades per tràfi c i explotació sexual.

• Món rural: facilitar l'accés als serveis d'atenció, assistència i protecció de la Llei.

• Vellesa: promoure estratègies de sensibilització perquè les dones grans coneguin els recursos i adoptin decisions actives davant la violència masclista.

• Transsexualitat: totes les mesures i el reconeixement de drets de la Llei han de respectar la diversitat transsexual.

• Discapacitat: garantir l'accessibilitat i la seguretat als recursos i serveis de la Llei.

• Virus de la inmunodeficiència humana: reconeixement amb millores econòmiques o temporals dels drets econòmics de la Llei.

• Ètnia gitana: disseny d'estratègies específiques de sensibilització perquè coneguin els recursos i adoptin postures actives. Aquestes estratègies s'han de consensuar amb les associacions de dones gitanes.

• Centres d'execució penal: accés als recursos i serveis que marca la Llei sempre que la prestació sigui compatible amb aquesta situació. També s'ha de dotar els equips d'intervenció en execució penal de personal especialitzat en matèria de violència masclista.

• Mutilacions genitals femenines: promoure la mediació comunitària en les famílies si hi ha risc; impulsar actuacions de promoció de les dones dels països on s'efectuen aquestes pràctiques; actuar en l'àmbit de la cooperació internacional per treballar des dels països d'origen, i comptar amb mecanismes sanitaris d'intervenció quirúrgica per revertir els efectes de la mutilació practicada.

11.2 Seguiment de l'aplicació del protocol

Amb l'aprovació de la Llei 5/2008, del 24 d'abril per l'eradicació de la violència masclista, es dóna suport legal a un seguit d'actuacions que ja s'estan duent a terme al territori i a Catalunya. Des del Institut Català de les Dones juntament amb diversos departaments de la Generalitat, s'elabora un protocol marc per l'abordatge de la violència envers la dona. És a partir d'aquest document, que es fa un desplegament per tots els territoris de Catalunya per elaborar circuits i protocols adaptats a la realitat de cada demarcació. Amb aquesta llei, es crea el Circuït del Camp de Tarragona, format per la Mesa Institucional (MI), la Comissió Tècnica (CT), els Equips Comarcals (EC) i els Agents de Proximitat (AP).

Així doncs, el present Protocol es converteix en l'eina de treball bàsica per tots els treballadors i treballadores implicats en l'àmbit de la violència i representa la concreció de totes aquelles accions que ja s'estaven duent a terme a la Comarca del Tarragonès.

El Protocol Comarcal per l'abordatge de la violència masclista és el resultat del treball conjunt entre diversos departaments, administracions i professionals implicats en l'abordatge de la violència envers les dones de la Comarca del Tarragonès.

➢ La Mesa Institucional (MI)

La Mesa Institucional és el màxim òrgan de representació i decisió del Circuit per a l'abordatge de la violència a la demarcació de Tarragona. Les persones que en formen part han de ser els màxims representats de les diverses institucions implicades en l'abordatge de la violència de gènere.

➢ La Comissió Tècnica (CT)

La Comissió Tècnica és l'autèntic òrgan gestor del circuit. Les persones que en formen part han de vetllar pel seu funcionament i optimització. Esdevé el centre neuràlgic de la gestió, el desplegament i la millora del Circuit per l'abordatge de la violència envers les dones.

➢ Equips comarcals (EC) i Equip Municipal

Les sis comarques del camp de Tarragona i els 7 Ajuntaments de més de 20.000 habitants compten amb un equip comarcal. Aquests equips han d'estar en contacte directe amb tots els agents de proximitat i la Comissió Tècnica. El seu objectiu principal és vetllar per al bon funcionament del circuit de la comarca o al municipi. Aquest equip és el que detecta disfuncions i demandes per elevar-les a la CT (Comissió Tècnica) i traslladar les seves estratègies als agents de proximitat del territori. El paper de les persones que integren els equips comarcals i l'equip municipal és clau per al bon funcionament del circuit en cada comarca o territori. Les persones que formen l'equip comarcal ha de tenir coneixements sobre el fenomen de la violència envers les dones, estar motivades per treballar en aquest àmbit i tenir una actitud positiva de prestació de serveis envers el conjunt de professionals que els demanin assessorament.

➢ Agents de proximitat (AP)

Els agents de proximitat són, la culminació operativa primera i última del circuit. Són qui ha de posar en contacte tots les recursos i les institucions que atenen les dones i que es troben en condicions de tractar directament o indirectament l'abordatge de la violència a la comarca del Tarragonès.

En el cas del protocol del Tarragonès, el seu seguiment:

Un cop finalitzada la primera fase d'elaboració del Protocol Comarcal, entrem en una segona etapa on s'ha de madurar i modificar les diferents intervencions que aquí es reflecteixen. L'objectiu sempre serà en pro de la millor atenció cap a les dones víctimes de violència masclista i els seu fills/filles. I sempre enfocat cap a l'objectiu últim de l'eradicació d'aqueta problemàtica amb una intervenció integral i des dels diferents eixos d'intervenció: prevenció, detecció, atenció i recuperació

En el decurs de l'elaboració del Protocol Comarcal, ja s'han pogut detectar alguns buits del propi sistema que caldrà anant treballant i buscar-ne alternatives entre tots els agents implicats. És amb aquest motiu, el de millora, que s'anirà convocant als diferents àmbits de treball, així com a l'Equip Comarcal.

La **periodicitat de les reunions**: pel que fa al Equip Comarcal, de manera ordinària es farà una convocatòria anual. A més, si hi ha alguna circumstància excepcional es podran realitzar convocatòries extraordinàries.

Quan hi hagi dificultats concretes en algú dels àmbits i per tal de ser més eficients es podran realitzar convocatòries per àmbits per tal de finalment exposar els possibles canvis o propostes a l'Equip Comarcal.

10.3 Agents i serveis participants

La Comissió Tècnica de Seguiment del Protocol estarà integrada per les persones tècniques designades per cada un dels serveis i institucions responsables del desplegament del Protocol. En l'elaboració del present document han participat:

Àmbit social:

- ICD
- Consell Comarcal del Tarragonès
- Ajuntament Tarragona
- Ajuntament de Salou
- SIE
- STAIA
- Subdelegació del Govern

Àmbit salut:

- Servei Català de la Salut (CatSalut)
- ABS ICS
- ABS Xarxa Tecla
- ABS Muralles Salut, SLP
- Hospital Universitari Joan XXIII
- Hospital Sant Pau i Santa Tecla
- Salut Mental Institut Pere Mata
- CAS Tarragona
- ASSIR Tarragona
- Proveïdors: ICS, Xarxa Tecla, GIPSS, Muralles Salut, SLP; Salut Mental: Pere Mata
- (En aquest àmbit hi participava també Ensenyament)

Àmbit policial:

- **Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra**
    - Tarragona, Vila-seca i Salou

- **Policies locals**
    - Altafulla, Constantí, Creixell, Roda de Berà, Tarragona, Torredembarra, Salou i Vila-seca
- **Guàrdia civil – Policia Nacional**
    - Subdelegació del Govern
-
- **Guàrdia municipal**
    - La Canonja, El Catllar, Els Pallaresos, La Pobla de Mafumet i La Pobla de Montornès

Àmbit judicial:

President de l'Audiència

- Jutge de VIDO Tarragona
- Subdirector IMLC
- Metge forense
- Serveis territorials. OAVD
- Fiscalia
- Degana VIDO Vendrell
- Jutgesa VIDO Valls
- Serveis territorials de justícia
- Il·lustríssim Col·legi d'Advocats de Tarragona

Àmbit educatiu

- Ensenyament

12 . GLOSSARI

12.1 Abreviatures i noms complerts

GLOSSARI

Abreviatura utilitzada	Nom complert
ABP	Àrees Bàsiques Policials (Mossos d'Esquadra)
ABS	Àrees Bàsiques de Salut
ASSIR	Atenció a la Salut Sexual i Reproductora
ATENPRO	Servicio Telefónico de Atención y Protección a las víctimas de la violencia de género
CAP	Centre d'Atenció Primària
CAS	Centre d'Atenció i seguiment a les drogodependències
CCT	Consell Comarcal del Tarragonès
CNP	Cos Policia Nacional
CSMA	Centre de Salut Mental d'Adults
CSMIJ	Centre de Salut Mental Infanto Juvenil
DGAIA	Direcció General d'Atenció a la Infància i Adolescència
EAIA	Equip d'Atenció a la Infància i Adolescència
EAP	Equip d'Atenció Primària (Sanitari)
EAP	Equip d'Atenció psicopedagògica
EBAS	Equips Bàsics d'Atenció Social
EBSS	Equips Bàsics de Serveis Socials
EVAMI	Equips de Valoració de Maltractament Infantil
GAV	Grup d'Atenció a la Víctima (Mossos d'Esquadra)
GC	Guàrdia Civil
GU	Guàrdia Urbana
HCAP	Història Clínica d'Atenció Primària
ICAT	Il·lustríssim col·legi d'Advocats de Tarragona
ICD	Institut Català de les Dones
ICS	Institut Català de la Salut
IMSS	Institut Municipal de Serveis Socials de Tarragona
Jutjat VIDO	Jutjat Violència sobre la Dona

GLOSSARI

Abreviatura utilitzada	Nom complert
OAC	Oficina d'Actenció al Ciutadà (Mossos d'Esquadra)
OAVD	Oficina d'Atenció a la Víctima del Delicte
OP	Ordre de Protecció
PG-ME	Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra
RAI	Renta Activa d'Inserció
RMI	Renda Mínima d'Inserció
RUMI	Registre Unificat de Matractaments Infantils
SAR	Servei d'Acolliment i Recuperació
SBSS	Serveis Bàsics de Serveis Socials
SEMS-DI	Servei Especialitzat en Salut Mental i Discapacitat Intel·lectual
SEST	Servei d'Emergències socials de Tarragona
SIAD	Servei d'Atenció i Assessorament a les Dones
SIE	Servei d'Intervenció Especialitzada Violència Masclista
SOJ	Servei d'Orientació Jurídica
SSAP	Serveis Socials d'Atenció Primària
SSB	Serveis socials Bàsics
STAIA	Secció Territorial d'Atenció a la Infància i Adolescència en risc social
UAV	Unitat d'Atenció a la Víctima. Ajuntament de Tarragona
UDEPMI	Unitat de Detecció i Prevenció de Matractament Infantil
USIF	Unitat Suport Individual i familiar. Ajuntament de Tarragona
UTS	Unitat Treball Social (Sanitari)
UVSM	Unitats Contra la Violència envers les Dones (Subdelegació del Govern)
XHUP	Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública